

ဝမ်းပုပ်တဖန်လဲပူကွပ်ဘိတ်ဆန်
ကိုသရော်တက်ကွေးထာဖိုင်တဖန် အဘွန် (၅)

Though Our Ancestors are Gone
Teacher Story Writing Competition 5

ပမုံပပုၤတဖၣ်လဲၤပူၤကွၢ်ဘၣ်ဆၣ်
ကွၢ်သရၣ်တၢ်ကွဲးထၢဖျိၣ်တဖၣ် အဘျၣ် (၅)

Though Our Ancestors are Gone
Teacher Story Writing Competition 5

Drum Publication Group
P.O Box 66
Kanchanaburi 71000
Thailand
drum@drumpublications.org
www.drumpublications.org

November 2006

ISBN- 974-94605-6-1

တၢ်တဲခိၣ်တီ

ပမ့ၢ်ပပှၢ်တဖၣ်လဲၤပူၤကွၢ်ဘၣ်ဆၣ်			၁
ခိၣ်ခါတခါဆူကညီဖိကျါ	ညၣ်ထီၣ်ယု	(မၢ်ရၢမိၢ်)	၁၀
မုၢ်ကနီၤလု	ဖံဖံ Rose	(မၢ်ရၢမိၢ်)	၁၅
တၢ်သ့ၣ်နီၣ်လၢလီၤမၢ်ကွၢ်တန့ၢ်	နီၢ်ကိရၢၣ်	(မၢ်လးအူ)	၂၀
နီၢ်ဒီးစိသးတဖျၢၣ်ပိ	ပသးထူ	(မၢ်ရၢမိၢ်)	၂၇
တၢ်အဲၣ်လၢအတိၢ်နီၢ်နီၢ်	ဖိအဆျၢၣ်	(မၢ်ရၢမိၢ်)	၃၉
တၢ်မံၤမိၢ်အသဝီဖိ	ထံသဝံသ့မိၣ်	(မၢ်လးအူ)	၄၇
တၢ်အၢၣ်လီၤလၢအလၢအပွဲၤ	နီၢ်ဟဲဝါ	(မၢ်လး)	၅၉
လီၤမံၤဒါလၢအကဆိ	နီၢ်ထံဆွံဝါ	(မၢ်ရၢမိၢ်)	၆၈
	နီၢ်လါစ့ဝါကု	(မၢ်ရၢမိၢ်)	

တၢ်ကတိၤလၢညါ

ဒ်ပှၤတကလုာ်ကအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤဒီးပှၤကသ့ၣ်ညါအီၤလၢအမ့ၢ်ပှၤတကလုာ်အဂီၢ်တၢ်အရ့ၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်ဝဲအကျိၣ်, တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ, လုၢ်လၢ်ထူသန့, အတၢ်စံၣ်စိၤတဲစိၤ, အလံာ်အလံာ်ဒီးအဂၤအိၣ်ဒီးအါမးန့ၣ်လီၤ. ပဲပှၤကညိဖိတဖၣ်စ့ၢ်ကိးပအိၣ်ဒီးပတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ, ပထူသန့ဒီးခိဖျိတၢ်ဆၢကတီၢ်ဆိတလဲသးအယိတနီၤလီၤမၢ်ကွံာ်န့ၣ်ပှၤလီၤ. ပမ့ၢ်ပပှၤအလုၢ်အလၢ်အိၣ်ဒီးအါမးလၢပကြးသ့ၣ်ညါမၤထွဲအီၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အယိတနံၣ်တဘျီပဲ “ကျိၣ်တၢ်ရၤလီၤလံာ်လဲၣ်တၢ်မၤကရူၢ်” ပအိၣ်ဒီးကိၣ်သရၣ်အတၢ်ကွဲးပြၢဒီးတနံၣ်အံၤတၢ်ဂ့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ “ကညိအလုၢ်အလၢ်အထူသန့” န့ၣ်လီၤ. ပစံးဘျုးဘၣ်ကိၣ်သရၣ်လၢအကွဲးဖျါထီၣ်က့ၤပကညိအလုၢ်အလၢ်အထူသန့ဒီးဆၢန့ၣ်ပှၤဒ်သိးပကထုးထီၣ်လံာ် “ပမ့ၢ်ပပှၤတဖၣ်လဲၤပှၤကွံာ်ဘၣ်ဆၣ်” တဘျီအံၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကွဲးခဲလၢာ်အကျါပယုတၢ်ဟံၣ်ဖျိတၢ်ကွဲးလၢအကြးကတၢ်ခွံယုၢ်ဒီးပဒုးကဲထီၣ်အီၤလၢလံာ်တဘျီအံၤဒီးတၢ်ကွဲးအဂၤအိၣ်ဒီးအါမး, ပဟံၣ်ကီၤယၢ်လၢပကထုးထီၣ်က့ၤလံာ်လၢခါဆူညါအဂီၢ်လီၤ.

ပတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်ဝဲဒ်သိးပှၤကွဲးလံာ်ကွဲးလဲၣ်ကအါထီၣ်အဂီၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကဒီးန့ၣ်တၢ်လီၤတခါလၢကရၤလီၤဘၣ်အတၢ်ကွဲးဒ်သိးပှၤကမျၢၢ်လၢတၢ်လီၤသကူဆးဒးကဖးဘၣ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ. တကတီၢ်ယိပမ့ၢ်လၢပကညိဒီးကလုာ်လၢတၢ်လီၤသကူဆးဒးလၢကီၢ်ချၢမ့ၢ်ဂ့ၤ, ကီၢ်ပှၤမ့ၢ်ဂ့ၤကသ့ဟံၣ်ဖျါထီၣ်က့ၤပလုၢ်ပလုၢ်ထူသန့လၢအလီၤအဲၣ်လီၤကွံာ်တဖၣ်ဒ်သိးဖိလံာ်ခဲအံၤဒီးဆူညါအစၢ်တဖၣ်အစၢ်ကဖးဘၣ်ဝဲဒီးကကဲထီၣ်လံာ်တၢ်စံၣ်ယဲၤတဲစိၤတဘျီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်လၢလံာ်တဘျီအံၤကကဲထီၣ်လံာ်အဂ့ၤတဘျီလၢတၢ်ကဟံၣ်ကီၤအီၤလၢလံာ်ရိၤဒီးတဖၣ်အပူၤဒ်သိးပှၤအါဒ်အါဂၤကဖးဒီးသ့ၣ်ညါက့ၤကညိအလုၢ်လၢ်ထူသန့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပမ္မာပပွာ်တဖန်လဲၤပူၤကွံာ်ဘဉ်ဆဉ်

ဣလၢာ်ခိၣ်အံၤအိၣ်ဉ်ၤဝဲဒီးတၢ်ယံတၢ်လၢအကလုာ်ကလုာ်လၢအမၤမုာ်မၤဖုံတၢ်မူတၢ်သါသ့ၣ်တဖန်အသးလၢအလီၤဒီးအသနၢၣ်ဒဉ်ဝဲစုာ်စုာ်လီၤ.

ပမ္မာ်အိၣ်လၢထံထီၣ်စိအကစၢ်တီၤလီၤဒီးကွံာ်လီၤတၢ်ဆူထံမူထီၣ်ပၢ်အသဝီဒီးပကထံၣ်ပျီကွံာ်လၢလၢအမုာ်တဘျဉ်, လၢအမုာ်ထံမူထီၣ်ပၢ်အထံကျိဒီးထံမူထီၣ်ပၢ်သဝီ, အိၣ်ဖျါသယဲၤလိာ်သးဖိးမဲာ်ဖိးနီၤနီၤကနးမုာ်ကနးခွါလၢတခါဘိမုာ်တဖန်ကမဲၤအိၣ်အုဝဲတၢ်အိၣ်တၢ်ကွံာ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ပကွံာ်လၢအယံၤဖျါလီၤသယုာ်အသးန့ၣ်ပမ္မာ်ပိာ်ထီၣ်ထံကျိသရၤဝံၤန့ၣ်လီၤဆူသဝီပူၤဒီးတၢ်ယံတၢ်လၢတဖန်ထူးန့ၣ်ပသ့ၣ်, ပသး, ပကလုာ်, ကမိဒ်မုာ်ကနီၤဖိလၢသးထီၣ်ဆူသီဒီးကွံာ်ယီၤပှၢန့ၣ်ကမ့ၢ်ထီၣ်ခံဘးတစၢ်လၢအထူးန့ၣ်ခွါ, ဘဉ်မဲာ်လီၤသးတဂၤအသးစ့ၢ်ကိးလီၤ. တၢ်လၢအလီၤထူးန့ၣ်ပသးအဒိၣ်ကတၢ်တမံၤန့ၣ်ပမ္မာ်ကွံာ်တရူၢ်ယီၤဆူသဝီမုာ်န့ၣ်လၢအစီၤစုၤယံၤဒီးသဝီလၢတၢ်လဲၤကျဲတဖၢမိာ်ပှၢဖိအသရၤထံးဒီးပကထံၣ်ဒဲဖိစီၢ်တဖျါအိၣ်ဖျါယးယုာ်ကလုာ်, ဘဉ်ဆဉ်လၢဒဲဖိစီၢ်ပူၤတခါအိၣ်ဝဲဒီးခွါလိာ်ဘိလၢအသးဆူသးဖါကွံာ်တဂၤဒိၣ်တၢ်မဲာ်ပယုာ်ဒဲ, ဖိးညဉ်ဘိဆုာ်ဘိဆုာ်ဘဉ်မဲာ်ဖိးနီၤလၢမုာ်ဖိမၤဖိတဖန်အဂီၢ်လီၤ. သန့ကုပှၢပိာ်ခွါအံၤအမဲာ်သဉ်လီၤမ့ၢ်လီၤကံၤဒ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါဘဉ်အီၤတမံၤမံၤအသးလီၤ. အဂ့ၢ်အခါမုာ်တၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်ပှၢလၢအသ့ၣ်ညါကမ့ၢ်ဒဉ်အနီၢ်ကစၢ်ဒီးထံမူထီၣ်ပၢ်သဝီဖိတဖန်လီၤ.

ဖဲမုာ်စံာ်ထီၣ်သ့ၣ်စိးတလၢကွံာ်အကတီၢ်န့ၣ်, “ဟ့ မူမူဝါ, ပလဲၤယုာ်ထီၣ်စါ”
“ထူထူဖိစါ, နလဲၤယုာ်ထီၣ်ဖဲလဲၣ်. ဖဲအဘူးတၢ်ဖဲအံၤယဲယတထံၣ်ထီၣ်ဘဉ်.”

“အိ၊ လဲ၊ပိတ်ယခံ မူမူဝါဒ... လာသဝီမုလီလီနာပုဂံဖိတဘွင်အပူနုနုထိုင်အိန် အါမး”

“အါ၊ ယလဲတဘျဉ်ဘဉ်ထူထူဖိဒါ... ယမိတဲယ၊ တါလီအဲနုနုပုတလဲနီ တဂါဘဉ်အယိလဲတဂါ... သုမုလဲကတိနီဒီးဖါကွါ၊ ခဲကါသုကလီကံဒိ လီကံတဲာ်၊ လီကံဒီးအီ... ယမိတဲယ၊နုနုအယိယလဲတဘျဉ်နီတဘျဉ်ဘဉ်”

“ဘဉ်ကမုမုမူမူဝါဒ၊ ယလဲတဘျဉ်ခံဘျဉ်လံမာ... တဘဉ်တါနီတမံဘဉ်”

“နမုလဲလဲနဲခိယဲတလဲဘဉ်၊ ခဲကါယမိကုယလီ”

“မုမံဒီးနုနုမူမူဝါဒ၊ ယကလဲတဂါလီ”

“ဟ့၊ ကွီဖါကွါ... နအိန်တဂါလီမါ၊ နမာမနုလဲာ်၊ တသိာ်တသဲ”

“အါ၊ တါဖိသဉ်ဒါ... နဟဲမာမနုဖဲအံလဲာ်၊ နကလဲဆူလဲာ်၊ နဟးတဂါ လီမါ”

“မုကွီဖါကွါ၊ ယဟးတဂါလီ... ယဟဲယုဒးထိုင်ဖဲပုဂံဖိအံလီ၊ ဘဉ်အတီ ယိယထိုင်လာနသကိးတအိန်အယိယဟဲအိန်သကိးနုလီ၊ ပုကိးယမံလာ ထူထူဖိ... တါနီနီယာ်”

“ထူထူဖိဒါ၊ ယတါနီဘဉ်ကစီဒီး... သနာ်ကုလာယဂီအိပ်ညီတအိန်ဘဉ်နုနု”

“ဘဉ်မနုအယိအိပ်ညီတအိန်လဲာ်”

“အါ၊ ထူထူဖိဒါ၊ လာယကဲထိုင်ပုကညီဒီးတုလာယမိယဟ်သံသဒ်ယယ ဘဉ်အိန်လီယးထဲတဂါတုမုမဆါတနုအံလီ၊ ပုဟဲဟးအိန်သကိးဒီးတဲတါ ဒီးယမုဒ်အဆိကတါနုတဂါလီ၊ ယထိုင်နဟဲတဲလီအံတဘျဉ်ခံဘျဉ်လံ၊ လာခဲဟဲလာတဂါနီ... ပုသးပုမုသုညါတဂါလာနဂီဘဉ်၊ နသးအိန်လာ ဟဲအိန်သကိးယနီ... ယသးခုတဒီးကွဲဘဉ်... ဘဉ်ဆဉ်တကြီးတဘဉ်ဘဉ်”

“ကွီဖါကွါမု၊ နတဲတါသုတဖဉ်ယနုတဟ်နီတမံလာဘဉ်”

“နတနုဟ်ဒီးတသုညါဘဉ်နုမုတါဂုလာနဂီလီ... ယအဲဒီးတဲနုတါနု ယတါကတိတထိုင်... လာခဲဟဲဟးဖဲအံလာတဂါနီ”

“စီဖါကွါ၊ ပုမုတဲဒဲလဲာ်ဂုဂု၊ ယမုမုချုးလာခဲယကဟဲဟးဒီးလာနအိန်လီ... ယတဲတါဒီးနုဖးယံာ်လံယကလဲယုဒးထိုင်ဝံယကကုလီ”

စီထူထူဖိဟးယုအိဉ်ထိဉ်လၢပှ်ဖိအံၤအပူၤဘူးမုၢ်ကထူဉ်ဒီးက့ၤဝဲဆူအဟံဉ်လီၤ. က့ၤကျဲဒိတဘိညါနီၤဟူဒီးထံဉ်မ့က့ၤဝဲဖါကျိအတၢ်တဲဒီးအမဲဉ်သ့ဖျါထိဉ်လၢအတၢ် ဆိကမိဉ်အပူၤလီၤ. တုၤက့ၤဘူးထီဉ်အဟံဉ်ဒီးအမိၢ်တခီကွၢ်လီၤတၢ်ဖုးသံပျီၢ်ဂီၤ ဘဉ်အသး, အမဲဉ်တမုၢ်လၢဘဉ်လီၤ. အယိကိးသံကွၢ်အဖိခါ ထူထူဖိ,

“ဖိခါ, နလဲၤမကၢၢ်ဖဲလဲဉ်... နဟဲက့ၤလၢန့ဉ်တကပၤ”

“အိ မိဇၢ, ယလဲၤခးထီဉ်လၢပှ်ဖိတဘျဉ်န့ဉ်အပူၤလီၤ. ယထံဉ်လၢဖါကျိအိဉ်ထဲ တဂၤ... သကိးတအိဉ်အယိန့ဉ်ယလဲၤအိဉ်သကိးအိၤတစိၢ်ဖိဒီးမိမိဇၢ...”

“နဟဲနတတဲဘဉ်ယၤနလဲၤဖဲန့ဉ်အဘဉ်မနုၤလဲဉ်... ဖိခါ, လၢခံလဲၤလၢနီတဘျီ လၢတဂ့ၤနီဉ်”

ထူထူဖိတတဲအါအမိၢ်တၢ်နီတမံၤလၢဘဉ်. က့ၤန့ဆူဟံဉ်ပူၤဒီးအိဉ်မ့ၤအခါဆိ ကမိဉ်ထီဉ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တခါဘဉ်တခါဒီးဒ်ပုၤသးစၢ်လိဉ်ဘိဖိအလုၢ်အလၢ်အသိးအဲဉ် ဒီးသ့ဉ်ညါဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိတုၤဒ်လဲၢ်အခံတတုၤလီၤဘဉ်န့ဉ်လီၤ.

ထူထူဖိအိဉ်မ့ၤအိထံဝံၤဟဲက့ၤဆ့ဉ်နီၤလၢအမိၢ်အဂီၤထံးဒီးသံကွၢ်အမိၢ်, “မိမိၢ် ယအဲဉ်ဒီးသ့ဉ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တမံၤ... ဝံသးစူၤတဲဘဉ်ယၤဒ်နသ့ဉ်ညါအသိးနီဉ်.”

“နအဲဉ်ဒီးသ့ဉ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်န့ဉ်မ့ၢ်ဒ်စီၤဖါကျိအဂ့ၢ်လီၤဘဉ်ဖိခါ”

“မ့ၢ်မိမိၢ်, ယန့ၢ်ဟူဘဉ်ဖါကျိအတၢ်ကတိၤဒီးယကွၢ်အမဲဉ်သ့ဉ်လီၤသးကညီၤဘဉ် ယၤဒ်မးအဝဲစ့ၢ်ကိးတဲယၤလၢခံလၢလံာ်တဘဉ်ဟဲမၤဘူးသါလၢတဂ့ၤ... အယိ န့ဉ်လၢယသးပူၤယဆိကမိဉ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢပနီၢ်ဆဲးပတသ့ဉ်ညါဒီးတၢ်ဘဉ်အခါက ဘဉ်အိဉ်တမံၤမံၤလီၤ... မ့ၢ်မိမိမိ.”

“ဖိခါဇၢ, နမ့ၢ်အဲဉ်ဒီးသ့ဉ်ညါထဲအံၤမိကတဲဘဉ်န့ၤ... အကတိၢ်ဘဉ်စ့ၢ်ကိးလံလၢ မိကတဲဘဉ်န့ၤအဂီၢ်လီၤ... ကန့ဉ်မ့ၢ်ထံဆးတခီဖိခါဇၢ... တၢ်ဂ့ၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ အပူၤကွံာ်အနီဉ်ခံဆဲးဘျဉ်လဲၤန့ဉ်လီၤ.”

ဘဉ်မုၢ်တဂီၤဖဲမုၢ်ဝါထီဉ်သံဉ်သ့အကတိၢ်...

“ဂူ - ဟူဟူ - ဂူ - ဟူဟူ - ဂူ-ဂူ-ဂူ - ဟူ - ဟူ”

“ဖိမုဂ်ပါစ၊ ထံဖိကိကစ (သဝိခိန်) မူရုဂ်ပါအမိသိဂ်ဂါဒိဂ်လဲ... တံမနုလဲ၊ နလဲကနဂ်ကွာတဘိ။”

“အဂ်၊ အဂ်၊ လာဂါလာသိတံဂိတခိခိမိထိနသိဂ်ထိဂ်ကဒီးဒုတံဂ်အရဒိဂ်သား... မှ်လာသဝိခိန်ဖိတံမူရုဂ်ပါကိးဖိဂ်သဝိမိအယိသဝိမိတဖန်ခါလီဟံဂ်တဖျာဂ်တဂဟ်ဖိဂ်ထိဂ်အသးလာသဝိခိန်အဟံဂ်ခိဂ်ထံး၊ တနီပုဒ်စိဖိသိဂ်ဒွးသိဂ်ဒွးသထုဂ်ပွဲမးဟံဂ်ခိဂ်ထံးလီ... လာတံနုဂ်အယိသဝိခိန်ထုထိဂ်အကလုာ်ဖးဒိဂ်... “ဒိကနဂ်သကိးကိးဂ၊ တဂါအံယကိးဖိဂ်သုနုဂ်တံမနုအဂ်အိဂ်ထိဂ်လဲဂ်နုဂ်သုသုဂ်ညါထွဲတဂါဂါစါ။”

“ဟ့ မူရုဂ်ပါ၊ မနုနုဂ်လီကံဘဂ်ယာဒ်သိးထိးကိးသိဂ်... မှ်တံဟဲဖိဂ်အိဂ်ထိးစါ။”

“မှ် မှ် ထုမုဂ်ပါစ၊ နတဲတံတကမဂ်ဘဂ်... မနုနုဂ်ဖဲပုမံတုဂ်အခါနုဂ်ယထိးသုဂ်ဂါလာကပိပုဒီးယဒွဲထိဂ်ဆိုလုလုကွာတဘျီယီလီ... အယိယထံဂ်ဒုဂ်လာဘိဂ်သိဂ်နုဂ်ဟဲနုဂ်လီဖိဂ်ထိးလာကပိပုဒ်အံဂ်အံဂ်သံကွံဂ်ဒီးဟံတုဂ်ကွံဂ်ဖဲဟံဂ်ယာလီ... တအိဂ်ဒဲနီတစဲးဘဂ်၊ အယိဒီးပဘဂ်ဆိကမိဂ်သကိးလာသဝိပုပုလာအမာဘျးမာဘျဂ်ကအိဂ်သုဂ်သုဂ်... မှ်အိဂ်ဒီးဟံဖျါထိဂ်သးချုချုမ့တမုဂ်ထံကကိကိကဂါလီ။”

ခိဖျိသဝိခိန်အတံကတိအယိသဝိမိတဖန်ကျုဂ်လိဂ်အသးဂါဘျးဂါဘျးဒီးတံဘျုဂ်မးတစိဖိအခါလာသဝိအကျါတဂါတဲထိဂ်ဒဲ၊ “ဟ့ ဖါမံ၊ နတခိစါ... မ့မှ်နုဒီးတဲဖျါထိဂ်ချုချု”

ဖါတံထုမုဂ်ပါတခိကျိဂ်ထိဂ်အမဲဒီးစံး၊ “ဖါထု၊ မှ်လာဖါမံကသုစါ၊ တံတပံ၊ သွံဂ်တပွဲအါအါနုဂ် မတလာကကနဂ်ယုဒီး မာဘျးမာဘျဂ်ဒီးအီတဂါလဲဂ်။” သဝိမိတဖန်နုထိဂ်မးဟံဂ်ကလံအခါသဝိခိန်မူရုဂ်ပါတဲထိဂ်တံ၊ “အခဲအံပတသုဂ်ညါတံနီတမံဘဂ်... အယိမူဒါအိဂ်ဒီးပုကိးဂါလာကဒိနုဒိနုဒိနုဒိစါကွာတံဂ်အံမာဖျါထိဂ်လာအချုလီ... သုကုသုလံ... ယအဲဒီးတဲသုတံဂ်မှ်ဒုဂ်အံလီ။”

တၢ်မၤအသးဒ်အံၤဝံၤလိာ်ခံယံာ်သၢသီဒီးဖဲမုၢ်လီၤန့ၢ်ယံာ်ဘီဒီးမုၢ်န့ၢ်လီၤဝဲဆူအ
ဝံပူၤတၢ်ခံးလီၤကတုၤကယီၢ်အကတီၢ်သတူၢ်ကလၢာ်တၢ်သိၣ်ထီၣ်, “က့ၤ, က့ၤ က့ၤ,
က့ၤ ပြုကလၢဟဲက့ၤ... မိမိပါပါဒၢ, တၢ်ကွီပလုာ်ကံာ်ယု, အမဲာ်ကွၢ်န့ၢ်ပျၢာ်...
ယုာ်လီၤလံၤ. လူၤ, လူၤမ့ၢ်ချ့.”

“မုၢ်ပုၢ်, နဘၣ်မနုၤလဲၣ်.”

“ဟ့ ဖါဝံ, ယကလၢဟးလၢာ်လံၤ... တၢ်တဖုဟဲဖိၣ်ကွံာ်ယထွံၣ်ဖါကွီလၢဖၣ်
ကွံာ်ထံး, လံးထီၣ်အမဲလဲၤမးဝါဝါ.”

“ယုာ်လီၤဆူလဲၣ်တကပၤလဲၣ် မုၢ်ပုၢ်.”

“ဆူလဲၣ်တကပၤသ့ၣ်ညါဘၣ်... လၢအံၤစုကနိးခိၣ်ကနိး, မဲာ်ဘျၣ်ဝါဘၣ်အသး,
ကွံာ်တချုးတဒးနီတထံၣ်လၢၤဘၣ်.”

မုၢ်လၢမုၢ်ဂံၢ်ပုၢ်ကိးပသုၤသီၣ်အယိသဝီဖိတဖၣ်ဟဲယုာ်လီၤဖိၣ်ပွဲၤဝဲလၢဟံၣ်ခိၣ်ထံး
လီၤ. သံကွၢ်လိာ်အသးယၢ်ခိယၢ်ခိတထံၣ်တၢ်နီတမံၤလၢၤအယိက့ၤက့ၤဆူတဂၤ
အဟံၣ်လီၤ.

“ဖါဝံ, တနၢ်အံၤယမံတဂၤတဘျီလၢၤဘၣ်... ယုန့ၢ်ယသကိးလၢကဟဲမံၤစၢၤ
ယၢတဘီ.”

“အၣ် မုၢ်ဂံၢ်ဒၢ, ပှၤမၤနဟံနတၢ်ခိနတဟံ, ခဲအံၤမးနသးလီသကိး... ယုန့ၢ်နၤ
တမုာ်ဘၣ်.”

“ဖါဝံနီၣ်, ယတဲနၤတၢ်မုၢ်တၢ်နီၢ်မၤကလိာ်ယၢတဂ့ၤ... လၢအံၤယသဒ်ပုာ်လၢာ်လံ
နတသ့ၣ်ညါဘၣ်... လဲၤ, လဲၤချ့ချ့... လဲၤယုန့ၢ်ယသကိးတဂၤ, ခံၤ.”

လၢမုၢ်ဆါကတီၢ်မုၢ်စီၤပၤဟံးန့ၢ်အမူအဒါတဲာ်တဲာ်ဒီးဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကပီၤဆူဟီၣ်ခိၣ်
ချ့ဒီတနံၤအယိတၢ်ဘျးအသးလံၤ. အဝဲနံၤကမံထီၣ်ယၣ်သဒါကွံာ်အသးဒီးလီၤမၤ
သဒါကွံာ်ဟီၣ်ခိၣ်တၢ်ဘၣ်တုတဖၣ်အခါထီၣ်ဖိလံၣ်ဖိတဖၣ်က့ၤယုၤက့ၤဆူအ
လီၤမံဒဲဝဲ, ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိတနီၤက့ၤန့ၢ်က့ၤဆူအသ့ဒီးတနီၤကျိၣ်ထီၣ်အမဲာ်ချံလၢ
ကဟးယုအိၣ်အဆၣ်လီၤ. အကတီၢ်ဖဲန့ၢ်ပမ့ၢ်ကွၢ်စုၣ်ယီၤဆူထံမူထီၣ်ပၢာ်ထံကျိ

သရၤထံးလၢဂ်ခိၣ်ဒီးပကထံၣ်မုၢ်ကနီၤနီၣ်မုၢ်ထူဆၣ်နီၤလၢလၢဂ်ခိၣ်ကွၢ်တၢ်ယၢ်
ခိယၢ်ခိလီၤကၢ်ဒ်သီးကွၢ်လၢ်ပုၤတကၤကၤအကျဲလီၤ. တစိၣ်ဖိၣ်ဟူပုၤယီၤသ့ၣ်ဒုသိၣ်
ချဲးကနၢ်လၢအလီၢ်ခံအခါယၢ်ယီၤအသးဒီးအမဲၣ်နံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲလီၤ.

“ဟ့, ထူ, နဟဲဒီးယၢ်ဖးယံၣ်လံၤခါ.”

“ဖါသူဇာ, ယခိးနၢတမိၣ်လံၣ်ဘၣ်... နလီၤမၢ်ဖးယံၣ်... ဘူးလၢယကက့ၤလံ.”

“ထူဇာ, ယကဟဲမိၣ်ယဘၣ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ကျဲးဖးယံၣ်ဒီးညါ... ဘၣ်ယိၣ်လၢပုၤကထံၣ်
ထွဲယခံအယိ”

“မ့ၢ်စံးခဲအံၤနဟဲတုၤလံ... နသ့ၣ်ယၢ်ဖးအံၤနကတဲတၢ်မနုၤလဲၣ်.”

“အၢၣ် ထူဇာ, တၢ်မၤအသးလၢသဝီပူၤနသ့ၣ်ညါကစီဒီးလီၤ... ခဲအံၤသဝီဖိတဖၣ်
လူၤယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်ဖိတၢ်မူခုၣ်ပၢ်မၤလီၤအိၤအသီးလံ... ယဘၣ်ယိၣ်တၢ်တစဲး
တစဲးလၢကသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပုၤလီၤ.”

“မ့ၢ်ကစီဒီးဖါသူဇာ, ပတၢ်ဂ့ၢ်အံၤမ့ၢ်ဖျါထီၣ်ဒုဆိကမိၣ်အဂ့ၢ်တဘျီဘၣ်... ယဲယ
မဲၣ်ဆူးယသံလီၤ, သပုၤကတၢ်... ယကယုထၢကျဲလၢအဖုၣ်လီၤ.”

“မၤဒ်န့ၣ်တဂ့ၤသၢၣ်ထူဇာ, ပဆိကမိၣ်ကီၢ်သနၢ်က့ပမၤတသ့ဘၣ်... အယိယ
အဲၣ်ဒီးစံးဘၣ်နၢပကခိးကွၢ်တၢ်အိၣ်သးအခါဖဲန့ၣ်ယကကူၣ်ကွၢ်တမံၤမံၤသၢၣ်.”

“ဖါသူဇာ, နမ့ၢ်ကူၣ်ဒီးကူၣ်ဆိ... ပတၢ်တခီပစုပခီၣ်လီၤဖိုးလၢဂ်လံ... ခဲအံၤယ
အိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ထံထးခိၣ်ဘျါတစဲးတစဲးအယိမၤချ့ချ့တခီ... ယဲယအိၣ်ယခံတတုၤလီၤ
လၢဘၣ်.”

ဒ်လၢမ့ၢ်နၢတၢ်ဖိယၢ်လၢထံၣ်မုၢ်အူဒီးတယူၤန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်တသ့အသီးစိးကပုၤဖိလၢ
အနၢဘၣ်ဖိအတၢ်နၢမူန့ၣ်လၢခံတၢ်တယၢ်ထီၣ်အဒီးယၢ်ခိယၢ်ခိကလံၣ်န့ၢ်ဖိဖိအ
တၢ်နၢမူဝံၤဆူးန့ၢ်ယုၣ်ဝဲအစိတကီၢ်ခါလီၤ. ဖါသူဒီးမ့ၢ်ထူသးသပုၤဒီးသးပုၤနီၣ်ကွၢ်
ဟီၣ်ခိၣ်ချၢတစိၣ်တပနၢ်အဖၢမ့ၢ်တဟ်သ့ၣ်ပၢ်သးဒီးထံၣ်ဝဲမဲၣ်ချံဖိခံဖျါၣ်အတၢ်
ကွၢ်စူၣ်လၢတၢ်ကဒုလၢဘၣ်. ခံၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်မံသးမုၢ်အပူၤ,

“ထူဇာ, တၢ်ခဲးလီၤလံ... က့ၤဆိနဲ, ယကက့ၤလၢခံကယိကယိ.”

ဖဲသ့ကိကလံၤကိတဖၣ်အူတၢ်ယၢ်ခိၤခိၤတၢ်ကိသဝံသဝါအဖၢဖါတၢ်မူခုၣ်ပါ
မံတန့ၢ်အယိဆုၣ်နီၤလၢအမိၣ်သံၣ်ခိၣ်လၢဟံၣ်မဲၣ်ညါအခါထံၣ်ပဲပှၤဟးဖျါလၢတၢ်
ကပိၤမ့ၢ်အကျါသူတၢ်သူတၢ်တၢ်နီၤနီၤကိးယါထီၣ်တၢ်လၢအကလုာ်ဖးဒိၣ်.

“မတၢ်ဟးလၢမုၢ်ခံးတၢ်နၢတဘၣ်မုၢ်ဘၣ်လၢတၢ်လဲၣ်”

“ယၢ၊ ယၢလီၤဖါတၢ်”

“ဖါမံ၊ နဟးမၤမနုၤလဲၣ်... နအဲၣ်ဒီးကဲဘီၣ်သိၣ်ဆၣ်တခါဧါ.”

“ခွံ၊ ခွံတလၢ်လီၤဖါတၢ်ဧါ၊ ယ၊ ယပျံၤ. မၤ၊ မၤတဂ့ၤ... ယ၊ ယသါကတဲနၤ.
တၢ်၊ တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်တခါဧါ.”

“နကတဲမနုၤလဲၣ်ဖါမံ၊ ဟဲထီၣ်လၢဟံၣ်ပူၤအံၤ”

“ဖါတၢ်ဧါ၊ ဖဲမုၢ်ဟါလီၤခါယထံၣ်ဖါသူဟးထီၣ်တၢ်ကကစုၣ်. ယကွၢ်ဟ့ၣ်အီၤဒီး
ယထံၣ်လၢအဝဲအခိၣ်လီၤဆူထံကျိပူၤလီၤ... ယဆိကမိၣ်လၢအဝဲကလဲၤမၤတၢ်
တမံၤမံၤအယိယလဲၤကစီၤလၢအလီၢ်ခံကယိကယိ... ယထံၣ်လၢဆုၣ်နီၤကတိၤ
တၢ်ဒီးနီၤမုၢ်ထူလၢလၢ်ခိၣ်ခံၤ၊ တၢ်မနုၤလဲၣ်ဒုယတနၢ်ဟူဘၣ်... ယကွၢ်ဟ့ၣ်အီၤ
တုၤလၢယကွၢ်တဘျီၣ်, ယမဲၣ်ဆုးတဘျီၣ်မးယဃ်ယခိၣ်ယဟဲက့ၤကဒါလီၤ... တၢ်
ဂ့ၢ်လၢအိၣ်ထီၣ်န့ၢ်ယဆိကမိၣ်ကမ့ၢ်ဒုၤပှၤခံၤအံၤလီၤဖါတၢ်ဧါ.”

“နထံၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးလီၤတမ့ၢ်ဧါ.”

“မ့ၢ် မ့ၢ်ဖါတၢ်, ယတလံၣ်တလီၤနၢဘၣ်... ယခိၣ်န့ၢ်ဖိအိၣ်ဒီးဧါ”

“တၢ်ဘျုးလီၤ. ဖါမံ, နတဘၣ်ယၢအယိဒီးယသးခုဖးဒိၣ်လီၤ. အိၣ်တၢ်က့ၤယမူ
ယဒါလီၤ.”

ဆၣ်လၢမူခိၣ်တဖၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ကပိၤမ့ၢ်ဖိဒီးတနၢ်ပံၤလ့ပံၤလ့တုၤအမူအဒါလၢ
ပှၤဒီးဟ့ၣ်လီၤက့ၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဆူမုၢ်စီၤပၤအစုပူၤခါထီၣ်ဖိလံၣ်ဖိကဲၤစံၣ်စိလီၤ
သယုၢ်သညိလၢမုၢ်ဂီၤအယံအလၢဘၣ်ဆၣ်လၢဖါတၢ်မူခုၣ်ပါအဂီၢ်မ့ၢ်ဝဲမုၢ်ဂီၤလၢ
အပှၤဒီးတၢ်တမ့ၢ်တလၢန့ၢ်လီၤ. အယိဟံးထီၣ်အမိၣ်ပိၣ်ထီၣ်ဝဲ,

“၂၁ - ၂၁ - ၂၁-၂၁ - ၂၁ - ၂၁-၂၁ - ၂၁ - ၂၁”

“ဟဲ့, တဂီၤအံၤမိၤသီၣ်လီၤဆိ, မၤချ့ လဲၤဖှိၣ်ဆူထံဖိကီၢ်ကစၢ်အဟံၣ်ကိးဂၤဒဲး... အိၣ်တွံၤလၢဟံၣ်နီၣ်တဂၤတဂ့ၤ... မိၤသီၣ်နွံထံၣ်မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်နီၣ်နီၣ်လီၤ.”

လၢသဝီခိၣ် (ထံဖိကီၢ်ကစၢ်) အဟံၣ်ခိၣ်ထံးပုၤကညီၣ်ၤကတံာ်မးလီၤ. တကတီၢ်ယီ, “နူဖိသဝီဖိခဲလၢာ်သ့ၣ်ဒၢ, တဂီၤအံၤယကိးဖှိၣ်သ့မ့ၢ်တၢ်သးတမ့ၢ်နီၣ်နီၣ်လီၤ... ကတဲသုလီၤလီၤ, ပုၤလၢအမၤဘျးမၤဘျၣ်တၢ်ပသ့ၣ်ညါလံအယိဒီးဒဲးမ့ၢ်ပုၤဟံၣ်တွံၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီအသိးပကဘဉ်ဟ့ၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်လီၤ... ကဲၤ, ထူမုၢ်ပၢ်နယဲၤဒုးသ့ၣ်ညါပုၤလၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဘီ.”

ဖါတံာ်ထူမုၢ်ပၢ်ကိးသဖှိၣ်ထီၣ်တထံၣ်ခံထံၣ်ဝံၤ, “ပမ့ၢ်ပပုၤဟံၣ်တွံၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢပနူသဝီဒုၣ်ဝဲအဂီၢ်ခဲအံၤပုၤလၢအမၤဘျးမၤဘျၣ်တၢ်ဒီးမၤကမၢ်မုၢ်ကမၢ်ခွါန့ၣ်တၢ်ကဘဉ်နီၣ်ဟးထီၣ်ကွံာ်အိၤဆူသဝီချၢဒီးတစၢ်သးပုၤတဂၤတဂၤ, အဘျးအတၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်တဘဉ်မၤဘဉ်ထွဲလိာ်သးဒီးအိၤဘဉ်... ပုၤလၢအမၤဘဉ်ထွဲအသးမ့ၢ်အိၣ်တဂၤဂၤဒီးတၢ်ကနီၣ်ဟးထီၣ်ကွံာ်အိၤဒဲးန့ၣ်အသိးလီၤ.”

“သုနၢ်ဟူကိးဂၤလီၤ... သုတူၢ်လိာ်သ့ကိးဂၤဒဲးခါ, နူဖိသဝီဖိသ့ၣ်ဒၢ”

“တူၢ်လိာ်သ့ကစီဒီလီၤ”

“မ့ၢ်သ့ဒီးခဲအံၤယကကိးထီၣ်ပုၤခံဂၤ... ပုၤလၢယကကိးထီၣ်အိၤကဘဉ်ဟဲထီၣ်လၢတၢ်မဲၣ်ညါတဘျီယီ”

ပုၤကိးဂၤဒဲးဆဲထီၣ်အနၢ်ဒီးအမဲၣ်တခီကျၢၣ်လိာ်အသးယၢ်ခီယၢ်ခီသဝီခိၣ်ကိးထီၣ်လၢအကလုာ်ဖွဲကဒံ, “ဖါသု, နီၢ်မုၢ်ထူဟဲထီၣ်လၢမဲၣ်ညါ.”

ပုၤကိးဂၤကမၤကမၢ်ဒီးပျီၤသဲဘဉ်မးအသးလၢသတူၢ်ကလၢာ်လီၤ. ဖါသုဒီးနီၢ်မုၢ်ထူဆုးလီၤအခိၣ်လၢပုၤအါဂၤမဲၣ်ညါ, မ့မ့ၢ်နီၢ်မုၢ်ထူအမဲၣ်ထံလီၤဆူမးပြုၤပြုၤလီၤ.

“ပသးဒုတမ့ၢ်ဘဉ်... သနၢ်က့ၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအသိး, အခဲအံၤသုခံဂၤလဲၤလီၤဆူတမ့ၢ်ဘျီၣ်အိၣ်ဘုၣ်လီၤသုကူသုသိးဝံၤသုကဘဉ်ဆုၣ်တမ့ၢ်ဘျီၣ်လၢအဘုၣ်ဆုဝးသၢဝီဝံၤဒီးဟံးန့ၢ်တၢ်လၢသုလိၣ်, ဟးထီၣ်ကွံာ်ဆူသဝီချၢဒီးလဲၤအိၣ်လၢသဝီမုၢ်န့ၣ်ပုၤသရ့ၤထံး... အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤလၢပဟ်န့ၢ်သုလီၤ. မၤအိၣ်ဒဲးသုကျိၣ်သုကျိၣ်စးထီၣ်တနီၤအံၤဒီးဆူညါသုတမ့ၢ်လၢထံမူထီၣ်ပၢ်အသဝီဖိဘဉ်ဒီးသုတဘဉ်ထွဲလၢဒီးပုၤနီၣ်တစုလၢသုသးသမူတစၢ်အံၤလီၤ.”

စီတူထူဖိကနာအမိအတတ်ကတၢ်ဒီးအမဲင်ထံဖိပိုင်ထီၣ်ပွဲၤမးအပူၤလီၤ။
 “မ့ၢ်စံးဒ်န့ၣ်မိမိ၊ လၢပမ့ၢ်ပပုၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအပူၤန့ၣ်နတဲမ့ၢ်ဒ်တစၢ်သးလီၤ
 တမ့ၢ်ဓါ... ခဲအံၤဖါကျါအမိဒီးအပၢ်အိၣ်မူဒီးဓါ။”
 “အမိဒီးအပၢ်သံသဒ်ကွံာ်အီၤလၢအပူၤကွံာ်န့ၣ်ယၢ်ယၢ်လံ။”
 “မိဧၤ၊ အမိအပၢ်အဒိပုၤဝဲတအိၣ်လၢလၢသဝီအံၤအပူၤနီတဂၤဘၣ်ဓါ။”
 “အိၣ်ဝဲသၢၣ် ဖိခွါဧၤ၊ ဖါကျါအမိန့ၣ်မ့ၢ်ဒ်ယဝ်မုၢ်အဝဲကိလီၤ... အယိဖါကျါဒီး
 နၤမ့ၢ်ဒွးထူဒွးထံးမ့ၢ်ဒ်ဒီးတခွါလီၤ။”
 “မ့ၢ်စံးဒ်န့ၣ်မိဧၤ၊ တၢ်ကမၢ်လၢကဘၣ်တူၢ်ဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဒ်မိၢ်ပၢ်တစၢ်သးလီၤဘၣ်...
 ခဲအံၤမိၢ်ပၢ်အစၢ်ပူၤလံအယိစီဖါကျါထူၣ်ဖျးထီၣ်လၢတၢ်ကမၢ်လံသၢၣ်။”
 “နတဲတၢ်ခဲအံၤမးတၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ်လီၤက့ၤလၢယသးပူၤလီၤ... ဖိခွါ၊ စီဖါကျါ
 ထူၣ်ဖျးထီၣ်လၢတၢ်ကမၢ်လံ။”
 “မ့ၢ်စံး၊ ပလဲၤကိးက့ၤအီၤဒီးမၤဟဲက့ၤအိၣ်သကိးက့ၤဒီးပုၤသၢၣ်မိမိ”
 “ဂ့ၤလံ၊ ဂ့ၤလံ။ ပကအိၣ်တုၤနပၢ်လဲၤမၤတၢ်ဟဲက့ၤပတဲသကိးယုၢ်ဒီးသဝီခိၣ်နၢ်
 သဝီဖိခဲလၢၢ်ဝံၤခဲမဆ့ၣ်ပကလဲၤကိးအိၣ်က့ၤအီၤနီၣ်ဖိခွါ... နသးတခုဇဲ”
 “ယသးခု၊ ယသးမုၢ်ဒိၣ်မးလီၤမိမိဧၤ”

မုၢ်တဂီၤလၢမုၢ်ဆဲးကပြုၤလီၤဒ်တၢ်ဘၣ်တုဲလၢၢ်ပွဲၤဒီးတၢ်ယံတၢ်လၢအသိးပမ့ၢ်ကွၢ်
 လီၤတၢ်ဆူထံမူထီၣ်ပၢ်သဝီဒီးန့ၣ်လီၤဆူသဝီပူၤပကထံၣ်ဖူဖိသဝီဖိကိးဂၤအမဲာ်
 ပွဲၤဒီးတၢ်သ့ၣ်မံသးမုၢ်ကိးဂၤလီၤ။ လၢအကျါပုၤလၢအသးမံသးမုၢ်ကတၢ်မ့ၢ်ဒ်
 စီဖါကျါလၢအကဲထီၣ်တၢ်ထံမူထီၣ်ပၢ်တၢ်စံၣ်ယဲၤကနးခွါဖိန့ၣ်လီၤ။

ဒိၣ်ခါတခါဆူကညီဖိကျါ

ပှၤကွဲးထါတဂၤစံးဝဲဒၣ်အံၤ

ကလုာ်ဂၤပူၤထီၣ်ကညီ
ကညီဃၢ်ဃၢ်မံၤဖျိး
ဆူကံၢ်မဲက့ၤအိၣ်တနီၤ
ဆူယီၤကီၢ်က့ၤအိၣ်တနီၤ
မံၤလၢမုၢ်နၤမံၤပၢ်ထီၣ်
လီၤအိၣ်လီၤဆိးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်
ကွၢ်လီၤန့ၤယီၤကွၢ်ကဘီ
သယုၢ်သတွၢ်မဲၤထံလီၤ

ကွၢ်ကဘီလၢ်မုၢ်လုတိ
တဘျီမုၢ်ကညီအိၣ်လီၤ
ကညီအိၣ်လီၤကွၢ်ကဘီ
အိၣ်မးဝဲအါအါဂီၢ်ဂီၢ်
လီၤက့ၤလၢဖိစိၤလံၤစိၤ
ဖၣ်အၢၣ်ကဲကညီဝုၢ်ခိၣ်
ဝုၢ်ခိၣ်လၢပျၢၤမုၢ်ကံၢ်မဲ
ဆၢလဲၤအိၣ်လဲၤဆိးပဝဲ
ဝုၢ်ခိၣ်ခံၣ်ယုၢ်ထီၣ်သတြီၤ
တၢ်လီၤဆိအိၣ်ဝဲနီၣ်နီၣ်

စီၤကူၣ်သ့ဖးဘၣ်ပှၤကွဲးထါတဂၤအတၢ်ကွဲးတယုၢ်အံၤဖျါလၢထးအသိးန့ၣ်ဒီး
အဝဲဒၣ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢအသးပူၤလၢကလဲၤဟးဝဲဆူကညီဖိကျါဆူကညီကီၢ်
န့ၣ်လီၤ. ဒ်အဝဲအတၢ်ဆိကမိၣ်အသိးန့ၣ်အဝဲစးထီၣ်အတၢ်လဲၤဆူကညီကစၢ်က
လိကျါလၢအအိၣ်ဝဲလၢကီၢ်ပယီၤဒီးကီၢ်ကွၢ်တဲၣ်အဆၢန့ၣ်လီၤ. အတၢ်ပညိၣ်မုၢ်
ဒ်သိးအဝဲကလဲၤထံၣ်ဘၣ်ကညီဖိလၢကစၢ်ကလိကျါလၢကီၢ်ဆၢတဖၣ်အတၢ်
အိၣ်တၢ်ဆိးန့ၣ်လီၤ. စီၤကူၣ်သ့လဲၤတုၤမုၢ်တြီၤကီၢ်ရ့ၣ်ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၢဟီၣ်ကဝီၤ
သဝီတဖျၢၣ်ဒီးအဝဲထံၣ်လိာ်အသးဒီးသးပှၤအိၣ်ဝဲဒီးသံကွၢ်ဝဲကညီဖိဖဲန့ၣ်တဖၣ်
အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးဒီးအတၢ်ဖဲးအိၣ်မၤအိၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

စီကူၣ်သ့ “ဖါတံၢ်စၢ၊ နတဲယၤလၢကညီဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဖဲအံၤအဂ့ၢ်အကျိၤ သ့ဧါ။”

သးပှၢ်အဲၣ်ဝါ “ဖိဒိၣ်စၢ၊ နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါယတဲဘၣ်နၤဖဲယသ့ၣ်ညါသ့မးစၢ။”
ကူၣ်သ့ “ပကညီဖိတဖၣ်မ့ၢ်ပှၢ်လဲၣ်တကလုာ်လဲၣ်ဖါတံၢ်”

သးပှၢ် “ဖိဒိၣ်စၢ၊ ကညီဖိတဖၣ်အံၤလၢညါမ့ၢ်ပှၢ်တကလုာ်လၢအိၣ်ဒီးလုာ်လၢ ထူသနူလၢအဟံၣ်ဒိၣ်ဟံၣ်ကဲပှၢ်သ့ၣ်က့သးပှၢ်လၢခိၣ်သာဖျၢၣ်ဒီးနီၣ်တတၢၤတဖၣ်န့ၣ် လီၤ။ အကတမံၤကညီဖိအိၣ်ဒီးလုာ်လၢဖဲသကိးမၤသကိးယူယူဖိဖိလီၤ။ ဖဲ ကညီဖိတဖၣ်န့ၣ်ဟူကွဲၤသိၣ်ထီၣ်ဒီးပိာ်လိာ်အခဲလဲၤကျိၣ်န့ၣ်လိာ်အစး၊ လဲၤကူးန့ၣ် လိာ်အဘုဂၤလဲၤန့ၣ်လီၤ။ ဖဲကျိၣ်သိၣ်ထီၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်တုာ်ကွံာ်အတံၢ်ဖဲး တံၢ်မၤဒီးတဘျီယီၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ထာဖိုင်ဟံၣ်ဖိုင်အသးယူယူဖိဖိလၢတံၢ်ဟံၣ်ပနီၣ် အလီၤန့ၣ်လီၤ။”

ကူၣ်သ့ “ဖါတံၢ်စၢ၊ ကညီဖိလၢညါဒီးခဲအံၤလီၤဆီလိာ်အသးဒိၣ်မးလီၤနီၣ်။”
သးပှၢ်၊ “မ့ၢ်ဖိဒိၣ်စၢ၊ ကညီဖိခဲအံၤလုာ်လၢလၢညါတဖၣ်အိၣ်တုာ်ကွၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ် လီၤ။ အိၣ်ဖိဒိၣ်စၢ၊ ကညီ ဖိခဲအံၤတဖၣ်တံၢ်ဟံၣ်ဒိၣ်ဟံၣ်ကဲသ့ၣ်က့သးပှၢ်ဒိၣ်မး... တံၢ်အံၤမ့ၢ်တံၢ်လီၤသးအုးဒိၣ်မးလီၤ... ကညီဖိအလုာ်လၢထူသနူတဖၣ်သုတလီၤ မၤဒီးကအိၣ်ဂၢၢ်စံၣ်ကျၢၤအဂီၢ်န့ၣ်ပကြၢၤဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးဒီးကၢၤကွၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ။”
ကူၣ်သ့ “ဖါတံၢ်၊ ပမိာ်ဟံၣ်ဖဲလၢပျၢၤသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ပှၢ်လၢအထီၣ်ယူထီၣ်ဖိလိာ် အသးဂ့ၤမးလီၤနီၣ်။”

သးပှၢ် “မ့ၢ်ဖိဒိၣ်စၢ၊ မိာ်ဟံၣ်ဖဲလၢပျၢၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးသနူလၢအမ့ၢ်မၤန့ၣ်တံၢ်မၤ လၢဒီးနီၤအိၣ်လိာ်အသးလၢဟံၣ်ကိးဖျၢၣ်ဒဲးဒီးဖဲမူးသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်တဘျီလၢလၢ န့ၣ်သဝီဖိခဲလၢမၤသကိးဝဲဒၣ်ယူယူဖိဖိန့ၣ်လီၤ။”

ကူၣ်သ့ “ဖါတံၢ်စၢ၊ မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤပတံၢ်ဖဲးသကိးမၤသကိးယူယူဖိဖိလုာ်လၢ ထူသနူတဖၣ်စ့ၤလီၤဝဲဒိၣ်မး... လၢပသိးပကျိမိၣ်ပထံၣ်ဘၣ်က့ၤတံၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် သးလၢတံၢ်ယူတံၢ်ဖိန့ၣ်အိၣ်က့ၤဒၣ်ထဲန့ၣ်ထီၣ်သီတနံၤလီၤန့ၣ်ပစံးပဝဲသ့လီၤနီၣ်။”
သးပှၢ် “မ့ၢ်ဝဲဒိၣ်စၢ၊ ထဲန့ၣ်သီတနံၤစီၤအံၤပမၤလၢကပီၤမိာ်ဒိၣ်ဟံၣ်ဒိၣ်သ့ၣ် က့သးပှၢ်ဒီးပစံၣ်ယဲၤယုၤလိာ်က့ၤပသးလၢပတံၢ်ဆဲးတံၢ်လၢထူသနူသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်

လီ၊ အယိမိခိုင်၏၊ သုဝဿစာသွတ်တဖန်သုကဘဉ်ကျဲးစးမယူမမီးဒီးကာ၊ က့ပသနူတဖန်အံးဒီးဟံးဃာ်က့ကညိမိလှိုလှိုထူသနူလာကမသကိးတံာ်ယူ ယူဖိးမီးန့ၣ်တက့ၣ်။”

ကူညီသူ “ဖါတံ၊ မိာ်ဟံဖံဖုလၢပျၢတဖၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးပှၤအဲၣ်တၢ်တီတၢ်လိၤလိၤနီၣ်.” သးဟ့ၢ်, “ဖိဒိၣ်, မိာ်ဟံဖံဖုလၢပျၢတဖၣ်မ့ၢ်ပှၤအဲၣ်တၢ်တီတၢ်လိၤဒီးအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ် ပှၤလၢအတီလိာ်အသးလီၤ. အဒိ, ဖဲအဝဲသ့ၣ်ထံၣ်န့ၢ်ကနဲတဒၢန့ၢ်မ့ၢ်မၤနီၣ်မၤယၤ ဝဲဒီးပှၤလၢအလဲၤလၢခံတဖၣ်မ့ၢ်လဲၤထံၣ်ဝဲန့ၢ်တထိးဘူးမၤဘူးဝဲလၢနီတဂၤ လၢၤဘၣ်. မ့ၣ်ကနီၤဖိၣ်သ့ၣ်ခွါတဖၣ်လဲၤသကိး, ဖံးသကိး, မၤသကိးဘၣ် ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဟံးယၢ်အလၢကပီၤန့ၢ်လီၤ. အဂၤတမံၤအဝဲသ့ၣ်မၤဘုမၤဟု မ့ၢ်ဝံၤဟံအဘုဖိလၢသဝီချၢဘၣ်ဆၣ်အဘုတဟါမၤဘၣ်. မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဲၣ်တၢ် တီတၢ်လိၤအယိၤလီၤ. တကးဒီးဘၣ်ကညိဖိမ့ၢ်ပှၤအဲၣ်တူၢ်တံၢ်တူၢ်တမ့ၢ်ဒီးကလုာ် တၢ်သးဝံၣ်ဟံဖျါဒီးစံးဝဲအသိး, “ယပှၤကလုာ်ယဲၤစၢ, ပှၤလၢအဂ့ၢ်ကတၢ် ယအဲၣ် ဒိၣ်နၤ နအဲၣ်တၢ်တီတၢ်လိၤ တမ့ၢ်နအဲၣ်တူၢ်လိာ်” အသိးဖဲနတုၤလၢကညိဖိန့ၢ်သဝီ တဖျၢၣ်ဖျၢၣ်န့ၢ်ဟံၣ်ဖိယိဖိကိးန့ၢ်ဒီးဆၢတူၢ်လိာ်နၤလၢတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် တဟံၣ်ဝံၤတဟံၣ်န့ၢ်လီၤ.”

ဖဲသးဟ်အဲဒ်ဝါဒီးစီကူဒ်သ့ကတိသကိးတၢ်အခါမုၢ်ဂ်အဲဒ်ဝါဟ်လီၤထံချီဒီးစီကူဒ်သ့ထံၣ်လၢမုၢ်ဂ် အဲဒ်ဝါလံာ်ဖဲတဘီအတၢ်လီၤဆီဘၣ်အီၤဘၣ်အီၤဒီးသံကွၢ်ဝဲ, ကူဒ်သ့, “မုၢ်ဂ်ဇၢ, နလံာ်ဖဲတဘီတၢ်သိးဖဲအဂၤဘၣ်နီၣ်... ဖျါဂ့ၤဒိၣ်မး.”

မုဂ်ဂ်, “ဖိဒိဉ်စာ, ဖဲဉ်အံၤပုၤကိးလာဖဲဘံၣ်မိဉ်.”

ကုန်သွယ်, “မိုးဧါးမိုက်, ယုန်ဟူပုတဲတဲတဲလၢဖဲအံၤန့ၣ်အပူၤခိၣ်မးန့ၣ်မိုးဧါး.”

မှိုက် “ဖိခိဉ်, တၢ်လၢဖဲဘံၣ်န့ၣ်မှိုပုၤကညိလၢပျၢၤအတၢ်ကယၢကယဲတမံၤလီၤ.”

ကုန်သွယ် “မိုက်ကီ၊ နတ်ယုလတ်အံ့အံ့ကုန်သွယ်။”

မုဂ် “ဖိဒိဉ်ခွါ, ယတဲနၤသ့ဘၣ်ဆၣ်မၤနဖါတံာ်တဲနၤတခီ... ယကဖိအိဉ်ယုၤနၤမ့ၤ.”

ကူညီသုက္ကံဖီတၢ်ဆူဖါတၢ်အံၣ်ဝါအိၣ်ဒီးတဲး, “ဖါတၢ်ဒါ, ဝံသးစူနတယၤလၢဖဲအံၤအဂီၢ်သ့ဒါ.”

သးပှ်, “ဖဲယသ့ၣ်ညါဒီးယကတဲနၤသၢ်... တၢ်စံးဝဲလၢဖဲဘံၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤန့ၣ်အီၤလၢကညီကိၤကွၢ်အလိပူၤ (ကဝၢ်အလိ) ဒီးဘၣ်တၢ်ခူၣ်န့ၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်စံးစ့ၢ်ကိးဝဲလၢဖဲဘံၣ်န့ၣ်အလုၢ်အပူၤဒိၣ်မးဒီးအလုၢ်အပူၤဒိၣ်န့ၣ်တၢ်မျၢ်ထးသံန့ၣ်လီၤ. ဖဲဘံၣ်န့ၣ်တၢ်လံာ်အီၤလၢတၢ်တုၤတၢ်ဖျိအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢဘၣ်တၢ်ဟံၣ်အီၤလၢတၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.”

ကူၣ်သ့, “ဖါတၢ်, စါခဲအံၤပတထံၣ်လၢပုၤလံာ်ဖဲဘံၣ်န့ၣ်ပစံးသ့လီၤနီၣ်.”
သးပှ်, “မ့ၢ်လီၤဖိဒိၣ်စၢ, စါခဲအံၤပယုတဘၣ်ညီညီလၢဘၣ်... ပတထံၣ်ပုၤလံာ်လၢဘၣ်. ပုၤလံာ်အိၣ်က့ၤဒုၤပူၤဂၤပူၤဂၤန့ၣ်လီၤ... ပုၤလၢအလံာ်တဖၣ်အါတက့ၢ်မ့ၢ်ပပုၤကညီမိၢ်လုၢ်ဟံၣ်လၢတဖၣ်လၢအမ့ၢ်ဖဲဖုလၢပုၤဂၤအတၢ်န့ၣ်သါလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ... လၢတၢ်ကမၤအီၤအသီန့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်ညီတၢ်ဘျါလၢဘၣ်ဖိဒိၣ်စၢ.”

စါကူၣ်သ့ကတိၤသကိးတၢ်ဒီးသးပှ်အဲၣ်ဝါဝံၤဒီးဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲယတၢ်ဟဲဟးလၢကညီမိကစၢ်ကျါတဘျီအံၤယသ့ၣ်ညါဘၣ်က့ၤပကညီဖိလၢညါတဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူ, အထူသန့, အလုၢ်အလၢ်တဖၣ်ဒီးထီၣ်သတြီၤက့ၤဒီးမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်အလီၢ်အိၣ်လၢယကဘၣ်ယသ့ၣ်ညါအါထီၣ်က့ၤကညီလုၢ်လၢ်သန့န့ၣ်လီၤ. ကညီဖိလုၢ်လၢ်သန့လၢယတသ့ၣ်ညါအိၣ်ဒီးအါမးလီၤ. စါကူၣ်သ့ဆိကမိၣ်ဝဲယကဘၣ်စံးဘၣ်တဲဘၣ်စ့ၢ်ကိးကညီဖိသးစၢ်တဖၣ်လၢကယသ့ၣ်ညါက့ၤပကညီထူသန့ဒီးဂုၢ်ကျဲးစးပၤယာ်က့ၤပကညီလုၢ်လၢ်သန့န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်တယသ့ၣ်ညါဒီးပၤယာ်က့ၤန့ၣ်ပကျိၣ်ပသန့ကလီၤမၤသဒုၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.

ခိၣ်ခါတခါဆူကညီဖိကျါအံၤလုၢ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ်လၢစါကူၣ်သ့အဂီၢ်မးလဲၣ်. မိၣ်ပကခါထီၣ်ပခိၣ်ခါဆူကညီဖိကျါကိးဂၤဒဲးတက့ၢ်မိၣ်.

မုန်ကန်လေ့

ယအိပ်လာတော်မူလျှင်ဟဲကွာဟးဆူစီထိုင်သဝီအိပ်သွင်လီသးဖဲယိပ်လိက်ကျိကာ် ခိပ်, မုၤတြိကီၤရှၢ်, လူၤသီကီၤဆၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်သဝီတဖျၢၣ်လၢမံၤဟူသၣ် ဖျါလၢအမ့ၢ်တၢ်ဆါတၢ်ပွၤအလီၢ်ကျးဒီးဟံၣ်တဖၣ်အိၣ်အါမးတကးဒီးဘၣ်တၢ်မၤ ကၤကျိၣ်ပၤန့ၣ်ဖဲသဝီဝဲအံၤန့ၣ်လီၤ. တချုးပကန့ၣ်လီၤဆူသဝီပူၤဒီးဘၣ်န့ၣ်ပကဘၣ် ခိစံၣ်ပျီတဖၣ်လီၤ. စံၣ်ပျီလၢအဘူးကတၢ်ဒီးသဝီယၤအိၣ်ဝဲတလီၢ်ပမ့ၢ်ကွၢ်စိယံၤ ဆူမ့ၢ်လီၤန့ၣ်တကပၤပကထံၣ်လုအိၣ်ဖျါတဘျီလီၤ. ယကွၢ်ယံၤဖျါထုးန့ၣ်ယသ့ၣ် ယသးဒိၣ်မးယံၤသံကွၢ်လုတဘျီအံၤအဂ့ၢ်လီၤ. ပှၤသးပှၤအိၣ်တကၤဝဲဘၣ်ယၤ ယကန့ၣ်မုၢ်ဒိၣ်မးဒီးဆိကမိၣ်ထံၣ်မ့ၢ်ကွၢ်အီၤတုၤလၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

ယဟးဖးဒီးစီထိုင်သဝီအနံၣ်အါအလါအါဘၣ်ဆၢ်အဲၣ်ဒီးဒုးသ့ၣ်ညါဒီးထံၣ်မ့ၢ် ဘၣ်သ့ၣ်ဘိၣ်သးစၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လၢခံတဖၣ်အဂီၢ်တကးဘၣ်ပှၤအါဂၤလၢလဲၤတတုၤ သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

တဘျီလၢမုၢ်တြိကီၤရှၢ်, လူၤသီကီၤဆၢ်ပူၤသဝီအိၣ်ဝဲအါဖျၢၣ်အကျါသဝီတ ဖျၢၣ်လၢနီၢ်ဒိကိဒီးစီဝါထိးမဲအိၣ်ဝဲန့ၣ်အိၣ်ဖဲတယံၤတဘူးဒီးစီထိုင်သဝီန့ၣ်လီၤ. နီၢ်ဒိကိဒီးစီဝါထိးမဲမ့ၢ်ပှၤဒိတၢ်အဲၣ်တီလၢအဲၣ် လိာ်အသးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ဒ်အမ့ၢ် ပှၤကစၢ်ခိၣ်ဖိအသိးလုၢ်အိၣ်အသးသမူလၢတၢ်ဖဲဒုးဖဲသံၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢအဝဲ သ့ၣ်အဲၣ်လိာ်အသးဒိၣ်မးအယိတၢ်ဖဲတၢ်မၤမ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်န့ၣ်မၤစၢၤလိာ်အသးန့ၣ် လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပှၤဖဲဒုးဖိအယိတုၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢပှၤကျိၣ်နီၣ်အခါန့ၣ်တဂၤဒီး တဂၤလဲၤကျိၣ်စၢၤလိာ်အနီၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၢ်ဒိကိဒီးအသကိးတဖၣ်လဲၤကျိၣ်စၢၤစီဝါ ထိးမဲအနီၣ်ဝံၤအိၣ်သကိးအိၣ်သကိးဝဲပှၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖွံသးညါန့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး

စီဝါထိးမဲယုင်ဒီးအသကိးတဖန်အဆာကတီၢ်ဘၣ်ဒီးလဲၤကျိၣ်စၢၤနီၣ်ဒိကိအနီၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဒိကိဖိဒူးအိၣ်အတၢ်အဲၣ်တိဒီးအသကိးတဖန်လၢကသုၣ်ဘဲဒိၣ်မးအယိအသကိးကိးဂၢၤဒဲးပွဲၤမးတၢ်သုၣ်ဖုံသးညီန့ၣ်လီၤ. လၢအသကိးအကျါစၢၤဂၢၤန့ၣ်ဟ်သုၣ်ဟ်သးဝဲလၢကိးနံၣ်ဒဲးမ့ၢ်လဲၤကျိၣ်စၢၤနီၣ်ဒိကိအနီၣ်န့ၣ်အိၣ်ဘၣ်ကသုၣ်ဝံၣ်ဘဲထီၣ်တိလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တတဲဘၣ်အသကိးအဂၢၤတဖန်ဒဲးဘၣ်.

မ့ၢ်န့ၣ်တဖန်ပူၤကွံာ်တသီဘၣ်တသီအဆာကတီၢ်ဘၣ်ကဒီးလၢကဘၣ်လဲၤကျိၣ်စၢၤနီၣ်ဒိကိအနီၣ်အသိတဘျီလီၤ. စီဝါထိးမဲဒီးအသကိးအါဂၢၤလဲၤကျိၣ်နီၣ်ပွဲၤဒီးတၢ်သုၣ်ဖုံသးညီဘၣ်ဆၣ်လၢအကျါအသကိးဖိစၢၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဆာကတီၢ်ဘၣ်လၢနီၣ်ဒိကိကကွၢၤဖိဒူးအိၣ်န့ၣ်အသကိးတဖန်အတၢ်လီၤ. အဝဲတဲဘၣ်အသကိးတဖန်လၢကကွၢၤဖိအိၣ်ဟ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဒိကိကွၢၤထီၣ်ဆူဒဲပူၤတရၢထီၣ်အသးထီၣ်လၢယိးခိၣ်ကဲထီၣ်ဝဲလၢထီၣ်လံာ်ဖးဒိၣ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. ထဲန့ၣ်ယူၤထီၣ်ဝဲဆူတၢ်ချၢတဖိဖဲကွၢၤဖိယုၣ်ဒီးပှၤဖိသုၣ်တဂၢၤန့ၣ်လီၤ. ဒဲဝဲပှၤဖိသုၣ်တဂၢၤန့ၣ်အိၣ်တထံၣ်အခံတထံၣ်ဝံၣ်ကဲထီၣ်ဝဲလၢခိဖိတဖုန့ၣ်လီၤ. စီဝါထိးမဲအသကိးအကျါတဂၢၤလဲၤကွၢၤဟ့ၣ်နီၣ်ဒိကိဒီးသုၣ်ညါဘၣ်ဝဲတၢ်မၤအသးခဲလၢာ်လံန့ၣ်လီၤ. အဝဲဟဲကွၢၤတဲဘၣ်အသကိးပွဲၤဒီးတၢ်ပျံတၢ်ဖုးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တတဲဘၣ်စီဝါထိးမဲဘၣ်.

နီၣ်ဒိကိဖိအိၣ်တၢ်ဝံၣ်လဲၤတဲဘၣ်အတၢ်အဲၣ်တိဒီးအသကိးတဖန်လၢကဟဲကွၢၤအိၣ်မ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. စီဝါထိးမဲဒီးအသကိးလၢတသုၣ်ညါတၢ်နီတမံၤဘၣ်အိၣ်ဝဲဘဲဒိၣ်မးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အသကိးလၢထံၣ်ထွဲဝဲဒီးသုၣ်ညါထွဲဝဲတဖန်တအိၣ်ကသုၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်စီဝါထိးမဲဒီးအသကိးအိၣ်ဒဲးအါဂၢၤလၢတသုၣ်ညါထွဲတၢ်မၤအသးနီတမံၤမံၤဒဲးဘၣ်လီၤ. အသကိးလၢလဲၤထံၣ်ထွဲနီၣ်ဒိကိတဂၢၤနီၣ်နီၣ်ဒိကိလၢထီၣ်ဒီးမၤဝဲဒ်အံၤ, “ဒဲခိၣ်ပး, ဒဲခိၣ်ပးကဲထီၣ်ခိဖိဒိန့ၣ်ညါ” တုၤမ့ၢ်ဘၣ်လီၤဒီးကွၢၤကွၢၤဝဲတကူၣ်သုၣ်ဆူသဝီပူၤဒီးနီၣ်ဟူဝဲလၢဖိသုၣ်သံတဂၢၤန့ၣ်လီၤ.

ကိန်းဘျိုးဒဲးဖဲပုလဲလှယ်ကွက်စာနီဒိကိအနီဒိနီပုအိတ်ဘဉ်ကသုဘဲထိဘိဒိးကိးဘျိုးဒဲး
ဖဲပုလဲကွက်ကွာဆူသဝိပုတခီနီပုဖိသုသံဝဲတကကိးဘျိုးဒဲးစုကိးလီၤ. မှ်
လၢနီဒိကိပံးနီဖိသုအကလၢဒီးဒုးကဲထီၣ်ဝဲဆူတၢ်မံလၢအယံလီၤ.

အနံအသိအိတ်ဒီးစီဝါထိးမဲအသကိးလၢအထံၣ်ထွတ်တကအံၤဝဲဘဉ်စီဝါထိးမဲ
လၢတၢ်မၤအသးသုတဖန်န့ၣ်လီၤ. ဒီးမၤစီဝါထိးမဲလၢမှ်လဲလှယ်ကွက်စာနီဒိကိ
အနီဒိအသိတဘျီန့ၣ်ကလဲလှယ်ကွက်ဟ့ၣ်နီဒိကိန့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်စီဝါထိးမဲမှ်ပုတ
ကလၢအအဲၣ်နီဒိကိဒိမးအယံတနၢ်န့ၣ်အသကိးအတၢ်ဝဲဘဉ်. မၤစၢဒီးဒုး
တၢ်နီဒိကိဒိအပူၤကွံၣ်အသးလီၤ. အသကိးဝဲဘဉ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူစီဝါထိးမဲအမိအ
ပၢလၢအကကြိစီဝါထိးမဲဒ်သိးအသုတလဲလှယ်ဟ့ၣ်နီဒိကိလၢတဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
မိၢ်ပၢခံၣ်ဝဲဘဉ်အဖိခွါဒီးအဖိခွါဝဲဆၢအီၤလၢသါမှ်ထံၣ်လၢသါမဲဒ်သိးသါကန
ဒီးသါတကန့ၣ်ဟ့ၣ်နီဒိကိလၢဘဉ်. ပုအါဂၤဝဲဘဉ်လၢမှ်တုၤအဆၢကတီၢ်ပက
လဲလှယ်ကွက်ဟ့ၣ်နီဒိကိဒိသိးနကထံၣ်သုညါဘဉ်အီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ.

ဒ်အညီနီအသိးတုၤအဆၢကတီၢ်ဘဉ်ဒီးစီဝါထိးမဲဒီးအသကိးအါဂၤလဲလှယ်ကွက်စာနီ
ဒီးနီဒိကိအနီဒိန့ၣ်လီၤ. တုၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဘဉ်လၢနီဒိကိကဘဉ်ကွၢ်ဖိအိတ်တၢ်
လံးဒီးအဝဲတဲတုၤအသကိးတဖန်ဒီးကွၢ်ထီၣ်ဝဲဆူအဲပူၤလီၤ. ထဲန့ၣ်စီဝါထိးမဲ
အဲၣ်ဒီးသုညါအတၢ်အဲၣ်တီၢ်နီဒိကိမှ်အနီအနီကီၢ်မိဒီးလဲလှယ်ကွက်ဟ့ၣ်ဝဲဒ်အသ
ကိးတဖန်မၤအီၤအသိးန့ၣ်လီၤ. တုၤနီဒိကိကွၢ်တုၤလၢအဲပူၤဒီးစီဝါထိးမဲထံၣ်
လၢအတၢ်အဲၣ်တီၢ်န့ၣ်တပျုၣ်ထီၣ်အသးဒီးထီၣ်လၢယံးခိၣ်ကဲထီၣ်လၢလံာ်ထီၣ်တ
ဘျီဒီးယူၤထီၣ်ဝဲလီၤ. လီၤမၤတစိၢ်ဖိဒီးဟဲကွၢ်စိၢ်ပုဖိသုတကဒီးဒဲးအခိၣ်တ
ထံၣ်အခံတထံၣ်ဒီးကဲထီၣ်လၢခိမိတဒုန့ၣ်လီၤ. နီဒိကိဖိဒုးအိတ်အသကိးတဖန်
အံၤလၢခိမိတဒုအံၤလီၤ.

စီဝါထိးမဲထံၣ်ဘဉ်တၢ်အံၤဒီးအသးတမုၢ်လၢဘဉ်. ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢအသးပူၤ
ယကဘဉ်မၤကွၢ်လဲၣ်. စီဝါထိးမဲဟဲကွၢ်လၢအသကိးတဖန်အကျိၣ်မၤအသး

ဒ်ပှတသ့ၣ်ညါတံတဂၤအသိးလီၤ. ကျိၣ်နီၣ်ဝံၤဟါဒိက့ၤက့ၤဝဲဆူတဂၤအဟံၣ်
တဂၤအဟံၣ်ဒီးစိၤဝါထိးမဲၤလိာ်နီၣ်ဒိကိလၢကဟဲထံၣ်လိာ်အိၤလၢတံၤလီၤတတံၤ
ကတဲအိၤတံၤလၢအရ့ၣ်ဒိမးတခါလၢတဟဲဘၣ်ဒီးတသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

စိၤဝါထိးမဲၤကူၣ်ထီၣ်တံၤလၢအသးပှၤဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲမ့ၢ်ထံၣ်အတံၤအဲၣ်တိကဘၣ်
တဲဝဲဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်လီၤ. ဒိတနၤကျါၤစိၤဝါထိးမဲၤမဲတန့ၢ်ဘၣ်. တုၤမ့ၢ်ဆ့ၣ်ဝါထီၣ်
ဝါထိးမဲၤလၢတံၤသ့ၣ်တမ့ၢ်သးတမ့ၢ်အပှၤလဲၤထံၣ်လိာ်အတံၤအဲၣ်တိလၢတံၤလီၤတ
တံၤလၢအသ့ၣ်ဟ်လိာ်အသးလၢလုဖးထီအပၤန့ၣ်လီၤ. စိၤဝါထိးမဲၤ တဲဘၣ်နီၣ်ဒိကိ
လၢ, “ယမိၢ်ကဖျိန့ၢ်ယၤဒီးပှၤအိၣ်တဂၤအယိယကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်... တံၤကိဘၣ်
ယသးဒိၣ်မးမ့ၢ်လၢယအဲၣ်နၤဒိၣ်မးအယိလီၤ.”

နီၣ်ဒိကိတခါလၢတံၤန့ၢ်အတံၤအဲၣ်တိအပှၤပှၤမးဒီးတံၤဆိကမိၣ်လီၤ. အဝဲတဲန့ၢ်
ဝါထိးမဲၤ, “မ့ၢ်ဒ်န့ၢ်တလီၤဆိဘၣ်... ပကစံၣ်သံလီၤပသးဆူလုအံၤအဖိလၢ
လီၤ... နမ့ၢ်အဲၣ်ယၤဒီးနစံၣ်လီၤကဘျီသၢၣ်.”

ဝါထိးမဲၤတခါပျံၤတံၤဒိၣ်မးတဲန့ၢ်အတံၤအဲၣ်တိနီၣ်ဒိကိ, “နစံၣ်လီၤလၢညါ”
မ့ၢ်လၢနီၣ်ဒိကိအဲၣ်ဘၣ်အိၤဒိၣ်မးအယိနီၣ်ဒိကိစံၣ်လီၤလၢညါန့ၣ်လီၤ. ဝါထိးမဲၤထံၣ်
လၢနီၣ်ဒိကိစံၣ်လီၤလံးဒီးအညၣ်ဘျးထီအသးတလိၣ်တလိၣ်လၢလုကပၤဒီးအဆု
မိၢ်ဝါဘျးထီအသးလၢလုကပၤစ့ၢ်ကိးလီၤ. ဝါထိးမဲၤဆိကမိၣ်ဝဲလၢအတံၤအဲၣ်တိ
သံလံအယိကွၢ်လီၤတံၤဆူလုဖိလၢဒီးနီၣ်ဝဲနီၣ်ဒိကိအထါဒ်အံၤ,

နီၣ်ဒိကိအနံၤတလီၤ
အညၣ်ဘျးထီလၢလုလီၤ

နီၣ်ဒိကိမ့ၢ်ပှၤအနါတဂၤအယိအညၣ်ဘျးထီဘၣ်ဆၣ်တသံဘၣ်. ကဲထီၣ်ကဒီးလံာ်
တဘျီဒီးအိၣ်ဝဲလၢသ့ၣ်ခံလီၤ. နီၣ်ဒိကိဒိဆၢဝါထိးမဲၤလၢထါဒ်အံၤ,

ဆါဆါနဝဲဝါထိးမဲၤ
ထိးတံၤအ့ၣ်သံနၤလၢကျဲၤ

စီဝါထိးဝဲခိဆာကဒီး၊

ထိးတံာ်အုဉ်ယၤတဘဉ်ယၤ
ဘဉ်လၢယဉ်မိ၊ ယဉ်ပျဉ်လီၤ

စီဝါထိးဝဲကွၢ်လၢကျဲတုၤဖဲစီထဉ်အဆဲခိဉ်လၢဂံၤဖှဉ်သိခံၤပာ်ခိဉ်ဒိဉ်ဖဲန့ဉ်ထံဉ်
ဒီးထိးတံာ်တဖုလီၤ. ဝါထိးဝဲကနီဒီးထိးတံာ်ယဉ်တဖုဉ်ထီဉ်လီၤ, အလီၢ်
အကျဲအိဉ်တုၤမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤလီၤ. ငါအဝဲဒိထါအသိးထိးတံာ်အုဉ်အီၤတဘဉ်
ဘဉ်. နီၣ်ဒိကိးအမ့ၢ်ပုၤနါတဂၤအသိးပိာ်စီဝါထိးဝဲအခံဒီးဒိထွဲကဒီးဝဲအခံလၢ
ထါဒါအံၤ,

နမ့ၢ်ကွၢ်တုၤခွလၢာ်ပူၤ
ထိးတံာ်အုဉ်နၤအုဉ်ဒီးဇူး

ဝါထိးဝဲခိဆာကွၢ်အတံာ်အဲဉ်တီလၢထါတဘဉ်လၢယံကွၢ်တုၤလၢဖှဉ်သိခံ (ပုၤကိး
လၢရဲဒိခိဉ်) ခွလုာ်ပူၤန့ဉ်ထံဉ်ကဒီးထိးတံာ်အသိတဘျီလီၤ. ငါအတံာ်အဲဉ်တီဒိန့ၢ်
အီၤထါအသိးမၤဝဲထိးတံာ်တနၢၤလၢဘဉ်ယံဝါထိးဝဲသံကွံာ်ဝဲဒဉ်ဖဲခွလုာ်ပူၤန့ဉ်
လီၤ.

ယဟးအိဉ်လီၤဖးဒီးယကီၢ်မုာ်ယံလၢအနံဉ်အါဘဉ်ဆဉ်ဆိကမိဉ်ထံဉ်မ့ၢ်ကွၢ်လုတ
ဘုဉ်လၢလီၤပျံၤ, လီၤသးကညီၤဖျါလီၤကဟုကညီၢ်, ပမ့ၢ်အိဉ်လၢစီထဉ်သဝီန့ဉ်
ပကွၢ်စိယီၤလုကပၤလၢာ်ဖျါဒိပုၤအညဉ်အိဉ်ဘျးထီဉ်ယာ်အသးတကးဘဉ်ဖျါဝါဝါ
ဒါဆုမိာ်ဝါအိဉ်ဘျးထီဉ်ယာ်အသးစ့ၢ်ကိးလီၤ. အန့ဉ်မ့ၢ်လုလၢတံာ်ကိးအီၤလၢမုာ်
ကနီၤလုလီၤ.

တၢ်သ့ၣ်နီၣ်လၢလိၤမၤကွၢ်တန့ၢ်

ဆၢဖီမၤဝဲအပူၤနွံတီၤကွၢ်ဖိတဖန်လၢကကွဲးဝဲထီၣ်ဘၣ်လးမၤထူရၤမုၢ်နံၤအဂ့ၢ်န့ၣ်
လီၤ. အပူၤကွၢ်ဖိအကျိတဂၤအထီၣ်တကူၣ်စံးဝဲ,

မဲၣ်ထံဖျၢၣ်ဖိဟဲစ့ၢ်ထီၣ်

နၢ်ဒုခံအထံဟဲလီၤ

သးအိၣ်မၤပတုၣ်ဘၣ်ဆၣ်

လူၤတက့ၤမၤတန့ၢ်ဘၣ်

ဆၢဖီနံၤရံးကွၢ်ဘၣ်မးအသးဝဲအဖးလီၤထီၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. တနံၤအံၤထီၣ်တခါဟဲ
ဘၣ်ထွဲဘၣ်လးက့ၤဒီးဆၢဖီတခါလီၤ. မုၢ်နၢ်တၢ်ခံးယိၣ်လံာ်ဘၣ်ဆၣ်ဆၢဖီမဲၣ်ထံ
ကိၢ်ဖိတဖန်ပတုၣ်က့ၤဝဲတန့ၢ်ခိဖျိဝါဝါအတၢ်ပရၢဖိတကၤဒါအိၣ်ထီၣ်တၢ်ယၢ်လၢဆၢ
ဖီအသးတၢ်ထံၣ်အပူၤအယိန့ၣ်လီၤ.

“ဆၢ, ခဲကၢၢ်တလါလါစဲးပတဲဘၣ်ထီၣ် (၅) သီန့ၣ်ယဟံၣ်ဖိယိဖိကလဲၤဘၣ်
ဆူကီၢ်ချၢလီၤ. မ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တခါလၢယဟံၣ်ဖိယိဖိအဂီၢ်ဒီးမ့ၢ်တၢ်အိၣ်လီၤဖး
ယံၤလိာ်သးအိၣ်ထံးလၢနၢ်ဒီးယၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နီၤလဲၣ်ဂ့ၤဂ့ၤယအဲၣ်ဒီးစံးနၢ်လၢ,
“ယအဲၣ်နၢ်ဒိၣ်မးလီၤ... ယအဲၣ်ဒီးဟးအိၣ်စီၤစ့ၢ်ယံၤဒီးနၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်... မ့ၢ်တ
နံၤယကဟဲက့ၤဟးလၢနအိၣ်သပုၤကတၢ်လီၤ.”

ဆၢဖီကသၢသဖျိထီၣ်ခဲအံၤခဲအံၤလၢတၢ်သးကိၢ်အူအပူၤဒီးတဲထီၣ်ဝဲ, “ကသ့ၣ်နီၣ်
ယဲနၢ်ထီၣ်” န့ၣ်လီၤ.

“သ့ၣ်ပဟံၣ်ဒၢ, နတဖီလၢနီတဘျီလဲၣ်... ယသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဘၣ်ယဟံၣ်လံ.”
ဆၢဖီမံၤနီၤဆိကမိၣ်တၢ်လၢအလီၤမံၤခိၣ်ထဲတကၤဒီးကိးပသူထီၣ်မးဝဲလၢတၢ်ကၢၣ်

တက်ကျူအပူနဲ့လီ၊ ဝါဝါတကတခီဒုတန်သးဝံတံတံဒီးတံသးဖုံလာအလီမံ
ခိန်နဲ့လီ၊ ဖဲအန်ဟူဆာဖိတဲထီတံနဲ့အဲနံထီမးဟါ၊ ဟါ၊ ဒီးစံးဝဲ၊
“ဆာ၊ နပျါဧ... သုပဟံဒီးနဟံနဲ့အဘဉ်ယးလီအသးဒ်လဲင်.”

“သုပဟံမုဒ်နဲ့မုလါအီးကထီဘဉ်မိဉ်... တံဒီးစံးဝံကွီပျါကသုဒီး
ပကကွါဘဉ်လါပဟံမိဉ်... နတကျါသံတံ.”

“ဟံ၊ ဟံ တကဒီးတံတံတံတံတံလီ... ယဲယဘဉ်ယိဉ်ထဲသုပဟံကဖိ
လီ... ဘီဒါနီဖိခိဉ်ဒီးသုပဟံ၊ ဘီဒါနီဖိလံဒီးသုပဟံ... သုပဟံမု
ဖိထီ ခဲကံတံကူးတံကဆဲ၊ တံဆူးတံဆါကအိဉ်ပုလီ.”

“တံဆူးတံဆါမုအိဉ်နဲ့အကသံအိဉ်လီ... လါတံသုနီတခါအံတခါအ
ကသံတအိဉ်ဘဉ်... ယသုနီယဟံယကသံလီ.”

“နဟံနဲ့မုဖးဆါညါဧ... နဘဉ်သုနီအီထဲထဲအံ၊ ပဲစုကီးပဟံ
အိဉ်... နဆိကမိဉ်ပတသုနီဧ.”

“နတဘဉ်တဲဆဲးခွဲးတံတဂ္ဂ... နဲနဟံဒီးဘီဒါနဲ့ပုကွံစိလါတုမးန
ကွါကီးမုဟါ... ထဲယဘဉ်လဲယိဉ်နဲနယခိဉ်ဘျးလါမးလံ.”

“တဲအါတံတဂ္ဂ... ကွီပျါကသုခဲကံယကလဲယိဉ်နဲလါနဟံနီ... ယလဲ
တဖျီနီတဘျီဒီးဘဉ်နဲ့ဘဉ်အတံလီ.”

“သးခုတုလိဉ်နုလါယဟံ... သရဉ်မုဉ်ဝါဝါဖိ”

ဝါဝါဝံထီဉ်ထာဉ်၊ ဒီးထီခိဉ်ဖံးလါကစးထီအတံလဲကျဲဆူဆာဖိအဲကဝီ
နဲ့လီ၊ “ဟါခွံ” ဝါဝါ အဖံကဆဲထီအယိအဖံမာဟဲကွါထီဆုဉ်နီတစိဖိ
ဝံမးဟးထီလီ၊ အဝဲတဲဆာအဖံ၊ “တံလါအခိပညိတအိဉ်ဘဉ်နဲ့သုဟးန
ဖးဆူ... သိလုဉ်ကဟးထီလီ၊ ယလဲလံ.” အဒိသကိးခံဂဒီးထီသိလုဒီး
စးထီအတံလဲလီ၊ ဟးထီလါကျဲမုလါပုယံသးနုရံဒီးနုလီကဒါ
ကွါဆူကျဲမုဂီ (ကျဲဟီဉ်ခိဉ်) အပူနဲ့လီ၊ မုတံတုယီထီသိအယိသိလုဉ်
ဆွဲးဆွဲးပဲဒီးပုဒီးသိလုဉ်တဖဉ်ခိဉ်ဘဉ်ထံးနဘဉ်ထံး၊ ဘဉ်အဒီးကဟံဟီဉ်ခိဉ်
ဘီဂီမးလီ၊ ပုနီသိလုဉ်ကျဲးစးနီသိလုဉ်လါတံပလီသုဉ်ပလီသးအပူ

ဘၣ်ဆၣ်အခိၣ်ဘၣ်တိၣ်ဒီးသ့ၣ်တခိၣ်ဒီးပတုၣ်ဖုးအသးန့ၣ်လီၤ. “အ့, ယဂုၢ်ယံကံၢ်
လၢကံၢ်လံၣ်ဇၢ်သၢ်” ဝါဝါကိးပသုၣ်ထီၣ်လၢအကလုာ်ဖးဒိၣ်မ့ၢ်လၢအကပၤဘၣ်တိၣ်ဒီး
သိလ့ၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. တဘျီယိအဝဲနီၣ်ထီၣ်လၢအဖံကဆဲးတချုးအဟးထီၣ်လၢ
ဟံၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ပှၤဒီးသိလ့ၣ်တဖၣ်ဖျးကျဲတနီၤဖျး, ဆိၣ်သိလ့ၣ်တဖၣ်ဆိၣ်,
မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ယုၣ်တၢ်ဖိးအပူၤဝံၤလဲၤကဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤ.

“ဆၢဧၤ, တၢ်မနုၤဖျါဘိဘိလၢကစၢ်ကပၤတခါန့ၣ်လဲၣ်.”

“ခုးမိၣ်ဝါ.”

“ခုးန့ၣ်တၢ်မနုၤလဲၣ်ဆၢ.”

“ဝါဧၤ, ခုးန့ၣ်ပှၤသ့ၣ်ဘု, ပှၤသ့ၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်ဒီးတၢ်လၢမိၣ်... တၢ်ဖျါဘိဘိန့ၣ်ဘု
သၢ်, ခဲကံၢ်တလါပှၤကကူးဘုလီၤ.”

“ဘုန့ၣ်ပှၤသ့ၣ်လၢစံာ်ပူၤလီၤတမ့ၢ်ဧါဆၢ.”

“ပှၤလၢပျီပူၤ, ပှၤလၢထီၣ်ထံၣ်န့ၢ်တဖၣ်သ့ၣ်ဝဲလၢစံာ်ပူၤ, မ့မ့ၢ်ပှၤလၢကစၢ်ခိၣ်တဖၣ်
သ့ၣ်ဝဲလၢခုးပူၤလီၤ. ဝါဧၤ.”

“န့ၢ်တပၢ်အါဒီးဘၣ်... က့ၤတုၤလၢနဟံၣ်မးတဲကဒီးယၤဒီးနီၣ်... လၢန့ၣ်မနုၤ
တခါန့ၣ်လဲၣ်ဆၢ... အလီၤကံၢ်လၢယိထူၣ်တခါ”

“ဝါဧၤ, နအိၣ်သဘျုၣ်ဆူၣ်ထဲထဲအံၤသးထူၣ်မးနတသ့ၣ်ညါ.”

“ပအိၣ်လၢအသၢ်လီၤဒီး, ပတအိၣ်အထူၣ်ဘၣ်သ့ၣ်”

ဝါဝါတဲထီၣ်တၢ်တထံၣ်ပှၤဒီးသိလ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ထီၣ်မးဝဲပြုၢ်ကလၢဖဲသိလ့ၣ်တခါတ
ပတုၣ်ဒီးလဲၤဝဲဆူညါကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဆၢဖိစးထီၣ်တဲဝါဝါလၢအခုးအဂ့ၢ်အကျိၤလီၤ. “တၢ်လၢခုးန့ၣ်မ့ၢ်ကညိဖိအတၢ်
မၤဖိၢ်ပှၤတခါစးထီၣ်လၢဖိၢ်စိၤပၢ်ယၣ်လံၤလံၤဒီးတုၤလၢစိၤခဲအံၤလီၤ. တၢ်လၢခုးပူၤ
န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ဝဲဘု, ပအံ, သံၣ်ဧါဖိဧါ, တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.”

“ပှၤတသ့ၣ်သဘၣ်ဘိၣ်ခိၣ်ဘၣ်ဧါ, ဆၢ... ယထံၣ်လၢမ့ၢ်တဖၣ်သ့ၣ်သဘၣ်ဘိၣ်
ခိၣ်လၢကစၢ်ကပၤစ့ၢ်.”

“ဝါ, ယမ့ၢ်တဲနၤတၢ်န့ၣ်ကနၣ်စ့ၢ်မိၣ်... ဖိန့ၣ်အါတက့ၢ်ပှၤသ့ၣ်ဝဲဖိထူ, ဖိစ့,
ဖိလုၣ်ခူၣ်, ဖိဂီၤဖိဘိသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ... ဖိဂီၤဖိဘိန့ၣ်ပှၤမၤဘုမၤဟုမ့ၢ်တဝံၤဘၣ်

နဲ့ပွားတဲးအီၤနီၤစီၤဘဉ်။”

“ဒီးတနီၤဘဉ်လိာ်, ဆါ”

“တၢ်လၢဖီဝါဖီဘီနီၤမ့ၢ်ဘုကစၢ်ထီၣ်ဘံၣ်ယၢ်အတၢ်အယီၤတချုးအဆွၢ်ဘု, ပွၤမၤဘုမၤဟ့ၣ်နီၤပွားတဲးအီၤဘဉ်... နမ့ၢ်ဒီးဒီးအဝဲတဖဲဆွၢ်နီၤနီၤဘုဘဉ်အယီၤနဘုနဟုတဂ့ၤဘဉ်။”

“ဟါ, ဟါ, ဟါ ယကသံလီၤဆါစၢ, နမၤနတၢ်ဘီ”

“နံၤတဂ့ၤ, တၢ်အိၣ်တၢ်အိတခိပုၤသ့ၣ်ဝဲသဘဉ်. မိၢ်ကံၢ်, ဟီၣ်ဖုံ, ဟီၣ်ကဝီၤ, နီၣ်တၢ်, တကိ, နွံၢ်တံၢ်, လးတံၢ်, ဘီဘဉ်, ပထိး, တကီၤ, လုၢ်ခု, လုၢ်သဉ်, ဒံသဉ်...”

“ဘဉ်လံဘဉ်လံ. ဆါစၢ, ကနဉ်တကဲလၢၤဘဉ်မိၣ်မံသးလံ.”

“ဝါ, ယအဲၣ်ဒီးလဲၤဟးစၢၤနၤလၢခးပုၤဘီ”

“ယသးတစၢ်ဆါဘဉ်... ယအဲၣ်ဒီးမံညါ, နၤလၢအဂ့ၤလီၤနီၣ်... ဆါ.”

လီၤသးဘဉ်ဖျိၣ်ဒိၣ်မးလဲၣ်ဝါဝါကျၢ်တၢ်က့ၤတၢ်ဝဲသကိးပိၣ်သကိးအစၢ်လံအယီၤဆါဖီစၢ်ကိးလၢတၢ်သးတမုၢ်အပူၤဘဉ်ဟံၣ်ပတုၣ်ကွံၢ်အတၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. စ့ၤမံနံးအတီၢ်ပူၤဝါဝါမံဘဉ်အသးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဆါဖီတဂၤတီၣ်ထီၣ်အစုလၢအခိၣ်တိသဉ်ဒီးအမဲၣ်ချဲးထံၣ်က့ၤအီၤလၢအဝဲဒီးအဟံၣ်ဖိယီၤဖိအတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်, တၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီလၢခးပုၤဝဲအဝဲအိၣ်ဒီးလၢယိၣ်နံၤခိၣ်အဆၢကတီၢ်တုၤအမံဘဉ်သးတစုလီၤ. “ဟ့း, ဟ့း တၢ်လံၤမုၢ်သ့ၣ်သုမၤမနုၤလဲၣ်” ဆါဖီဒီးဝါဝါဖုးဘဉ်အသးဖဲဖုတဂၤထုထီၣ်အကလုၢ်ဖးဒိၣ် န့ၣ်လီၤ.

“ပသးလီၤဘီၣ်ဘုၣ်ဧါဖု.”

“တၢ်လံၤမုၢ်ဝါဝါစၢ, ခုးပူၤန့ၣ်ပွားတသးလီၤဘီၣ်ဘုၣ်ဘဉ်.”

“ဘဉ်လိာ်ဖု”

“ဘုတဂ့ၤ, ဟုတဂ့ၤဘဉ်... လဲၤသးလီၤလၢခးယၢၤန့ၣ်”

“မၤယုၢ်မုၢ်ဘဉ်... က့ၤသးလီၤလၢဟံၣ်န့ၣ်ကိညါဒါဒီးနီၣ်ဖု”

ဝါဝါဟံးထီၣ်ဘီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးထၢန့ၣ်က့ၤဝဲလၢကုပူၤအယီၤဆါဖီဟံးထီၣ်ထၢန့ၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖုတဂၤကွၢ်ယီၤအဝဲသ့ၣ်တဘျးဒီးနံၤကမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဝါဝါတဲဝဲ, “ပဟးပသံးခံဂါတနံညါအံးဒီနံလီၤ... ပတအိၣ်ဘၣ်မ့ၤအိၣ်ဘၣ်
ထံးဒီးဘၣ်... ဖု, ပကလဲၤအိၣ်မ့ၤဒီးနီၣ်နီၣ်.”

“ယမ့ၤတအိၣ်လၢၤဘၣ်... သုမ့ၤအဲၣ်ဒီးအိၣ်သုကစၢ်ဖဲဖိအိၣ်သၢၣ်.”

“ယသးခု, ယသးခု... ဆၢ, မၤမ့ၤချပကလဲၤဖိအိၣ်မ့ၤလၢဖုအဟံၣ်”

ဝါဝါလဲၤထီၣ်လၢဖုအဲၣ်ပူၤတိၣ်လီၤဟ့သး, ဖိထီၣ်မ့ၤပွဲၤဒီးတၢ်သုၣ်ခုသးခုလီၤ.
ဖဲကထိလီၤမ့ၤထံအခါ,

“ဟ့, ဟ့ ထိလီၤလၢဖဲဖိလၢ်တဂ့ၤသၢၣ်... ထိလီၤလၢကျိးပူၤန့ၣ်.”

ဝါဝါသံကွၢ်, “ပှၤမ့ၤထိလီၤဆူဖဲဖိလၢ်န့ၣ်ကဘၣ်မနုၤလီၣ်, ဖု”

“နမ့ၤထိလီၤဆူဖဲဖိလၢ်န့ၣ်အသဝံကထီၣ်ဘၣ်ဘုဒီးဘုတဂ့ၤက့ၤလၢၤဘၣ်.”

“ပှၤ, အကလုာ်ကလုာ်လီၤ...”

ဖိမ့ၤ, အိၣ်မ့ၤဝံဆၢဖိတဲထီၣ်ဝဲ, “မ့ၤဟါလံန့ၣ်ပက့ၤဘူၣ်လၢၤဝဲလဲၣ်”

ဝါဝါတဲဆၢအီၤ, “ဘူၣ်ဝဲ, နပျံၤတၢ်မနုၤလီၣ်”

ဖုသံကွၢ်အဝဲသ့ၣ်, “သုဟးပွဲၤဂၤလဲၣ်... ခံဂါလီၤခါ”

ဆၢဖိတဲဆၢ, “မ့ၤဖု, ပဟးခံဂါလီၤ.”

“မ့ၤမ့ၤခံဂါနုၤသုကဘၣ်မံးဒီ... က့ၤခဲမ့ၤဆ့ၣ်ဝံလီၤ.”

“ပကဘၣ်မံးဖဲအံၤလီၤ, ဝါ”

“တၢ်ကၢၣ်သးညါ ဆၢ, ဘၣ်မံးသပျံၤတၢ်လီၤခဲၣ်”

“ဆၢ, တၢ်မိၣ်အိၣ်သးလၢတၢ်ညါ”

“မ့ၤနၢတၢ်ခံးပကလဲၤယုအိၣ်တၢ်မနုၤလဲၣ်”

“ပအဲၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးပတဲလီၤ... ဖု, နတၢ်အိၣ်တအိၣ်နီၣ်တမံၤခါ... ငးအိၣ်ပှၤနဒံသၣ်
တက့ၢ်မိၣ်”

ဝါဝါဟံးထီၣ်ဒံသၣ်တဖျၢၣ်ချးချးသါကကိလီၤအိၣ်ဝဲအခါဖုတဲဝဲ, “ခိးခိး, ခိးခိး
ယကမၤန့ၣ်သု”

ဖုဂဲၣ်လီၤဖးထီၣ်တက့ၢ်ဒီးဟံးထီၣ်ဝဲလၢတကံၤလၢ်ဝံမးအဂၤတဖၣ်ငးအိၣ်က့ၤ
ဆၢဖိဒီးဝါဝါလီၤ.

“ဖု, နသၣ်ယုအီၤတက့ၢ်ဘၣ်လီၣ်.”

“မွဲဒ်သီးတၢ်ဖိတၢ်လံာ်တၢ်ဟီု, တၢ်ယီု, ထိးတၢ်, တၢ်သူသုတဟဲမၤဟးဂီၤဘုတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.”

ဝါဝါတဲ, “ဖု, ခဲမ့ၢ်ဆုၣ်နကဖိဒုးအိၣ်ပှၤမနုၤလဲၣ်... ပအိၣ်မ့ၢ်ဝံၤမးပကက့ၤလီၤ.”

ဆၢဖိတခိတဲ, “ဖုတဲယုၤပှၤတၢ်လၢပျၢၤတယုၤမိၣ်”

ဖုတဲဝဲ, “မံနီၤ, မံနီၤ... ယကတဲယုၤသု”

ဖဲန့ၣ်ဖုစးထီၣ်အတၢ်တဲလၢပျၢၤန့ၣ်လီၤ. တချုးဖုတဲအခါဖုတဲအဝဲသ့ၣ်, “ယမ့ၢ်တဲန့ၣ်အၢၣ်လီၤယၢနီၣ်. ပှၤလၢအမံဘူးဒီးယၢတဂၤန့ၣ်မ့တမ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်ပီၤတယၣ်ကဟဲလီၤအၢၣ်လီၤန့ၣ်သုလီၤ.”

ဒီးဖုစးထီၣ်တဲတၢ်လၢပျၢၤလီၤ. ဖုတဲန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်လၢပျၢၤလၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဒ်သိၣ်ခံၤလၢအကီၣ်ကးတၢ်အိၣ်လၢမ့ၢ်န့ၣ်ခိအဂ့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်ဆုၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်လဲၤကွၢ်အထုဒီးတၢ်ကံၣ်ဒုၣ်တခိကိးပသူယုၣ်လီၤယၢ, ယုၣ်လီၤယၢ, က့ၢ်ဝံၤယၢ, က့ၢ်ဝံၤယၢ, ဒိၣ်လီၤယၢ, ဒိၣ်လီၤယၢ, ဖိအိၣ်ယၢ, ဖိအိၣ်ယၢတဆိဘၣ်တဆိတုၤလၢအိၣ်ယၢ, အိၣ်ယၢဒီးအဝဲသ့ၣ်ယုၢ်သကိးလီၤ. ဝါဝါဒုကန့ၣ်ဝဲမ့ၢ်ဒိၣ်မးမ့ၢ်ဆၢဖိတခိကန့ၣ်ဝဲတဘျီလၢၤဘၣ်ဒီးကိးပသူထီၣ်ဝဲ, “ကန့ၣ်တဘျီဘၣ်ကန့ၣ်တဘျီဘၣ်” လီၤ.

“ဆၢ, ဆၢ နဘၣ်မနုၤလဲၣ်.”

“ယမံမိၢ်တၢ်ခဲ, တၢ်ဘျးယသးညါ... ဘၣ်လဲၤအိထံတကွံး” ဆၢဖိလဲၤအိထံဒီးဝါဝါတခိလဲၤလီၤတၢ်လီၢ်ခံလီၤ. “ကၤ, ကၤ, ကၤ” ဆၢဖိအထီၣ်ဒုၣ်ကိးထီၣ်သီအယိဝါဝါယုအိၣ်အိၣ်တဘျီလီၤ. ဆၢဖိတဂၤလၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤမၤဝါဝါတဲတၢ်အိၣ်လၢမ့ၢ်ဆုၣ်ဝါထီၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဆုၣ်ထီၣ်တနံၤအဝဲသ့ၣ်ကက့ၤကဒါက့ၤဆူတၢ်မၤလိအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဆၢဖိသ့ၣ်ညါဝဲလၢပှၤတမ့ၢ်န့ၣ်ပှၤဖိဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒုၣ်ညၣ်တဂ့ၤဘၣ်. ပှၤမ့ၢ်ဖိဒုးအိၣ်န့ၣ်ပှၤထံၣ်လိာ်မၤသကိးက့ၤတၢ်တပူၤပီတသ့လၢၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ခိဖျိဝါဝါယုအိၣ်ဝံၤယုအိၣ်က့ၤဒီးအဝဲအဲၣ်ဝါဝါဒီးသးကညီၤဝဲအယိဖိဒုးအိၣ်ဝဲလီၤ. အိၣ်သကိးအိၣ်သကိးဝံၤဒီးထီၣ်သိလုၣ်စးထီၣ်ကဒီးအတၢ်လဲၤအသီတဘျီန့ၣ်လီၤ. တလါအံၤမ့ၢ်လါနီၣ်ဝုဘၣ်အယိက့ၤလၢကျဲဒီတဘျီန့ၣ်

ထံင်ထဲပှါကူးဘုကူးဟုလီၤ. အဝဲသ့ၣ်ပှါမးဒီးတံဆိကမိၣ်လၢအသးပှါတဂၤတမံၤန့ၣ်လီၤ.

“ဆၢ, သွဲကိအကလံၤမ့ၢ်အူထီၣ်ခဲကံၢ်သ့ၣ်လၢလီၤအူတကးဘၣ်, နၤဒီးယၤပမဲၣ်ထံကလီၤအူဒီး.”

“ဝါဧ, ပမဲၣ်ထံကလီၤအူန့ၣ်ထဲဒီးတဂ့ၤ, တၢ်သၢနီၣ်အတီၢ်ပှါအံၤတၢ်လၢယမၤကမၣ်နၤမ့ၢ်အိၣ်တခီပျၢ်ဘၣ်ယတၢ်ကမၣ်နီၣ်.”

“ဆၢ, နတဲခိၣ်ခံတၢ်ဘၣ်လဲၣ်... ထီဘိယမၤနၤနၤ, ယနူနၤ, ယမၤကမၣ်နၤ, ယမၤလီၤနမဲၣ်ထံနဆိကမိၣ်ယတသ့ၣ်ညါဧ... သနံၣ်က့တၢ်လၢယအဲၣ်ဒီးနသ့ၣ်ညါတခါန့ၣ်နမ့ၢ်ယသကိးလၢယအဲၣ်အီၤဒိၣ်ကတၢ်တဂၤလီၤ... စၢယၢ်ယတၢ်ကမၣ်တဂ့ၤနီၣ်.” တနံၣ်ယီအဝဲအံၤအဝဲသ့ၣ်ဖျိထီၣ်ကွဲးဒီးအိၣ်လီၤဖးလိာ်အသးန့ၣ်လီၤ. နအဝဲသ့ၣ်အၢၣ်လီၤလိာ်အသးအသိးဆဲးကျၢလိာ်အသးခဲအံၤခဲအံၤလီၤ. ဆၢဖိကွၢ်သိၣ်လိာ်တၢ်လၢအဒဲကဝီၤအပူၤဒီးမ့မ့ၢ်ဝါဝါတခီမၤစၢၤဝဲအဒဲကဝီၤဒ်ပှါကတိၤကျိးတၢ်တဂၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

“ဝါ, ထီဘိနစံးအၢယၤဒီးသးထီၣ်ယၤထီဘိလၢယသ့ၣ်နီၣ်ယခုးပှါသံၣ်ပှါအဂ့ၢ်, နနီၣ်ဒီးဧါ. ထဲခုးပှါအဂ့ၢ်တကးဘၣ်ခဲအံၤကသ့ၣ်နီၣ်အါထီၣ်ဒီးနၤတဂၤန့ၣ်လီၤ. ယမ့ၢ်သ့ၣ်ညါလၢယကဘၣ်အိၣ်ယံၤဒီးနၤလၢတခီထံတခီကီၢ်ဒ်အံၤန့ၣ်တမ့ၢ်လၢယကဖိဒုးအိၣ်နၤထီၣ်ဒုၣ်ညၣ်ဘၣ်... ထီၣ်ဒုၣ်န့ၣ်တက့ၢ်တၢ်လီၤလီၤဘၣ်. ပှါမ့ၢ်ဖိအိၣ်တပူၤယီၤဒီးပှါတမံၤန့ၣ်ပှါအိၣ်ဘူးတကျိးလၢအယံၤလိာ်အသးကပၤကပၤထီဘိလီၤ. ပှါတအိၣ်ဘူးလိာ်ဘၣ်သးနီတဘျီလၢဘၣ်. ဝါ, အိၣ်ယံၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, အိၣ်ဘူးမ့ၢ်ဂ့ၤယတၢ်အဲၣ်အတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါအါလၢနၤဒီးနဟံၣ်ဖိယီဖိအဖိခိၣ်တစ့ၤဝဲနီတဘျီဘၣ်. မ့ၢ်လၢလၢမ့ၢ်ကအိၣ်ဝဲတနံၤပကထံၣ်လိာ်က့ၤပသးဒီးအိၣ်သကိး, အိၣ်သကိး, လဲၤသကိးဘၣ်က့ၤဒီးတပူၤယီၤအသိတဘျီလၢကညီကီၢ်အခုးပှါဒ်ယမံၤတၢ်ယဲအသိးန့ၣ်လီၤ.”

နိဒ္ဒါသံသရာ

လါဖိဆေးကပီလီလါဖိကရါအပူကလံဖိအူထီကဖိကဖိမုနယိအခါထဲတ
ဂါဇါစီထူးတီးဆုန်နီဝဲပွဲဒီးတံသယုသညိလီ။ ပုတထံနီတဘျီလါအဝဲ
အိန်သယုဒီးအတံဆိကမိန်အိန်အံဘန်။ လါပုအမဲဉ်ညါနုအဝဲအိန်မုနပု
သုဉ်ဖုံသးညိတဂါ၊ တံကိတံဂါတအိန်တဂါအသးလီ။ အဖိဒိန်တဖန်မဲလါ
လံ။ ဆါကတိန်အံအသးပူကအိန်လဲဉ်။ နီအဝဲမုနပုဟီဉ်ခိန်ဖိတဂါအသး
သုဉ်နီသးသယုဘန်ကုပုလါအအဲဉ်တံဝဲလါအနီဆံးသးစါအခါတဂါတု
ဒုဉ်လဲအမဲဉ်ထံလီဆူနုလီ။ မုနတံခံးယိအဆါကတိန်အဖိဒိန်ခါစီတံမု
မံဉ်ထီဉ်ကွါလီတံလါဝဲတြီထံအဖါတံဆုန်နီထဲတဂါအယိလါတံကမာက
မဉ်အပူ၊ “တံဒိဉ်ဧ၊ နမာတံမနုဖဲနုလဲဉ်... မုနယိလံ၊ ဟဲကုမံ... တံ
ခုဉ်ကဘန်နီ။”

ဖါတံဖုးဘန်အသးဖဲအဖိဒိန်ကတိန်တံဒီးအီ၊ ထွါကရီကွံအမဲဉ်ထံဒီးစံးဝဲ၊
“တံကိသဝံသဝါအယိတံတံဟဲအိန်ကသုဉ်ဖဲအံလီ။”

တံဆိကမိန်တဖန်တံကွံဝဲသတူကလံဟဲကုထီဉ်ကုဆူဟံဉ်ပုဒီးနုလီဆူ
လီမံပူကစုနုလီ။

တံဖျီဒါလွဲသီဉ်ထီဉ်ဝဲ ဒု - ဒီ၊ ဒု - ဒီ တလးမူးပိဉ်ခါအိန်ခိးတလးမူးပိဉ်မုဉ်
အခိဉ်ပွဲဒီးတံသုဉ်ပိသးဝးလီ။ ပုဆုထီဉ်တလးမူးပိဉ်မုဉ်ယုဒီးတံသုဉ်ဝံဉ်
သးဆါအခါစီထူးတီးအိန်စုဉ်ကိးလါပုကမုဉ်အကျါလီ။ ဖဲတလးမူးပိဉ်မုဉ်လဲ
တုဆါထီဉ်ဖဲတလးမူးပိဉ်ခါအကပုနုစီထူးတီးကွါယိဒီးဖုးသံပျီသံဘန်မး
အသးလီ။ မုဒုပုလါအအဲဉ်ဝဲဒိဉ်မးတဂါလါအသုဉ်နီဘန်ဝဲထီဉ်ဒီးအမဲဉ်
ထံယုဆူသုဉ်လါအယိနုလီ။ ဖဲသရဉ်သံကွါထီဉ်ဝဲ၊ “တလးမူးပိဉ်မုဉ်ပိဉ်ခါခံဂါ
အတံဒီးတုဒီးဖျီတဘျီအံတံတြီအိဉ်ဧ။” စီထူးတီးတသုဉ်ညါတံပျံတံမံဆုး

လာဘ်၊ လဲလှယ်သဖိုင်ဝဲဆူတံမဲညါဒီးကိးပသူထိုင်ဝဲ, “အိပ်, အိပ်, အိပ်” မှ်သွက်လါအမု်တနုၤတံကိၤအကပၤယွၤ, အဖိဒိုင်ဟဲလှ်နုၤဆူအဒးပူၤဒီး သံကွၢ်အီၤ, “တံမနုၤအိပ်လဲၣ်.” အဝဲဖုးသံနီၣ်ထိုင်သ့ၣ်ညါကွၢ်ဝဲလါအမု် နှံတံမံမိၤလီၤ. လါတံမဲဆူးအပူၤဟံမဲ့ထိုင်အသးဒီးစံးဘၣ်အဖိဒိုင်လါတမု် တံနီတမံဘၣ်. မှ်နှံတံမံမိၤလီၤ. အဖိဒိုင်ဟးထိုင်ကွံာ်ဆူတံချါအခါအဝဲ ဆိကမိၣ်ထွဲကွၢ်အတံမံမိၤတဖိုင်ညါလီၤ. “အဲၣ်နုၤဒိုင်ဒါ, ထံၣ်နုၤသ့ထဲလါတံ မံမိၤအပူၤလီၤစါ... ယကထံၣ်ဘၣ်ဒီးနုၤလါနီၣ်ခိတဘျီဘျီဒီးဒါ. အဲၣ်နုၤဒိုင်ဒါ, ယနုၤလါယကထံၣ်ဘၣ်ဒီးနုၤ, မှ်လါယထံၣ်ဘၣ်နုၤလါယတံမံမိၤအပူၤလါနု ဆါထာၣ်အယိလီၤ.” နှံဝဲလါကထံၣ်ဘၣ်ဒီးအဲၣ်နုၤဒိုင်သပျံာ်ကတၢၢ်လီၤ.

စါထူးတံမုၢ်ကညိဖိလါကစၢ်ခိၣ်တဂၤလီၤ. အမိၢ်အပၢ်ဟံလီၤတဲာ်န့ၢ်အီၤတံထူး တံတံ, တံစုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အါမး, အိပ်ဝဲထဲဒီပုၢ်ဝဲခံဂၤနီၤလီၤလိာ်အသးပွဲၤသိးသိး ဒီးအိၣ်ဆိးဖိးအိၣ်မၤအိၣ်လါဟံၣ်တဖျါၣ်ယိအပူၤပွဲၤဒီးတံယုတံဖိးလီၤ. အဝဲကိ စါလါပွဲၤဆိဟံၣ်ဆိယိဖဲအသးအိၣ် ၂၀ နံၣ်အကတီၢ်ခဲအံၤအဖိအိၣ် (၅) ဂၤ, အဖိဝဲကိန့ၣ်ခဲအံၤအသးအိၣ်လံ (၁၈) နံၣ်လံဘၣ်ဆၣ်စါထူးတံမုၢ်ဒီးန့ၣ်ဖိၣ် သုၣ်ခါပျံာ်တဂၤလီၤ. တဘျီစါထူးတံသးဝံၣ်မံအဖိဒိုင်အဆံးလါစုၣ်ပူၤ, “မံလါမုၢ် နုၤထိုင်ဆၣ်ပူၤ, သုၣ်နီၣ်တံအဲၣ်အိၣ်တသ့, မိၢ်ဒီးပံတဘၣ်အသး, နုၤဒီးယၤ ပဘၣ်လီၤဖး.”

အဖိဒိုင်အနီၣ်ဒိုင်တဖန်နုၤဟူဒီးနံၤဘၣ်အီၤအယိအဝဲစံးဘၣ်အဖိဒိုင်တဖန်န့ၣ်, “လါညါန့ၣ်တံတံအဲၣ်ပျါအိၣ်တဂၤ, မိၢ်ပံတဘၣ်အသးတမုၢ်တံဂ့ၢ်အဂၤဘၣ်. မှ် လါပနီၣ်ဆံးသးစၢ်ဒီး, တံတံကအိၣ်ဒီးန့ၣ် (၁၆) နံၣ်မုၢ်ပမၤလိတံအဆါကတီၢ် လါန့ၣ်အမဲၣ်ညါအဝဲမုၢ်စုၢ်ကိးပုၤဝဲဖိတဂၤအယိမိၢ်ပံဘၣ်ယိၣ်လါအဝဲကကွံာ်တ လီၤဘၣ်ဖုးတံတံဒီးတံအဲၣ်တဂၢ်တကျါဘၣ်ဖုးလီၤ. ပထူးလီၤဖးပသးဘၣ်ဆၣ် တုၤခဲအံၤတံတံသးပုၤနီၣ်အီၤတနုၤဘၣ်. မ့မုၢ်တံတံအတံထံၣ်န့ၣ်ကစၢ်ခိၣ်, ပၤ ထံးမုၢ်တံတံမံယိလီၤ. ပမုၢ်န့ၣ်ကညိဖိဒီးသိးသိးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တံဒိုင်မိၢ်ဒိုင်ပံ, ခိဆါတဘျီဘၣ်. နုၤလါမုၢ်တနုၤတံတံကထံၣ်လိာ်သးဒီးသုမုၢ်ဂံၢ်ဖိးလီၤ.”

စီတော်မူ, “ပူကွဲကွဲတဘျူးနီလံနု, တံတံကဘဉ်ကီးကွဲအီလါမံပုလီလါသဉ်.”
တံတံ, “ဖိဒိဉ်ဒါ, ကလုာ်တထံဉ်, ဒိဉ်လီာ်တဆူတၢ်အဲဉ်န့ဉ်ပတဟ်အီၤဒ်တၢ်လိာ်
ကွဲဘဉ်. ထံဉ်လါန့ဉ်အဲဉ်လါန့ဉ်တၢ်ဝဲန့ဉ်တမ့ၢ်ပလုာ်ပလုာ်ဘဉ်. ယဟ်ယသးလါ
အလီၤ, ယဟးဒ်ထဲယသအိအဲဉ်စ့ၢ်ကီးကမ့ၢ်ဒ်တၢ်တမံယီဒီးတံတံလီၤ.”

စီထူးတီးနီၤနီၤလါအဲဉ်န့ဉ်ကမ့ၢ်တၢ်တမံယီဒီးအီၤလီၤ.

စီတော်မူ, “တံတံဒါ, ထံဉ်ဆဉ်ပွၤလါမုၢ်န့ဉ်ခါအယိနသ့ဉ်နီဉ်နတၢ်အဲဉ်တီန့ဉ်ခါ.”
တံတံ, “မ့ၢ်လါတၢ်သးဝံဉ်အိဉ်ဟ်ဒ်န့ဉ်အယိတံတံသးဝံဉ်လီၤ. ထံဉ်ဆဉ်မ့ၢ်တပွၤ
ဘဉ်ဆဉ်သ့ဉ်နီဉ်သးသယုာ်ဘဉ်ထီဘိလီၤ. နီၢ်နီၢ်တခီတၢ်လါထံဉ်ဆဉ်ပွၤန့ဉ်မ့ၢ်ဝဲ
တၢ်တုတၢ်ဖျိ, တၢ်အိဉ်မူးအိဉ်ပွဲကအိဉ်အပနီဉ်လီၤ.”

စီတော်မူဆိကမိဉ်လါအသး, “ယထံဉ်တံတံတဘျီလါဖိကရၢ်ပူထဲတဂၤကမ့ၢ်
တၢ်အံၤလီၤ. တံတံအတၢ်မုၢ်လၢကလၢပွဲထီဉ်ဒ်ဝဲချ့ချ့, ထံဉ်ဆဉ်ဖိဒါ, ပွၤတဘိ.”

စီထူးတီးမၤလိခွဲတီးဝဲနီဉ်ဂံၢ် (၁) တီးထီကွဲ, ဝုာ်သထုဉ်အခါထံဉ်လိာ်သးဒီးတံၤ
သကိးကညီမုဉ်ကညီခွါတဘျူးဂၤအိဉ်ယုာ်တတီးယီရုလိာ်သးမုဉ်ဒ်မးလီၤ. ဖဲ
လါအီးကထိဘဉ်ကွဲပျီကသုဉ်အကတီးအတံၤသကိးစီအိဉ်ကွဲကွဲအီၤလါက
လဲၤဟးဆူအသဝီဘူးဒီးပိဉ်ဝုာ်, အာဉ်လီၤဝဲညီကဒ်မ့ၢ်လါကကွဲဟးဆူအကစၢ်
သဝီအဂီၢ်တၢ်ဆၢကတီးတအါအယိလီၤ. ကွဲပျီကသုဉ်မ့ၢ်ထဲ (၁၀) သီဘဉ်ဆဉ်စီ
ထူးတီးလဲၤခီဖျိဒီးထံဉ်ဘဉ်တၢ်အါမးလါသးပုၤနီဉ်ဝဲတန့ၢ်ဘဉ်လီၤ. ဒီးထီဉ်
သီလုာ်လဲၤတုၤတဘျီယီအိဉ်ကွဲအသကိးတဖဉ်ဟဲသဂၢ်အဝဲသ့ဉ်အခိဉ်စိာ်လီၤ
စၢၤထီဉ်ဖိမိာ်ဖိဒီးဆုၤအဝဲသ့ဉ်ဆူအိဉ်ကွဲအဟံဉ်လီၤ. ဖဲမုၢ်ဟါလါကပီၤလီၤန့ဉ်
ဖိဒီးဖိသုဉ်တဖဉ်ဂဲၤလိာ်ကွဲ, သုဉ်ကွဲသးပုၤတဖဉ်တဲယုၤဖိသုဉ်လါအတဂဲၤလိာ်ကွဲ
တဖဉ်လါတၢ်ယဲၤလီၤ. ဖိသုဉ်ခွါဖိတဖဉ်လဲၤအိဉ်သကိးမုဉ်ကနီၤဟဲကွဲဆူဟံဉ်
လါဖးဖိမုၢ်တကွဲမုၢ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်အိဉ်သကိးလိာ်အသးန့ဉ်တကတီးတၢ်လီၤ
လီၤဘဉ်. ကတိၤဝဲလါထါအကျိဉ်လီၤ.

ဘဉ်တဟါအိဉ်ကွဲကွဲစီထူးတီးဆူမုဉ်ကနီၤဖိတဂၤအဟံဉ်, ကတိၤသကိးတၢ်
ယၢ်ခီယၢ်ခီဒီးမုဉ်ကနီၤဖိစံးဘဉ်ထူးတီး, “နမ့ၢ်ကွဲတုၤနလီၢ်မံ, ဒ်နီဉ်ဖိကလံၤ

အူဒံ” မုၢ်ကနီၤဖိၣ်သၣ်ခွါခံၣ်အံၤမဲၣ်ဘၣ်လိာ်အသးလံ. တသ့ၣ်ညါလိာ်အထံး
အခံၣ်ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အဲၣ်အံၤကိကစီဒီလီၤ.

မုၢ်တချုးဆၣ်ဝါပှၤဆုဘုယီၢ်ဘုလၢဟံၣ်ကိးဖျါၣ်ဒဲးလီၤ. မုၢ်ဝါထီၣ်ပှၤဟဲကိးအိၣ်
ထူးတီၤ (လၢအမုၢ်ပှၤတမံၤ) အမ့ၤ, တဒးဘၣ်တဒး, အိၣ်က့ဘၣ်လဲၤယုၤအီၤ
စ့ၢ်ကိး, အိၣ်မ့ၤလၢအိၣ်က့အဟံၣ်တချုးဘၣ်. သၢသီလွံၤသီၣ်ထီၣ်ဒီးတဟံၣ်လီၤ
သးလၢပှၤတမံၤလၢဘၣ်. အိၣ်က့လဲၤယုၤအိၣ်ညၢ်လၢနီၣ်ပှၤ, ထူးတီၤဂဲၤထၢၣ်ဖိ
မ့ၤလိလီၤဘု, ယီၢ်စၢၤဘုလီၤ. ဖဲအဝဲတိၣ်ထီၣ်ဘုလၢဖိပှၤအခါထံၣ်ဝဲလၢဆွဲၣ်ကု
တဖဉ်လီၤ. လၢခံတနံၤသံကွၢ်ဝဲအိၣ်က့လၢဆွဲၣ်ကုအဂ့ၢ်လီၤ. အိၣ်က့စံးဘၣ်အီၤ,
“ပဟံၣ်ဆွဲၣ်လၢဘုဖိပှၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒ်သိးမုၢ်ဃါဖိကဆိၣ်ဂ့ၤပဘုပဟုအဂ့ၢ်လီၤ. လၢညါ
မုၢ်ဃါဖိဟဲလိာ်ထီၣ်အသးလၢဖံဘံၤယီၢ်တဂၤန့ၣ်ဖိၣ်ယဲအမါလူၤတီၢ်အီၤယုၢ်ထီၣ်ဝဲ
ဆူမူခိၣ်တချုးအယိကရီၤယုၢ်န့ၣ်ဆူဆွဲၣ်ပှၤအကိပှၤန့ၣ်လီၤ.”

အိၣ်က့လဲၤယုၤအိၣ်ညၢ်န့ၣ်ယုၢ်ဒီးဆွဲၣ်, သဒိၣ်, ချိၣ်တဖဉ်လီၤ. ဖိဒုးအိၣ်ဝဲထူးတီၤ
ဝံၣ်ဝံၣ်ဘဲဘဲဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်ချိၣ်န့ၣ်တဖိဒုးအိၣ်ဝဲဘၣ်. ဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢထူးတီၤဟဲဟး
ဆူအသဝီတတုၤလၢဘၣ်ဖုးလီၤ. အိၣ်က့အမိၢ်အပၢ်ဒီးအဒိပုၢ်ဝဲတဖဉ်အဲၣ်ဘၣ်
ထူးတီၤစ့ၢ်ကိးဘၣ်ယိၣ်ဝဲထဲကိကထီၣ်ကဒါက့ၤဒီးကက့ၤသဒ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢကတီၢ်တခါအံၤပှၤတဂၤမးထူးယၢ်တန့ၢ်ဘၣ်. ကိထီၣ်ကဒါက့ၤပှၤဒီသဝီ
ဟဲဆုၤအိၣ်က့ဒီးထူးတီၤဆူလုၣ်မ့ၢ်အူသန့ဟဲစိၣ်ယုၢ်ဒီးတၢ်သုၣ်တၢ်သၣ်, တၢ်ဒီး
တၢ်လၢၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကက့ၤစိၣ်အိၣ်ဝဲထဲကိဟံၣ်ဒွဲအဂီၢ်လီၤ. တက့ၤဝဲလၢသီလုၣ်
လၢဘၣ်. က့ၤဝဲလၢလုၣ်မ့ၢ်အူအချုလီၤ. “ဒုဖိ, စိဖိ, ဖိဒိၣ်ခွါ ဟဲဟးဒီးနီၣ်”
သီၣ်ကယဲၢ်ဖဲလုၣ်မ့ၢ်အူတချုးဟးထီၣ်ဒီးအခါလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပှၤဟဲဆုၤလီၤတၢ်အ
ကျါထူးတီၤတထံၣ်မုၢ်ယံလၢလၢအထူးန့ၢ်အသးတဂၤန့ၣ်ဘၣ်.

ကိထီၣ်ကဒါက့ၤလံ. ထူးတီၤအသးယၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. အဲၣ်ဘၣ်, သးအိၣ်ဘၣ်ဝဲ
မုၢ်ယံလၢတဂၤန့ၣ်ဘၣ်ဆၣ်လၢတၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ်တဒုးသ့ၣ်ညါဒီးယုဘၣ်

ဝဲအတံအိပ်မိဂု၊ တံစံးဆာမိဂုန့ၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ယုတံမၤစၢၤလၢအိၣ်ကုလီၤ.
ဘၣ်တဟါထူးတံးစံးဘၣ်အိၣ်ကု၊

“ခွါစၢ၊ ဆၢန့ၣ်ခွါလံာ်ပရၢဆူန့ၣ်မုၢ်အိၣ်တဘီၤခါ.”

“ဆၢဒီးဆၢန့ၣ်”

လံာ်ပရၢန့ၣ်ကွဲးဟံဝဲဝံၤလံာ်, လၢတံးသးခုဟ့ၣ်လီၤဝဲဆူအတံးသကိးခွါအိၣ်ကုလီၤ.
တံးကွဲးလၢလံာ်ပရၢမုၢ်ဒ်အံၤ,

နၤ,

အိၣ်နၤသးအိၣ်နၤ, ဆၢလဲယုတံးဒီးနၤလၢယသးသမူတစီၤ, ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်
ခဲအံၤဘၣ်. နတူၢ်လိာ်ယတံးအိၣ်ကသ့ၤခါ. ဆၢမုၢ်လၢနကမ့ၢ်တံးတမံၤယီၤဒီးယၤ.

ယၤ, ထူးတံးအိၣ်နၤဒိၣ်

တံးကွဲးဖုၣ်ဖုၣ်ဒီးဖျါဖျါလီၤ.

မုၢ်ဆၣ်ထီၣ်လံာ်ပရၢဟဲကဒါက့ၤ,

ထူးတံး,

အိၣ်နၤဒိၣ်မုၢ်တံးတမံၤယီၤ, ဆိၣ်ကမိၣ်ဆံးအိၣ်နၤဒိၣ်တဂ့ၤ. ချဲဒီးညီဘၣ်ဆၣ်ဂၢၢ်
ကျၢၤဒီးတီဝဲ.

အိၣ်နၤဒိၣ်

“လံာ်ပရၢဟဲကဒါက့ၤခါချဲထဲထဲအံၤမုၢ်အမုၢ်ဒီးတံးတသါခါ... အိၣ်ကုစၢ, နကစၢ
ဒၣ်နဲကူၣ်ထီၣ်ကွဲးခါ.”

အိၣ်ကုစံးဆၢ, “ခွါစၢ, ပအိၣ်ဒၣ်ပတံးမးပအိၣ်တမုၢ်ထီၣ်, ပကဘၣ်ဟးကွဲးန့ၣ်ပှၤ
လံာ်လၢတံးဘၣ်စၢၤကွဲးဒီးဆိကမိၣ်သၢၣ်.”

လၢညါအခါအိၣ်ကုအိၣ်ဒၣ်အတံးဒီးအတံးသကိးခွါတဖၣ်လီၤ. မ့မုၢ်ခဲအံၤမုၢ်ချူး
လဲၤဝဲဆူတဆံတံးကတိၤတံးဒီးကွဲးမုၢ်ယံလၢတဂၤ, ဟးဟံာ်လိာ်အခံထီၣ်ဘိဝဲကွဲး
ပျၢ်မုၢ်ဆါခီကတိၤထူးတံးကွဲးဒၣ်ဘျးဘျးလီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤဂ့ၤအိၣ်ကုအတံးမၤလိအ
ပတံးမုၢ်ဒၣ်ဒ်အပူၤကွဲးအသိးလီၤ. တလီၤတံးဘၣ်. မ့မုၢ်ထူးတံးတံးမၤလိအပတံး
မိၣ်လီၤတံးသးတစဲးမုၢ်လၢအတံးဆိကမိၣ်အါထီၣ်အယီၤလီၤ.

နဂ်ရံဒီးတံဆါကတိတ်တဖန်လဲၤပူၤကွံာ်တုၤယီၤဆူနီၣ်ကတိတ်တံဒီးစးအကတိတ်
ကိုဖိတဖန်ထီၣ်လီၤဂီၤလီၤအသးလၢကမၤဝဲအဂ့ၢ်ကတိတ်လီၤ. တချုးတံဒီးစး
အဆိကတိတ်တနံၤအိၣ်က့ၤဟဲဆူအိၣ်ဒီးစးဘၣ်အီၤ, “ခါၤ, နကွဲးန့ၢ်ယခါမုၢ်အ
လံာ်န့ၣ်နသ့ၣ်ညါအီၤလီၤတံၢ်စ့ၢ်ခါ. နသ့ၣ်ညါအမံၤစ့ၢ်ခါ. နကွဲးနီၣ်အီၤဘၣ်ကစီ
ဒီခါ. ခဲမဟါကွံာ်မုၢ်စံာ်လီၤန့ၣ်အဝဲအဲၣ်ဒီးထံၣ်နၤတဘျးဝဲကွံာ်အဖိကရၢၢ်ကပၤန
ထံၣ်လိာ်အီၤကသ့ၣ်ခါ.”

ထူးတီးအသးလီၤကတုၤတစးဖိညါလီၤ. ထံၣ်ဘၣ်ဝဲဟိာ်မုၢ်ဖိအံၤထဲစ့ၢ်သီ, တသ့ၣ်
ညါဝဲအမံၤ, တထံၣ်ဘၣ်ဝဲအိၣ်ယဲၤလါယၣ်ယၣ်လံ. ဘၣ်ဆၣ်တိာ်နီၣ်ယာ်ဝဲဘၣ်
လၢမဲာ်ဆူၣ်တခွဲၣ်, မဲာ်တုၤဘျုးဘျီၣ်ဒီး, မ့ၢ်နံၤထီၣ်အဘိးပၤလီၤဆၢၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.
ထူးတီးစးဆါအိၣ်က့, “ထံၣ်လိာ်သ့ဝဲသၢၣ်... အဲၣ်ဒီးထံၣ်ဖးယံာ်လံန့ၣ်”

တုၤမုၢ်ဟါလီၤကွံာ်ပျံးဒီးပုၤအိၣ်ဖဲဖိကရၢၢ်ကပၤတဘျုးဂၤအိၣ်က့ဒီးအသကိးမုၢ်
အိၣ်စ့ၢ်ကိးဖဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲထူးတီးလဲၤယီၤဆူအိၣ်က့အိၣ်န့ၣ်အိၣ်က့စးဘၣ်အီၤ,
“အိၣ်ဒီးဟဲဖဲအံၤနီၣ်, ခါကလဲၤဆူတံၢ်ချၢတစီၢ်” ဒီးဟးထီၣ်ဝဲဆူကွံာ်ကရၢၢ်ချၢဒီး
လီၤမၢ်လီၤမိၤလီၤ.

ပုၤအဂၤတဖန်စ့ၢ်ကိးဟးထီၣ်ကွံာ်ဝဲကွံာ်ကွံာ်အိၣ်တံၢ်ဒၣ်ထဲအိၣ်က့အသကိးမုၢ်တဂၤ
ဇိၤလီၤ. ထူးတီးဆိကမိၣ်ထီၣ်လၢအသးပူၤ, “အိၣ်က့လီၤန့ၢ်ယၤ, ဟံတုၤအတံၢ်ဟိာ်
မုၢ်ဒီးယၤယကမၤဒ်လဲၣ်.” အဝဲသံကွံာ်ဝဲမုၢ်လိာ်ဘိန့ၣ်, “ခါမုၢ်ခါ, ယခါလဲၤ
ဖဲလဲၣ်. ကဟဲက့ၤဆံးယံာ်လဲၣ်.”

မုၢ်လိာ်ဘိစးဘၣ်အီၤ, “နခါက့ၤဆူဟံၣ်လံ.”

ထူးတီးတဲလၢအသးပူၤ, “ဝံၤတံၢ်လံ, အဝဲတဲယၤလၢယသကိးအဲၣ်ဒီးထံၣ်လိာ်
ယၤတဂၤယဟဲလၢတံၢ်သးခုအပူၤ... ယဟဲယထံၣ်ဒၣ်လၢအတံၢ်တဂၤ, ဟဲဝဲအ
ဇီပညိၣ်လဲၣ်... ယတသးလီၤပုၤအတံၢ်ဘၣ်.”

ထူးတီး, “နမ့ၢ်မတၤလဲၣ်. နသ့ၣ်ညါယၤဒ်လဲၣ်. ယတကတိတ်ဘၣ်တံၢ်ဒီးနၤနီတ
ဘျီ... ထီဘိန့ၣ်နဟးဒၣ်ဒီးအိၣ်က့လီၤ.”

ဟိာ်မုၢ်ဖိစးဘၣ်အီၤ, “နစံးတံၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ကယၢၢ်, ဘၣ်ဆၣ်အိၣ်က့မ့ၢ်ဒၣ်ယတ

ခွါလီၤ... ထီၣ်ဘိယသံကွၢ်အီၤလၢနဂၢ်နကျါ, ယထံၣ်စ့ၢ်ကိးနၢ်ကိးမုၢ်နံၤနဟူးဂဲၤ
လဲၤက့ၤထီၣ်ဘိနဆိကမိၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထဲမုၢ်ဖိမၤဖိန့ၣ်.”

ထူးတီးဖူးဘၣ်အသးကွၢ်ယီၤမုၢ်လိၣ်ဘိအမဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်မုၢ်လိၣ်ဘိကွၢ်တၢ်ဆူအယံၤ
လီၤ. တနံၤတအ့ၢ်. ကွၢ်ဝဲအမဲၣ်တူၢ်, မဲၣ်ဆူၣ်လီၤကၢ်မုၢ်လိၣ်ဘိလၢအိၣ်က့ၤအသဝီ
လၢအကူကၢၤကညီကူကၢၤ, ခဲအံၤတဂၤကူကၢၤကွၢ်ဖိကူကၢၤ.

ထူးတီးသံကွၢ်အီၤ, “ခွါမုၢ်, နမံၤလဲၣ်.”

အဝဲစံးဆၢ “အဲၣ်နၢ်ဒိၣ်. အဲၣ်နၢ်ဒိၣ်လၢအထံၣ်နၢ်ဒီးသ့ၣ်ညါနၢ်တခီတၢၤတဂၤ.”

ထူးတီးစံးအီၤ, “နတဝဲထူးတီးလၢနဂၢ်နကျါန့ၣ်ထူးတီးကသ့ၣ်ညါနၢ်လဲၣ်.”

“မုၢ်နသ့ၣ်ညါယၤအယိပုၤလၢယဆိကမိၣ်ဒီးသ့ၣ်နီၣ်အီၤန့ၣ်ကမ့ၢ်မတၤလဲၣ်.
နဒူးဘၣ်လီၤသၢၣ်. ကညီခွါအိၣ်စ့ၢ်ကိးဒ်အံၤပူၤဂၤပူၤဂၤလီၤ. တသ့ၣ်ညါပုၤလၢအ
အဲၣ်ဝဲတဂၤအမံၤ လံာ်ပရၢပူၤ “အဲၣ်နၢ်ဒိၣ်” တဆိကမိၣ်ဝဲလၢအမ့ၢ်ပုၤအမံၤ,
နၢ်ပၢ်ဝဲလၢပုၤအဲၣ်အီၤဒိၣ်, အိၣ်ကွၢ်တဖျါၣ်ယိတသ့ၣ်ညါဝဲ.”

ထူးတီးဘၣ်သးထီၣ်လီၤက့ၤအကစၢ်သးခါ. ဘၣ်သးထီၣ်အိၣ်က့ၤဒီးအဲၣ်နၢ်ဒိၣ်ခါ.
အိၣ်က့ၤဟဲက့ၤန့ၣ်ဆူကွၢ်ကရၢ်ပူၤနံၤကဟဲးကဟီး, ထူးတီးသးအ့န့ၣ်တၢ်အမဲၣ်အိၣ်
အုၣ်တဖျါၣ်အိၣ်က့ၤသံကွၢ်ထူးတီး, “နသ့ၣ်ညါယတခွါမုၢ်အမံၤလံၤခါ. ထီၣ်ဘိအဝဲ
ထံၣ်လၢနအိၣ်ထဲတဂၤပုၤဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်, အဝဲဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးနၢ်ဒီးဟ်လုာ်ဟ်
ပုၤနၢ်လၢနမ့ၢ်ကညီခွါအဂ့ၢ်တဂၤလီၤ.”

ထူးတီး, “ယသးဒိၣ်သုခံၤလၢၣ်လီၤ. သုမၤဖျိၣ်ယသး... ယမ့ၢ်သ့ၣ်ညါပုၤလၢ
ယအဲၣ်အိၣ်ဘူးဒီးယၤန့ၣ်ယသးကခုဆံးအါလဲၣ်, ယတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤတအိၣ်... ယ
တၢ်မၤလိအပတီၢ်စ့ၢ်ကိးကဂ့ၢ်ဒိၣ်လီၤ.”

အိၣ်က့ၤတဲအီၤ, “ချးစၢ, ဟ်ဟီၣ်နသးတဂ့ၢ်... ပုၤအါဂၤစံးဝဲလၢယကျဲၤတၢ်အဂ့ၢ်
ကတၢ်လီၤ. ခဲအံၤနသ့ၣ်ညါအီၤလံၤန့ၣ်နသးတမံးဒီးခါ, နသးတခုခါ.”

အဲၣ်နၢ်ဒိၣ်အိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဘၣ်စၢၤကန့ၣ်တၢ်ယၢ်ဒီယၢ်ဒီဒီးနံၤထီၣ်ဝဲဖဲန့ၣ်
အဘိးပၤလီၤဆၢၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲအယိထူးတီးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဘၣ်က့ၤအတၢ်နံၤအံၤ
ဒီးတၢ်နီၣ်က့ၤဝဲဘၣ်လၢအမ့ၢ်ပုၤတဂၤယိလၢအလဲၤထံၣ်ဘၣ်ဝဲလၢအိၣ်က့ၤအသဝီ
အယိထူးတီးအသးခုဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ညါလိာ်က့ၤအသးလီၤတံၢ်လီၤဆဲးလံာ်တၢ်ဆၢတဟးလိာ်အခံာ်တၢ်
အိၣ်ဒၣ်ဒၣ်အတၢ်အပူၤကွၢ်အသးလီၤ. အဲၣ်န့ၤဒိၣ်တမ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်လၢအိၣ်
က့ၤအသဝီတၢ်. မ့ၢ်ပုၤလၢတၢ်တကူၣ်ဟဲမၤလိာ်တၢ်ဖဲတၢ်သထူၣ်ဒီးလဲၤဟးဆူအတၢ်
အိၣ်က့ၤအသဝီထံၣ်လိာ်တၢ်အသးဒီးထူးတီၤန့ၣ်လီၤ.

ထူးတီၤဒီးအဲၣ်န့ၤဒိၣ်အဲၣ်လိာ်အသး, နၢ်ပၢ်လိာ်အသး, နၢ်န့ၢ်လိာ်အသးလၢလၢ
ပွဲၤပွဲၤလီၤ. တမၤတံာ်တံာ်လိာ်အသးလၢတၢ်ကွဲးလံာ်ကွဲးလဲၢ်, ထံၣ်လိာ်ကတီၤ
သကိးတၢ်တၢ်. နံၣ်ကတၢ်ကိၣ်ပျၢ်ခံၣ်လၢထူးတီၤက့ၤဆူအသဝီကစၢ်ခိၣ်က့ၤတုၤ
ဟံၣ်တဲတၢ်အမိၢ်အပၢ်လၢအဟံၣ်တၢ်အဲၣ်တီၤဒီးကညီမုၢ်ဖိတကၤလီၤ. အပၢ်စံးတၢ်
အီၤ, “ဖိခွါစၢ, န့ၢ်မၤကိၢ်ပူၤဆၢၣ်သၢလၢ, န့ၢ်မၤကိၢ်ယံၤဆၢၣ်သၢနံၣ်. န့ၣ်ထီၣ်
သီနသးချ့, နကၤကဘျဲးဘၣ်နဆ့, ထံၣ်ဖုးအိၣ်ဖုးကမၢ်ဖုး” ထူးတီၤတတဲလၢ
တၢ်နီတမံၤတၢ်. အသးဖျိၣ်ခူသ့ၣ်ဘၣ်မးအသးလီၤ.

မ့ၢ်ဆၢၣ်ထီၣ်ကွဲးလံာ်ဆူအဲၣ်န့ၤဒိၣ်အအိၣ်,

အဲၣ်န့ၤဒိၣ်,

မိၢ်ပၢ်အသးတနၤအါအါတၢ်. ဘၣ်ဆၢၣ်ထူးတီၤအဲၣ်န့ၤဒိၣ်လၢလၢပွဲၤပွဲၤလီၤ. နၢ်
လၢမ့ၢ်တနၤကထံၣ်လိာ်က့ၤပသးသပျၢ်ကတၢ်လီၤ.

ထူးတီၤအဲၣ်န့ၤဒိၣ်

အဲၣ်န့ၤဒိၣ်အသးတမ့ၢ်တၢ်. တကွဲးဆၢက့ၤလံာ်ဆူထူးတီၤအအိၣ်တၢ်. တသးဒိၣ်
စ့ၢ်ကိးထူးတီၤအမိၢ်အပၢ်တၢ်. မိၢ်ပၢ်မ့ၢ်ပုၤလၢအလဲၤခီဖျိဒီးထံၣ်ဘၣ်တၢ်အါအယံ
တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ဆူဖိအံၤမ့ၢ်မိၢ်ပၢ်အမူၤအါအယံတၢ်ကမၢ်အလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်
အဲၣ်န့ၤဒိၣ်နၢ်ပၢ်ထူးတီၤအမိၢ်အပၢ်ဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်န့ၤမ့ၢ်သီတဖၣ်လဲၤပူၤကွၢ်န့ၣ်ကထိလၢကယၤလံ. ပုၤခံၣ်အံၤတထံၣ်လိာ်အသး
လၢတၢ်ဘၣ်စၢနီတဘျီတၢ်. ထီဘိယုသ့ၣ်ညါခူသ့ၣ်လိာ်အဂ့ၢ်အကျိၤလၢပုၤဟး
ထီၣ်ဟးလီၤတဖၣ်လီၤ. အဲၣ်န့ၤဒိၣ်နၢ်ဟူဝဲလၢထူးတီၤမ့ၢ်ဖိၣ်သ့ၣ်ခွါပျၢ်လၢအတ
ကနၣ်ယုာ်ပိာ်မုၢ်ပိာ်မၤတကၤလီၤ. တဘျီအဲၣ်န့ၤဒိၣ်ဟ်လီၤအသးလၢကလဲၤဆူ
ထူးတီၤအသဝီဒီးယုသ့ၣ်ညါလီၤတံၢ်အီၤလီၤ. လဲၤအိၣ်ဘၣ်ဝဲဖဲသဝီသးပျၢ်အဟံၣ်
ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်လိာ်အသးဒီးပိာ်တၢ်မူ (တၢ်မူပၢ်) အဟံၣ်လီၤ.

ထူးတီးလဲဆွဲငှေ့၊ ကုန်ခူး၊ ဖဲခူး၊ လိကီ၊ ဆူးခူး၊ ကိန်းဝံးဘူးအကထိပ်လီ၊ ဘွဲင်လီ၊ အခါအဝဲင်ခွါတဂါဆိးကုထိပ်သတူင်ကလတ်ဘင်တံဆုအီဆူတံဆါ ဟံင်လာဝံးပူဒီးအမါလဲလှီယုင်အခံန့င်လီ၊ ထူးတီးအိပ်တွံလာဟံင်ဒီးအဖိခိင် တဖင်တနံအကိ်တနံအတံမါအါဝဲခိင်မးလီ၊ အဖိခိင်စိတံမူဒီးအပုင်မုင်နီ တံဝါမါစါအီလာဟံင်တံမါလါအမါဝဲသုတနီန့င်လီ၊ တဘျီတခိင်အိပ်တ ဂါကတိတံထဲတဂါဒီးစံးဝဲ၊ “ကွါလါဖွဖူကျင်တဘျီ” အဖိခိင်တဖင်သံကွံ အီ၊ “ဖါတံနကတိတံမနုလဲင်.”

အဝဲစံးဆါ၊ “ပျုလဲကိးသိင်လာယနံပူ၊ ညဗ္ဗုဗ္ဗု၊ ဖွဖူန့င်တကျင်ညိညိအယိ ယစံးဆါအီဒီးန့င်လီ.”

အဖိခိင်သာဂါန့င်မုင်မုင်ဟါလီပုဝဲတဂါ၊ စိပ်ဝဲတဂါ၊ မိဝဲအစုတဂါဟးယုဝဲ လါကျဲခိင်လီ၊ ဖဲအဖိခူးအိပ်အဖိခိင်တဖင်လါဆိညင်ကသူအခါ၊ “အခိင်ဒီးအ ခိင်န့င်အိပ်တဂါ၊ သုမုင်အိပ်သုကဘင်ဟးယုခွဲးခွဲးအိပ်သုဆင်ဒ်ဆိအသီး၊ အဒီးဆုန့င်အိပ်တဂါ၊ သုစုလီတဂါဘင်၊ အကထိန့င်အိပ်တဂါ၊ သုနံကတိင်၊ အသးလီန့င်အိပ်တဂါ၊ သုသူင်သုသးလီကညိ၊ သုနီမုင်ခိင်ထိပ်ဆိတဘွင်ယိ အခိင်ခံခိန့င်အိပ်တဂါယိမုတမုင်သုကလီမုင်လီဖး” ထဲအဟုင်လီတံအိပ် ဆိညင်အတံသိင်တံသိန့င်ဆိဒီးဘွင်အိပ်ကွါထဲအညင်၊ တံခိင်မုဒိင်ထံအိပ် မုခါကတိတံတဂါ၊ တါဒူးအိပ်ဆိပုလါအသးပုနံပု၊ မါလီဆံင်မုတဂါ၊ ယိတံမုတဂါ၊ ကယံတံအိပ်လါစီနီခိင်န့င်အိပ်မုတဝံင်တဘဲဘင်ဆင်တ မံတစးန့င်အိပ်ကွါတုအဝးမုတမုင်န့င်လါခံပတအိပ်ဘင်လါဘင်၊ မုခူးပူန့င် တဘင်အိပ်တံတုလါအပျီလုယုင်ကလတ်တဂါ.”

တဘျီအဖိခိင်သာဂါတဂါအကိ်ကတံလါညင်ယံကဒူးကွဲးဝဲအကိ်ဘိလါသင် မံယိအစုမုင်တထံင်သင်မံယိအယိကီကသါဝဲဒီးယင်တရံးအဖိခိင်အမုခူး သါဝီဒီးတံယံဖျိးထိပ်ကွံလီ၊ တံသူင်တံသင်၊ တံတံတံဘိအတံသင်ဆိ န့င်လဲဆုဝဲဆုပုသူင်ကုသးပုအခါပုသးပုထုကဖင်သင်ကမဲဆိင်ဂါဆိင်ဝါ လီအီကန့င်ဝဲမုင်ဘင်အီဒီးမးလီ၊ တံလါအမုင်သးကတံဘင်အီန့င်မု၊

“မိနကအိဉ်ယုာ်ဆိးယုာ်ဘဉ်ဒီးပှၤလၢနအဲဉ်တုၤမဲာ်ဘဉ်ခိဉ်ခါတစုတက့ၢ်.” ဘဉ်ဆဉ်ဒီးပှၤလၢအအဲဉ်ဝဲတဂၢဲအံၤအအိဉ်ဖဲလဲဉ်. ထီဉ်ဆဉ်ပှၤလၢမတၢၤအဂီၢ်လဲဉ်. တဟါတခိဉ်ထူးတီးဒီးန့ၢ်လံာ်ပရၢတဘျဉ်

ထူးတီး

လံာ်ပရၢအံၤတစါယၤကမ့ၢ်ဝဲခံဘျဉ်တဘျဉ်ဒီးအကတၢၢ်တဘျဉ်ဆူနအိဉ်လီၤ. ယန့ၢ်န့ၢ်န့ၢ်ယဟဲလၢတၢ်မ့ၢ်လၢအါအပူၤဘဉ်ဆဉ်တၢ်လၢယန့ၢ်ဟူဒီးယထံဉ်ဘဉ်တဖဉ်မ့ၢ်တၢ်လၢအခိဉ်ချၢလိာ်အသးခဲလၢာ်လီၤ. ဘဉ်မနုၤနတုးသ့ညါယၤလၢနဂ့ၢ်န ကျိလဲဉ်. နတတိဒီးနကလုာ်ဘဉ်မနုၤလဲဉ်. ယက့ၢ်လံာ်, ယတဟဲလၢဘဉ်.

ပှၤလၢအသးဟ့နၤ အဲဉ်နၤဒိဉ်

ထူးတီးကနဉ်ယုာ်အဖိဒိဉ်တဖဉ်တချုးလၢဘဉ်. ယုာ်ပိာ်ထီဉ်ဝဲကျဲဆူလၢာ်ခိတကယၤဒီးထံဉ်စိဝဲပှၤဖျါသူသူသၢဂၤလၢအယံၤလီၤ. တုၤအတုၤဆူပှၤသၢဂၤန့ၢ်အအိဉ်ဒီးသ့ညါဝဲလၢအကျါတဂၤန့ၢ်မ့ၢ်အဲဉ်နၤဒိဉ်လီၤ.

“အဲဉ်နၤဒိဉ်, အဲဉ်နၤဒိဉ်အိဉ်ခိးတစါ” အဲဉ်နၤဒိဉ်ယုာ်ယီၤအသးပွဲၤဒီးတၢ်မဲာ်ထံမဲာ်နီလီၤ.

“အဲဉ်နၤဒိဉ်ဧၤ, နဟဲဆံးယံာ်လဲဉ်. နဟဲမံ, ဟဲအိဉ်ဖဲလဲဉ်... နတဟဲထံဉ်လိာ်အိဉ်သကိးယၤဘဉ်မနုၤလဲဉ်... နဆိကမိဉ်ယၤဒ်လဲဉ်.”

“ယဆိကမိဉ်လၢနမ့ၢ်ဖိယဲာ်ဂၤအပာ်ခွါကမဲလီၤ... နမ့ၢ်ပှၤလၢအမၤဆါယသးတဂၤလီၤ. ယသးဟ့နၤလီၤ.”

“နစံးတၢ်န့ၢ်မ့ၢ်နီတခါဘဉ်... ယဝဲမုဉ်ဝဲခွါလဲၤဆူဝုာ်ပူၤ, ယဘဉ်အိဉ်တုာ်ကွၢ်ယဖိဒိဉ်တဖဉ်, ယတၢ်အဲဉ်တၢ်သးအိဉ်ယဖိဒိဉ်တဖဉ်အစၢဟဲထီဉ်ဒ်လၢပှၤလၢယအဲဉ်အီၤတဂၤယဉ်န့ၢ်ချၢကွံာ်အသးလၢယၤန့ၢ်လီၤဧါ... ဒ်လဲဉ်ဂ့ၤဂ့ၤဟဲက့ၤပိာ်ယခံ, နသးဟ့ယၤဘဉ်ဆဉ်နအဲဉ်ယၤသသ့ညါ. နမံၤဒီးနကစၢ်မ့ၢ် တၢ်တမံၤယီလီၤ, လီယၤတဂ့ၤ...” ထူးတီးကတိတၢ်လၢတၢ်သ့ညါပိာ်သးဝးအပူၤကသူးတချုးကသါတချုးအကလုာ်ကနိးမးလီၤ.

အဖိဒိတဖာ်ကွဲလီတၢ်ဆူကျဲပူထံာ်ဝဲလၢအဖါတၢ်ဟဲကွဲကိးဒီးပုဟ်မုာ်တဂၤလီၤ. အဖိဒိသၢတဂၤသံကွဲအီၤ, “တံတံ, နဟဲကွဲယုာ်ဒီးမတၢတဂၤလဲာ်.” “တံတံထံာ်န့ၢ်သုမုာ်ဂံၢ်ဖိလၢကျဲတဂၤ... အဝဲကဟဲအိာ်ဒီးတံတံသုသးတခုဒါ.” ထူးတီၤကွဲလီာ်ကတိၤတၢ်ဒ်အသးဆၢအီၤအသးလီၤ. ဟဲထီာ်ဆူဟံာ်ပူအီၤထံအီၤနီၤအိာ်ဘျးအိာ်သၢတတၢ်ဒ်ဒိာ်ထူးတီၤဆၢယီၤကွဲအဲၣ်န့ၢ်ဒိာ်ဆူသဝီသးပုၤအဟံာ်န့ၢ်လီၤ. ထူးတီၤကတိၤတၢ်လၢသဝီသးပုၤအန့ၢ်ပူကသွံဒံာ်န့ၢ်ကမ့ၢ်ထီာ်ဝဲန့ၢ်လီၤ.

တဟါယီဖဲန့ၢ်အဝဲမုာ်ဝဲခါဟဲကွဲတုၤအဝဲခါအိာ်ဆူထီာ်ကွဲပုၤကံာ်ပုၤဘါဂုၤဂုၤလီၤ. မုာ်ဆူထီာ်တနံၤလဲၤဝဲဆူသဝီသးပုၤအဟံာ်ဒီးတလီၤန့ၢ်အပုၤခါအမါလီၤ. အဲၣ်န့ၢ်ဒိာ်တဲ, “တမ့ၢ်ယဟဲလၢယကယုတၢ်အိာ်ကဒုအလီၤဘၣ်. ယထံာ်န့ၢ်ဟ်တၢ်အိာ်ကဒုအလီၤအသီလၢခူဒိာ်ဝဲထီၤလံ. တမုာ်ဘၣ်ယၤလၢကစၢ်ကလိအကျါဘၣ်.” ထူးတီၤအမဲာ်လီၤသပုၤကွဲတဘျီယီၤလီၤ.

လၢပုၤ, “ကညီဖိတမ့ၢ်ပုၤလီတၢ်န့ၢ်ဘၣ်. ဘၣ်မနုၤနကျဲးစးလီတၢ်လဲာ်. နဝဲခါလဲၤအိာ်ဝဲပူတဘျးနံၤတဘျးသီတနၢ်ဟူနဂ့ၢ်နကျိၤလီၤဆီနီတမံၤဘၣ်... တဘၣ်နတဂုၤဒုခါ, တၢ်ကတိၤအိာ်, တၢ်ကျဲၤအိာ်န့ၢ်ကတိၤလီၤကျဲၤလီၤစၢ်ဒီး.” လၢတလၢအံၤမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးလၢချံမ့ၢ်လၢအဂ့ၤကတၢ်တလၢလၢတၢ်ဆီဟံာ်ဆီယီအဂီၢ်လီၤ. အယိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤန့ၢ်တၢ်တုတၢ်ဖျီအမုာ်န့ၢ်မုာ်သီလၢစီထူးတီၤဒီးအဲၣ်န့ၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

စီထူးတီၤစံးဘျးစံးဖိာ်သဝီသးပုၤဒီးအဝဲခါလၢကျဲၤန့ၢ်တၢ်လၢအဂီၢ်ခဲလၢာ်လီၤ. အဲၣ်န့ၢ်ဒိာ်တဲအါတၢ်တသ့နီတမံၤအၢာ်လီၤတူၢ်လိာ်ပုၤသးပုၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤခဲလၢာ်လၢအမုာ်တၢ်ရဲၣ်လီၤဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်ခံၤအတၢ်တုတၢ်ဖျီအဂီၢ်မုာ်လၢနီၣ်သးစီသးမုာ်တၢ်တမံၤယီအယီလီၤ.

တၢ်အဲၣ်လၢအတိၣ်နီၣ်နီၣ်

ပမ့ၢ်ပပုၣ်မိၢ်ပၢ်ဖဲဖုလၢပျၢၤတဖဉ်အဖိအလံၤမ့ၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်တဘျီယီၤလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တကတီၢ်ယီၤန့ၣ်မိၢ်ပၢ်ခံကပၤလၢၢ်အသးမ့ၢ်လီၤပလီၢ်ဒီးမ့ၢ်ဘၣ်သးန့ၢ်အဖိခံၣ်အံၤဒီးဟံးန့ၢ်ဝဲဆီမိၢ်ကနီၣ်တဘျီဒီးဆီဖါပျီၢ်ဖိတဘျီမၤသံဝဲ, ဖိထီၣ်ဝဲဝံၤဟံးန့ၢ်သံးမံတကိ, သံးမိတကိဒီးကံၢ်စုကွဲကလၢန့ၢ်ဝဲအတၢ်န့ၣ်လီၤ. တုၤကံၢ်စုကွဲကလၢဝံၤဒီးဟံးန့ၢ်ဝဲပိၣ်ခွါဖိဆံးတဂၤအစုဒီးဆဲးသွၣ်ဝဲဒီးဒီးလီၤဝဲလၢသံးခွးပူၤတလီၤစီၤခံလီၤစီၤဝံၤဟံးကဒီးပိၣ်မုၢ်ဖိအစုဒီးဆဲးသွၣ်လီၤဝဲဝံၤပုၤခံၣ်အသွၣ်အံၤကျဲကျိဘၣ်လိာ်ဝဲဝံၤဒုးလီၤစီၤဝဲလၢပိၣ်ခွါဖိအကိာ်ပူၤတလီၤစီၤဒီးပိၣ်မုၢ်ဖိအကိာ်ပူၤတလီၤစီၤလီၤ. ဒီးစံးဝဲလၢဖိသုၣ်ခံၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ယံးယၢ်အီၤလံ, ကဘၣ်အဲၣ်လိာ်အသး, တီလိာ်အသးဒီးတုၤအဘၣ်ဆၢဘၣ်ပွဲၤဒီးတၢ်ကတုၤယုာ်ဖျိယုာ်အီၤန့ၣ်လီၤ. လုာ်သုၣ်ခါပတၢ်မိၢ်ပၢ်ဖဲဖုအကလုာ်တန့ၢ်ဘၣ်. ဟံးပိၣ်မုၢ်လၢအဂၤ, ပိၣ်ခွါလၢအဂၤတသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တဘျီလၢသဝီတဖျၢၣ်အပူၤန့ၣ်ပုၤဒီတခွါအိၣ်ဝဲဒၣ်ခံၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပုၤခံၣ်လၢအအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်ယုာ်တဘျီယီၤအယိအမိၢ်အဟံးအိၣ်ယံးအိၣ်ယိၣ်ဒီးဟံးအဲၣ်တီၣ်နီၣ်နီၣ်လီၤ. ဒီတခွါခံၣ်အံၤအမံၤမ့ၢ်ဝဲနီၣ်နီၣ်ဝါဒီးစီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဒီတခွါခံၣ်အံၤအဲၣ်လိာ်အသးဂုၤမးလီၤ. လိာ်ကွဲယုာ်တပူၤယီၤအိၣ်ယုာ်အီၤယုာ်တပူၤယီၤဖိလိာ်အသးဂုၤမးလီၤ. ဒီးတုၤအမုၢ်ကနီၣ်ဖိၣ်သုၣ်ခွါထီၣ်တဘျီအတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲဆီတလဲအသးဆူဒီတၢ်အဲၣ်တီၣ်အပတီၢ်န့ၣ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်သုၣ်တဖဉ်တဲဘၣ်အဖိလၢအဟံးအဲၣ်တီၣ်နီၣ်ဝဲလၢအဒုတတၢ်မိာ်တဖးဒီးဘၣ်အခါလံန့ၣ်လီၤ. ဒီးဖိခံၣ်အံၤကန့ၢ်အမိၢ်အပၢ်တဖဉ်အကလုာ်ဂုၤမးန့ၣ်လီၤ. အိၣ်မူဝဲယံးယံးလၢလၢပူၤဖျးဒီးတၢ်အဲၣ်ဘျးအဲၣ်ဘျၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

နိဗ္ဗာန်ဝါမှမူလိင်ဘိလ္လာအသံလေးဖုံးရှာညှာဘျှ၊ ခိဉ်သူဂု၊ခိဉ်လုာ်တကဂလီ၊
 ဒီးမုာ်ပုလုာ်အဆုမ်းခုမ၊ မ၊ရှုမ၊နဲတကဂလီ၊ စီ၊ခိဉ်ဘိဉ်ခိဉ်မုာ်စုာ်ကီးပိာ်ခွါလုာ်
 ခိဉ်တုာ်ဘဉ်ပိာ်ခွါတက၊ ဘိဘျုာ်တလုာ်စုာ်ခိဉ်ခုာ်ဒီးကျုာ်သုဉ်ကျုာ်သးမးတ
 ဂလီ၊ မုာ်ပုာ်ဖျဉ်ပုာ်ချု၊ ပုာ်ခုပုာ်ဆုါမ၊တုာ်တအိဉ်ဘျးအိဉ်သါဘဉ်တကဂလီ၊ ပုာ်
 ဒိတခွါခံဂ၊အံ၊အတုာ်အိဉ်မူမုာ်တုာ်လုာ်အမ၊မံမ၊မုာ်မိာ်ပာ်တဖဉ်အသးလီ၊

ပုလုလျာတဖန်အါတက့ၢ်ဟိံခွါဖိၣ်သၣ်ခွါတဖန်န့ၣ်ဟံထီအခိၣ်သူလီၤ. စီၤခိၣ်
ဘိၣ်ဒိၣ်ဟံထီအခိၣ်ဆူၣ်လီၤတုၤလၢအခိၣ်ဒုကိၣ်ဒီးခိၣ်သူဘျၢဂ့ၤမးလီၤ. ဟိံမုၣ်အါ
ဂၤမဲၣ်ဘၣ်သးစီၣ်ဘၣ်အီၤသနၣ်က့တကနၣ်ယုၣ်ဝဲဘၣ်. နီၣ်ခွဲၣ်ဝါမ့ၢ်ပုလုလၢအဂ့ၢ်
ကတၢၢ်လၢသဝီဝဲန့ၣ်အပူၤလီၤ. ဖဲဖိၣ်သၣ်ခွါတဖန်ထံၣ်အီၤဒီးတစိးနိးတစိးနါကိး
ဂၤဒေးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်သးတီသးရၢအိၣ်လၢနီၣ်ခွဲၣ်ဝါအပူၤလီၤ. တလုၢ်သ့ၣ်ခါ
ပတၢ်မိၢ်ပၢ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်.

မိတ်ဖဲဖုလၢညါတဖၣ်မ့ၢ်အံၣ်လိာ်ကွံလိာ်အသးလံဒီးဟ့ၣ်လိာ်အသးလၢတၢ်ပနီၣ်တမံၤမံၤန့ၣ်လီၤ. အါတက့ၢ်ပိာ်မုၣ်ထါန့ၣ်ပိာ်ခါအထၢၣ်ဒီးပိာ်ခါထုန့ၣ်ပိာ်မုၣ်အကုဒီးဟ့ၣ်လိာ်အသးဟ်ဖျါထီၣ်အတၢ်အံၣ်တၢ်သးတီအပနီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ဒ်အံၤတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲတချုးအဖျါအသးဒ်ဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

[illegible]

ပုဒ်တခွါခံဂအံလဲလုာ်ကွာ်လုာ်တပူဃ်ထီတိလီၤ. တဟးလီၤဖျဉ်တဂကီုတ
ဘျီတၢ်. မ့ၢ်လဲၤဖံးလဲၤမၤလဲၤဝဲၤသိးသိး, မ့ၢ်ဟးဖံးဟးမၤတၢ်လၢပုၤသိးပုၤကျါဟး
ဝဲၤသိးသိးလီၤ. အိၣ်သကိးအိၣ်သကိးတပူဃ်ထီတိဒီးတၢ်သုၣ်ဖုံသးညိထီတိလီၤ.
တဘျီအံၤဒိတခွါခံဂအံၤဂၤဆၢဂၤပုၤလံၤန့ၣ်လီၤ. အယိစိၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်တဲဘၣ်အ
တခွါမုၢ်လၢအကလဲၤကူၣ်လဲၤကၤတၢ်လၢအတခွါမုၢ်အဂီၢ်လီၤ. ကလဲၤတၢ်က
ယံၣ်န့ၣ်န့ၣ်, န့ၣ်လၢ, န့ၣ်သိၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဒွဲၣ်ဝါအၢၣ်လီၤအတခွါလၢတၢ်သးကဆိဒီး
တၢ်သုၣ်တိသးရၤ, တၢ်နံၤကမ့ၢ်ဒီးတၢ်မဲၢ်မုၢ်နါဆၢအပူၤလၢကအိၣ်ခိးအတခွါတုၤ
လၢအဟဲကွၢ်တုၤတစုန့ၣ်လီၤ.

တချုးဆိအိၣ်အိၣ်ထီၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်နီၣ်ဒွဲၣ်ဝါဂၤဆၢထၢၣ်ဖိမုၤ, ဖိကသုၣ်ဒီးဘိၣ်ထီၣ်
န့ၣ်အတခွါအမုၤ, ဒၤထီၣ်န့ၣ်ဝဲဟုသး, အံၤသု, ညၣ်အုၣ်, မိၣ်ကံၢ်လၢကအိၣ်ဝဲလၢ
ကျဲအဂီၢ်လီၤ. တုၤမုၢ်ဝါသံလၢထီၣ်တဘျီစိၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်ခါလီၤအခိၣ်ဒီးစးထီၣ်လဲၤ
တၢ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဒွဲၣ်ဝါတခီအိၣ်တုၤတၢ်သးသယုာ်ဘၣ်အတခွါအပူၤကိးနံၤဒီး
လီၤ. စိၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်ဟးလီၤပူၤဒီးတၢ်လုပစိတဖၣ်ဟဲဘၣ်နီၣ်ဒွဲၣ်ဝါဒီးအမိၢ်အပၢ်တ
ဖၣ်လီၤ. ဟိၣ်ခွါအါဂၤဟဲတလိာ်နီၣ်ဒွဲၣ်ဝါ, ပျဲလီၤစိၤတလိာ်ပၢ်တုၤနီၣ်ဒွဲၣ်ဝါပၢ်အယိ
ကံၢ်ဘျီကွၢ်တဲတကဲလၢဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်နီၣ်ဒွဲၣ်ဝါတအၢၣ်လီၤဟိၣ်ခွါနီၣ်ဒွဲၣ်ဝါဘၣ်. စံးဝဲ
လၢသါတၢ်အဲၣ်တိအိၣ်လံၤန့ၣ်လီၤ. သါတခွါမုၢ်ဟဲကွၢ်သါကဖျိသးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လုပစိတကတၢ်နီၣ်တဘျီလၢနီၣ်ဒွဲၣ်ဝါဒီးအမိၢ်အပၢ်အဂီၢ်ဘၣ်. ပုၤထူးပုၤတီၤဖး
ဒိၣ်လၢယိၣ်ဝဲတဂၤဟဲဒီးခွဲဒီးပုၤဒီးကသုၣ်ကဆိတၢ်ထူးတၢ်တီၤဟဲထီၣ်တလိာ်နီၣ်
ဒွဲၣ်ဝါလီၤ. စံးဘၣ်နီၣ်ဒွဲၣ်ဝါအမိၢ်အပၢ်လၢမုၢ်တဟ့ၣ်အီၤလၢအဖိမုၢ်ဘၣ်န့ၣ်ကဟဲ
မၤသံကွံာ်ဝဲဒီးသဝီလီၤ. နီၣ်ဒွဲၣ်ဝါအမိၢ်အပၢ်မုၢ်ဟ့ၣ်လီၤအဖိမုၢ်န့ၣ်ကဟ့ၣ်ဝဲလၢ
တၢ်ထူးတၢ်တီၤအါအါဂီၢ်နီၣ်န့ၣ်လီၤ. မၤပျဲမၤဖုးဝဲနီၣ်ဒွဲၣ်ဝါအမိၢ်အပၢ်တဖၣ်အက
လုာ်ကလုာ်အယိပုၤဒီးမၤဝါခံဂအံၤဘၣ်ကိာ်ဘၣ်ဂီၤအိၣ်တသုဆိးတသုလၢဘၣ်
အယိအၢၣ်လီၤအီၤဒီးဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢအဖိမုၢ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဒွဲၣ်ဝါတခီတအဲၣ်ဒီးလဲၤ
ဟိၣ်ပုၤထူးပုၤတီၤတဂၤအံၤအခံလုာ်တက့ၤဘၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢအမိၢ်အပၢ်ကဘၣ်ကီ

ဘဉ်ခဲ, တကးဘဉ်ပုကဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဒီသဝိညါအယိအဝဲလဲဝဲဒ်လီၤ. ဖဲအဝဲလဲၤတုၤတၢ်လီၤတတိၤလၢ်လၢ်ဟ်န့ၢ်အတခွါလၢတၢ်ပနီၣ်တခါဘဉ်တခါလီၤ.

စီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်တခိၣ်အတၢ်သ့ၣ်ဆၢဖးကတီၢ်ပွဲၤထီၣ်အသိးဟဲက့ၤဝဲတုၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲဟဲက့ၤတုၤန့ၣ်အတခွါမုၢ်ဟးလီၤအိၣ်ဒီးဒ်န့ၣ်သီမိၤန့ၣ်လီၤ. ဘူးလၢအကချးန့ၢ်အတခွါမုၢ်တခိၣ်လီၤ. စီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်ဟဲက့ၤတုၤတဘျီယီလဲၤဆူအတခွါမုၢ်အဒးလီၤ. အမုၢ်ဂံၢ်ဖါတၢ်တဖၣ်တဲယုၤအီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤခဲလၢ်ဝံၤတဘျီယီတသးဆၢသးကတီၢ်ဒီးတအိၣ်ဘျးအိၣ်သါဘဉ်. လူၤက့ၤအတခွါမုၢ်တဘျီယီလီၤ. အဝဲလူၤအတခွါမုၢ်တုၤအတခွါမုၢ်မံအလီၢ်ထံၣ်ဝဲလၢအတခွါမုၢ်တၢ်ယၣ်တခိၣ်မဲထီၣ်က့ၤအိၣ်တထီလံ. အဝဲအသးလီၤသဘျးဒိၣ်မးလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ဟ်ဆူၣ်ထီၣ်အသးဒီးလူၤကးဒီးအတခွါမုၢ်လီၤ. အဝဲလဲၤကးဒီးဆူညါတတိၤထံၣ်ဝဲလၢအတခွါမုၢ်ကၢ်လီၤဟ်သ့ၣ်ဒုန့ၣ်သ့ၣ်လၢန့ၣ်န့ၣ်ဘူးလၢကယုလံန့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်အဝဲခါအခိၣ်ချုထီၣ်န့ၢ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤကးဒီးဆူညါတတိၤထံၣ်ဝဲလၢအတခွါမုၢ်မၤကဲၤယၢ်မုၢ်အူန့ၣ်မုၢ်အူအ့ၣ်ကဲၤဒီးတစးဖိလီၤ. တဘျီအံၤအဝဲသးခုထီၣ်တစးဒီးလူၤအတခွါမုၢ်ချုန့ၢ်ဒီးအလီၢ်လီၤ. လူၤလူၤဝဲတုၤလီၤလၢယိၣ်လိာ်ကျိၤအနံၤထံးဒီးကွဲၢ်အတခွါမုၢ်ခိယိၣ်လိာ်ကျိၤဟ်လံန့ၣ်လီၤ. အဝဲကိးထွဲအတခွါမုၢ်အခံကူသီၣ်ထီၣ်အကလံလီၤ. အတခွါမုၢ်နီၤဟူတၢ်သီၣ်တဘျီယီသ့ၣ်ညါဝဲလၢအတခွါမုၢ်အကလုာ်အယိကွဲၢ်က့ၤအလီၢ်ခဲလီၤ. ဖဲအဝဲကွဲၢ်က့ၤအလီၢ်ခဲအခါပုၤထူးပုၤတီၤန့ၣ်အလီၤဒီးတဲအီၤလၢသ့ၣ်ယၢ်ယံးဝဲယၢ်ယံးသီၣ်လီၤ. ကွဲၢ်လီၢ်ခဲတဂ့ၤလဲၤတခိၣ်ဒီးအဝဲလဲၤန့ၣ်လီၤ.

အတခွါကူသီၣ်ကးဒီးကလံအသီတဘျီလီၤ. အဝဲကွဲၢ်ကးဒီးက့ၤအလီၢ်ခဲအခါပုၤထူးပုၤတီၤဒဲအမဲၢ်ဒီးမၤဆူၣ်အလဲၤတၢ်န့ၣ်လီၤ. နီၢ်ဒွဲၣ်ဝါလဲၤဒ်လၢမဲၢ်ထံမဲၢ်နီၢ်အကျိၤဒီးတၢ်သးယၢ်သးဖျိၣ်အပူၤလီၤ. တဘျီအံၤတၢ်ကိဘဉ်စီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်အသးဒိၣ်မးလီၤ. ကလဲၤလူၤအတခွါမုၢ်ဆူညါလဲၤဝဲတသ့လၢဘဉ်. အိၣ်နိးဒီးယိၣ်လိာ်ကျိၤတဘိ, ချံ, ထီလၢအဂီၢ်တအိၣ်ဘဉ်. စီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်ဆုၣ်နီၤဆိကမိၣ်ထီၣ်တၢ်ယၢ်ခိ

ယံခိဝံဂဲၤဆာထာ်ဒီးကွၢ်လီၤအခိၣ်ဆူၣ်ကျၢၤကျၢၤဝံၤထံကွၢ်ဝဲဒီးအတၢ်လီၤယဲၣ်လီၤ. ကွၢ်ထီၣ်ဝဲသၢဘျီပှၤထီၣ်ထံကွၢ်ဝဲအတၢ်တလီၤယဲၣ်လၢၤဘၣ်. အယိခိလီၤထံဒီးပိၤထံန့ၣ်လီၤ. အဝဲပိၤထံဘူးကတုၤလၢကၢ်ကပၤနံၤတခိတၢ်ဘျးအသးအခိၣ်ဆူၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤယဲၣ်ကွၢ်ဒီးအခိၣ်သူၣ်အိၤအယိအဝဲပိၤထံတကဲလၢၤဘၣ်ဒီးလီၤထွံဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၢၣ်ဘၣ်တၢ်လၢချံတဘျီဟဲထီၣ်ဒီးထံၣ်ပှၤလီၤထွံတဂၤဘူးလၢကလီၤဘျၢလံအယိဂုၢ်လိာ်ဒီးလူၤထုးထီၣ်က့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ထုးထီၣ်ဝဲဆူၣ်ပှၤဝံၤခိယံၤတုၤထံကၢ်နံၤဒီးဟံလီၤဝဲလီၤ.

ပှၤနီၣ်ချံတဂၤအံၤမ့ၢ်ပှၤသူၣ်ဂ့ၤသးဝါအယိကွၢ်က့ၤပှၤဆါတဂၤအံၤမၤကလၢၤက့ၤဝဲ, နးအိၣ်ဝဲလၢကသံၣ်ကသီတစိၣ်ဖိပှၤဆါအံၤနီၣ်ထီၣ်က့ၤအသးလီၤ. ဒီးသံကွၢ်ဝဲမ့ၢ်အကလဲၤဖဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးစီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်စံးဘၣ်အီၤလၢအလူၤက့ၤအတခါမုၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢၣ်စီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်စံးဘၣ်အီၤလၢတလဲၤဆူညါလၢၤဘၣ်ဒီးတက့ၤစ့ၢ်ကိးဆူခံလၢၤဘၣ်, ကအိၣ်ကဆိးက့ၤဒၣ်ဖဲအံၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤနီၣ်ချံဖိတဂၤအံၤစံးဘၣ်အီၤလၢအတၢ်လဲၤအိၣ်ဒီးအယိကလဲၤကဒီးဆူညါန့ၣ်လီၤ. စီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်စံးဘျးစံးဖိၣ်အီၤဝံၤအဝဲလဲၤသဒၣ်ဝဲလီၤ. တဘျီအံၤစီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်တုၤထီၣ်အဟံၣ်အယိဖဲတၢ်လီၤအံၤန့ၣ်လီၤ. တုၤထီၣ်အဟံၣ်ဆံးဆံးဖိတဖျၢၣ်ဒီးအိၣ်ဝဲထဲတဂၤမိၤန့ၣ်လီၤ.

တနံၤတခိၣ်ဖဲစီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်အိၣ်လၢအဟံၣ်ပှၤအခါကွၢ်စိတၢ်ဒီးထံၣ်ပှၤဖိသၣ်ပိၤခါဖိတဂၤကူတအိၣ်ကၢတအိၣ်ယၢ်မုၢ်ယၢ်ဖျၢၤဒီးဟီၣ်ဝဲအယိစီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်ကိးဝဲဖိသၣ်ပိၤခါအံၤဒီးအတၢ်ဟဲဆူအအိၣ်လီၤ. စီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်သံကွၢ်အီၤ, “ဒုဖိဒၢ, နကလဲၤဖဲလဲၣ်, နအိၣ်ဖဲလဲၣ်” ဒီးဖိသၣ်ပိၤခါအံၤစံးဘၣ်အီၤလၢကလဲၤဖဲလဲၣ်ကအိၣ်ဖဲလဲၣ်တသ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်. အမိၢ်တအိၣ်အဟံၣ်တအိၣ်ဟးဒၣ်ထဲတဂၤ, တအိၣ်ဘၣ်မ့ၢ်အီၤဘၣ်ထံဘၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်သးကညီၤဖိသၣ်အံၤကိးထီၣ်အီၤလၢဟံၣ်ပှၤ, နးအိၣ်ဝဲအမ့ၢ်ဒီးမၤဖိသၣ်အံၤအိၣ်ဒီးအီၤလီၤ.

တူတော်ဆာကတော်ဘၣ်လၢပုၤကဖဲးဒုးဖဲးသံၣ်တဘျီစီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်ဖဲးဒုးတလီၤနွံလျာ်
နွံကွၢ်န့ၣ်လီၤ. ကျိၣ်နီၣ်ဒီးအဒုဖိခံၤပျီၤဂၤမးလီၤ. ဘုၤဒၤ, ဘုၤပျီၣ်, ဘုၤဂီၤထီၣ်လံ.
အယိစီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်မၤအဒုဖိလဲၤကူးဒီးပုၤဂၤလီၤ. အဝဲတခီအိၣ်လၢဟံၣ်ဆွံသံး,
ဖိမၤဒီးကူးစ့ၢ်ကိးအဘုၤအချုးန့ၣ်လီၤ. အဒုဖိတခီကူးဒီးပုၤန့ၣ်အိၣ်မးလီၤ. အဝဲၣ်ခွါ
သ့ၣ်ယၢ်အိၣ်မၤနီၣ်နီၣ်သီလၢကကူးဘုၤဆာကတော်ဒီးမၤအဝဲဘၣ်ပုၤအဂၤလၢက
ဟဲကူးကၣ်က့ၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်အဒုဖိလဲၤကူးဒီးဘုၤဘၣ်လဲၤပုၤထူးပုၤ
တီၤတဂၤလၢအဟဲက့ၤကိးနီၣ်ခွဲၣ်ဝါန့ၣ်လီၤ.

ကိးနံၤဒဲးစီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်သ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်က့ၤအတခွါမုၣ်ဒီးဆိကမိၣ်ထီၣ်လဲၤအကဲ
ထီၣ်ပုၤဂၤအမၤလံန့ၣ်လီၤ. တမၤတံၢ်တံၢ်လဲၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်အဲၣ်ဘၣ်လဲၤသး
တီၤဒုးဒီးအတခွါမုၣ်လီၤ. နီၣ်ခွဲၣ်ဝါတခီအသးတအိၣ်ပိၣ်ခွါအံၤလ့ၤတက့ၤဘၣ်.
တဒုးကဲလဲၤအဝဲဘၣ်. ပုၤထူးပုၤတီၤအံၤဟံၣ်အိၣ်လၢလီၤထီၣ်ထီၣ်, တၢ်လီၤမုၣ်က
တၢ်, တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်, တၢ်ကူတၢ်သိးအိၣ်လၢအိၣ်ပုၤလၢအဂီၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်
သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတမၤမုၣ်နီၣ်ခွဲၣ်ဝါအသးဘၣ်. နီၣ်ခွဲၣ်ဝါသးအိၣ်စၢ်ဆၢဒုၣ်လၢအတ
ခွါလီၤ. ပုၤထူးပုၤတီၤကဖျိအသးဒီးအိၣ်, ကဟံၣ်ကဲအိၣ်လၢအမၤန့ၣ်တအဲၣ်ဘၣ်.
ဖဲပုၤထူးပုၤတီၤအံၤဟဲဘူးဒီးအိၣ်ဟဲလၢအကပၤန့ၣ်အဝဲၣ်ဆၢထၢ်ဟးကွၢ်တဘျီ
ယိးဒီးကွၢ်ဒုၣ်ပုၤထူးပုၤတီၤအံၤဟ့ၣ်ဟ့ၣ်အမဲၣ်လၢအုၣ်လၢလီၤ. ပုၤထူးပုၤတီၤအံၤ
ကမၤန့ၣ် နီၣ်ခွဲၣ်ဝါအတၢ်အဲၣ်အဂီၢ်ကူၣ်လဲၤကျဲအဘိဘိဘၣ်ဆၣ်မၤဝဲတန့ၣ်ဘၣ်.
တဒုးဟးနီၣ်ခွဲၣ်ဝါနီၣ်တပူၤဘၣ်. မၤနီၣ်ခွဲၣ်ဝါအိၣ်လၢဟံၣ်ပူၤဒီးတဒုးမၤစ့ၢ်ကိးနီၣ်
ခွဲၣ်ဝါတၢ်မၤနီၣ်တမံၤဘၣ်. နီၣ်ခွဲၣ်ဝါတဖံးတမၤ, တဟးဘၣ်နီၣ်တပူၤဘၣ်. သန့က့
နီၣ်ခွဲၣ်ဝါအသးတဖံးဘၣ်. နီၣ်ခွဲၣ်ဝါသ့ၣ်နီၣ်အတခွါအိၣ်လဲၤတသ့လၢဘၣ်အယိပုၤ
ထူးပုၤတီၤအံၤထံၣ်လဲၤနီၣ်ခွဲၣ်ဝါအသးတဖံးဘၣ်ဒီးမၤဝဲနီၣ်ခွဲၣ်ဝါလဲၤကူးဘုၤန့ၣ်လီၤ.
ပုၤထူးပုၤတီၤစ့ၢ်ကိးလဲၤကူးယုၣ်လဲၤ. ကလဲၤကူးကၣ်က့ၤပုၤပိၣ်ခွါဖိတဂၤအ
ဘုၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တသ့ၣ်ညါလဲၤအမ့ၢ်စီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်အဒုးဘၣ်.

စီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်တခီၣ်မ့ၢ်လၢပှၤကဟဲကူးအဘုအယိဒိလီၤဟ်သံးဖိလီၤဟ်မ့ၢ်ဖိဟ်က သူလီၤ. ဖဲအဝဲအဒးဖိအမဲၣ်ဒီးထံးန့ၣ်ဘျးလီၤဃာ်ဝဲထာ်လၢအတခါမုၢ်ဟ့ၣ် အီၤလီၤ. ဒီးမၤအဒုဖိလဲၤကူးဘုလၢပှၤသီးမ့ၢ်အကစၢ်တခီၣ်အိၣ်ခူသ့ၣ်လၢဟံၣ်ပှၤ လီၤ. မုၢ်ဘျးကထုၣ်ဒီးခွဲးလီၤဟ်မ့ၢ်, ကသူဒီးဘိလီၤဟ်သံးအါအါဂီၢ်ဂီၢ်လီၤ. တုၤမုၢ် ထုၣ်ဒီးအဒုဖိဟဲကွၤကိးပှၤတမ့ၢ်တဖၣ်လီၤ. အဝဲတခီၣ်တလီၣ်ဖျါအသးဘၣ်. အိၣ် ဒၣ်လၢအဒးဖိပှၤလီၤ.

တုၤနီၣ်ခွဲၣ်ဝါဟဲတုၤဒီးထံၣ်ဘၣ်ထာ်တဖျါတဘျီယိသ့ၣ်ညါဝဲလၢအတခါအိၣ်ဖဲ အံၤလီၤ. အဝဲအသးခူဒိၣ်မးလီၤ. နီၣ်ခွဲၣ်ဝါတုၤလီၤခိၣ်ဆၢတမ့ၢ်တပျီၤတဖၣ်ဒ်အ ဟံၣ်ဒၣ်ဝဲအသးလီၤ. ပှၤထူးပှၤတီၤတကအံၤထံၣ်တၢ်ဒ်အံၤအယိကမၤကမၢ်ဝဲလၢ နီၣ်ခွဲၣ်ဝါအိၣ်ဒီးတၢ်သူၣ်ဖဲသးညိလီၤ. တထံၣ်ဟိၣ်ခါအဂၤနီၣ်တဂၤဘၣ်. ထံၣ်ဒၣ်ထဲ ဖိသၣ်ဟိၣ်ခါဖိတဂၤအယိဆိကမိၣ်ဝဲလၢနီၣ်ခွဲၣ်ဝါအံၤမ့ၢ်ဟးဖဲဟးမၤဒ်အံၤအသူၣ် ဖဲသးညိဒီးအတၢ်အဲၣ်အီၤလီၤ. အယိတဝဲအါတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. အိၣ်သးအိၣ်မ့ၢ်တုၤ အမဲၣ်ဟံး, မဲၣ်မူၤ, လီၤကံၤလီၤကူးမးတဘီမံဘၣ်အသးလီၤ. ပှၤကိးဂၤအမဲၣ်မူၤ တၢ်ဘျးအသးအယိပှၤမံဘၣ်ပှၤသးကိးဂၤဒဲးလီၤ.

တုၤပှၤမံခဲလၢ်တဘျီနီၣ်ခွဲၣ်ဝါလဲၤန့ၣ်ဆူဒးဖိပှၤထံၣ်အတခါဒီးသူၣ်ခူသးခူဝဲခံၤ လၢ်လီၤ. ဒီတခါခံၤဟိၣ်ထီၣ်လီၤအခံၤလဲၤကူးဘုကတိၤနံၤကတိၤအ့တၢ်ပှၤဒီးတၢ် သူၣ်မံသးမုၢ်လီၤ. တုၤပှၤကိးဂၤဒဲးမံၣ်ထီၣ်တဘျီယုက့ၤနီၣ်ခွဲၣ်ဝါဒီးထံၣ်ဝဲလၢအ ကူးဘုဒီးအတခါသူၣ်ဖဲသးညိမးန့ၣ်လီၤ. ပှၤထူးပှၤတီၤကမၤကမၢ်ဝဲလၢဘုလၢ် လံၤလၢခးလၢအအိၣ်မးန့ၣ်လူၢ်န့ၣ်ကွၢ်ပှၤကူးနံၤတတ်ကလၢ်မးတတ်ဒဲးလီၤ. ဘၣ် ဆၣ်ခဲအံၤလၢ်ကွၢ်အယိလီၤ.

ပှၤထူးပှၤတီၤအံၤကိးက့ၤနီၣ်ခွဲၣ်ဝါဒ်သိးကက့ၤဟိၣ်က့ၤအခံဘၣ်ဆၣ်နီၣ်ခွဲၣ်ဝါတက့ၤ လၢဘၣ်. ဒီးပှၤထူးပှၤတီၤအံၤသ့ၣ်ညါဝဲလၢစီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်ဟိၣ်ခါလၢအအိၣ်ဒီး

အသူးအသွပ်, အစိအကမီအယိမာဝဲတနာၤဘဉ်န့ၣ်လီၤ. တကးဘဉ်ဟဲက့ၤကိး
နီၣ်ခွဲၣ်ဝါလၢကကဲအမၤယံာ်ဘူးကအိၣ်တနံၣ်ယဉ်ယဉ်ဘဉ်ဆဉ် နီၣ်ခွဲၣ်ဝါတအဲၣ်
အီၤဘဉ်. ကမၤန့ၣ်ဆူၣ်နီၣ်ခွဲၣ်ဝါအတၢ်အဲၣ်မၤဝဲတသ့ဘဉ်. အဝဲမဲာ်ဆူးလီၤက့ၤအ
သးလၢပှၤဒီဖုဒီဂီၢ်အမဲာ်ညါ, ဟံာ်အသးတသ့တဘဉ်လၢဘဉ်ဒီးက့ၤကဒါက့ၤဝဲ
လၢတၢ်သ့ၣ်တမုာ်သးတမုာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တဘျီအံၤနီၣ်ခွဲၣ်ဝါထံၣ်ဘဉ်က့ၤအတခွါအိၣ်ဘဉ်က့ၤဝဲတပူၤယီၤအယိထီၣ်အဝဲ
အိၣ်ပှၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖွံးညိန့ၣ်လီၤ. ပှၤဒီးတခွါခံၣ်က့ၤအဟံာ်အယိယံာ်
ယံာ်လၢလၢ, ဒိၣ်ဒိၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်ခဲလၢာ်အိၣ်လၢအိၣ်ပှၤလၢဟံာ်တဖျၢၣ်အံၤအပူၤ
န့ၣ်လီၤ. ကဲထီၣ်က့ၤဝဲနီၣ်ခွဲၣ်ဝါအိၣ်ယုာ်ဆိးယုာ်ဝဲတုၤအသးပှၤတစု, ဒီးတုၤအ
သံန့ၣ်သံဝဲတဘျီယီၤလီၤ. ဒီးအသ့ၣ်ခိၣ်အိၣ်တပူၤယီၤလီၤ. လၢအသ့ၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဟဲမဲ
ထီၣ်ဝဲလၢဆၢတခိၣ်ဒီးသဘျုၣ်ကးထီၣ်လၢအခံလီၤ. သဘျုၣ်န့ၣ်ထီၣ်လၢဆၢ
အခံတုၤမုာ်မဆါတနံၣ်အံၤလီၤ. တၢ်အံၤဟံာ်ဖျါထီၣ်က့ၤဝဲနီၣ်ခွဲၣ်ဝါဒီးစီၤခိၣ်ဘိၣ်ဒိၣ်
ဒီးတခွါခံၣ်က့ၤအတၢ်သးတီလိာ်သးန့ၣ်လီၤ. တီလိာ်အသးတဖျၢၣ်လိာ်အသးနီၣ်တစဲး
ဘဉ်အယိထံၣ်လိာ်က့ၤအသးဒီးတုၤလၢပျုၤပျုၤဒုၤလဲာ်က့ၤအိၣ်ဘဉ်က့ၤဝဲတပူၤ
ယီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤပသ့ၣ်ညါဘဉ်က့ၤအီၤခိဖျါဆၢဒီးသဘျုၣ်မဲထီၣ်လၢအသ့ၣ်ခိၣ်
ဒီးမုာ်ဝဲတၢ်ပနီၣ်တခါလီၤ. ဟ့ၣ်တၢ်ပနီၣ်လၢတၢ်စုာ်မိာ်ပာ်ဖဲဖုအကလုာ်မၤလၢပှၤက့ၤ
မိာ်ပာ်ဖဲဖုအတၢ်ဘဉ်သးတဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မံၤဖိၤအသဝိဖိ

တၢ်ဘၣ်တုၤနီၣ်ဖိမံၤဖိတၢ်မဲၤတၢ်မၤအကလုာ်ကလုာ်အိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးလၢကစၢ်တူၢ်ခဲၤဖျၢၣ်အကဆူး, ထီၣ်ဖိလံာ်ဖိကမဲၤစံာ်စိၤမ့ၢ်ဒိၣ်မးယံၤလၢဒိၣ်မးလီၤ. လၢကစၢ်တူၢ်ခဲၤဖျၢၣ်အကဆူးန့ၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးသဝိဖိတဖျၢၣ်လီၤ. ညီၣ်န့ၢ်တၢ်မၤအသးလၢသဝိတဖျၢၣ်အံၤကွၢ်မ့ၢ်သိၣ်ထီၣ်လံာ်န့ၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သဲ, ဟူးဝးလဲၤကွၢ်အါမး (ကွၢ်သိၣ်ထီၣ်တၢ်ပနီၣ်လၢကိးဖျိၣ်ဖူဖိသဝိဖိကတဲဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်သိတမံၤမံၤ),

“အူး --- အူ -- အူ” ကွၢ်သိၣ်ထီၣ်တယံာ်ဘၣ်ဒီးဖူဖိသဝိဖိတဖျၢၣ်ဖဲအိၣ်ဖျိၣ်လၢာ်လံာ်ဒီးသးပျၢ်စးထီၣ်ကတိၤတၢ်, “ခဲအံၤဆၢကတီၢ်ဘၣ်လၢပကဘၣ်မၤဘုမၤဟုကဒီးလီၤ. ပဒူးနံၤဒူးသိဘၣ်လံ. အယိခဲမုၢ်ဆၣ်တနံၤပကလဲၤဂီၢ်ခးမၤစၢၤသကိးလိာ်သးလီၤ. ဒီးအဂၤတမံၤဒ်ပဖုံလီၤဘု, ပဖုံလီၤပအံ, ဒ်ဒီးအဂၤအဂၤတဖျၢၣ်ဒ်ပဖုံလီၤအသိးဒီးပအိၣ်ဘၣ်လီၤ. အယိပဖိပလံၤတဖျၢၣ်အဂီၢ်ပကဘၣ်ဖုံတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အချံၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူၣ်သ့အချံၤလၢပဖုံလီၤအခဲအံၤကမဲထီၣ်အဂီၢ်ကယံာ်ဒီးကအိၣ်ဘၣ်အဂီၢ်ပဘၣ်အိၣ်ခိးယံာ်န့ၣ်ယံာ်လၢလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တုၤပအိၣ်သ့န့ၣ်ပအိၣ်တလၢာ်ဘၣ်. အယိတနံၣ်အံၤန့ၣ်တၢ်ချံၤလၢပကဖုံလီၤန့ၣ်အါထီၣ်တကလုာ်လီၤ. မ့ၢ်သုဝဲသ့ၣ်တဖျၢၣ်တူၢ်လိာ်ကသ့ၤ.”

စိၤသူလၢအမ့ၢ်သဝိဖိတဂၤစံးဝဲ, “ယဲယတူၢ်လိာ်တသ့ဘၣ်. ပသ့လံာ်ပအိၣ်မ့ၢ်, တသ့လံာ်ပအိၣ်မ့ၢ်, ပမ့ၢ်ဆၢပဖိလၢကွၢ်မတၤကမၤစၢၤပုၤလၢခးပူၤလဲၣ်.”

ဒီးအဂၤတဂၤစံးဝဲ, “သးပျၢ်ၤ, ယဲယတူၢ်လိာ်သ့လီၤ. ပကဘၣ်ကွၢ်တၢ်လၢပဖိပလံၤအဂီၢ်လီၤ.”

ဒီးဖူဖိသဝိဖိအဂၤတဖျၢၣ်စံးတဂၤတမံၤတဂၤတမ့ၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢခံကတၢ်ပုၤအါဂၤတူၢ်လိာ်ဘၣ်သးအယိဆၢတၢ်လၢကသ့ၣ်ထီၣ်ကွၢ်တဖျၢၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဝံၤဒီးကွၢ်ကွၢ်ဝဲဆူတဂၤအဟံၣ်စ့ၢ်စ့ၢ်လီၤ.

စီၤဝၣ်ယဲၤဒီးနီၣ်ဖိခူးမ့ၢ်နီၣ်ဒိမါဝဲၤခံၤလၢမိၢ်ပၢ်ဟံၣ်အဲၣ်တီၣ်န့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ဒီးဆိဟံၣ်ဆိယီၤ တၢ်မးတဘျုးနီၣ်ဘၣ်ဆၣ်တန့ၢ်ဘၣ်ဒီးအဖိနီတဂၤဘၣ်. နီၣ်ဒိမါဝဲၤခံၤအံၤတၢ်ထူး တၢ်တီၤလၢအဝဲသ့ၣ်န့ၢ်သၢတဖၣ်ပုၤလၢကဒီးန့ၢ်ကဟ့ၣ်က့ၤအဂီၢ်တအိၣ်ဘၣ်. စီၤဝၣ်ယဲၤလဲၤအိၣ်ဖျိၣ်ဟဲက့ၤဒီးအမါလဲၤအိၣ်ခိးသကၢ်အခိၣ်လၢယီၤလီၤ, “ဖုၤပျၢ်စၢ, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်မနုၤလဲၣ်... နလဲၤအိၣ်ဖျိၣ်ယံၣ်နးလဲၣ်.” ဒီးစီၤဝၣ်ယဲၤတဲၤန့ၢ်အမါ နီၣ်ဖိခူးတၢ်လၢသးပုၤတဲၤလီၤတဖၣ်န့ၢ်လီၤ. အမါနီၣ်ဖိခူးစံး, “ဖုၤပျၢ်စၢ, မ့ၢ်ဒုးအိၣ် ထီၣ်ကွၢ်လၢသဝီပူၤတခီဂ့ၢ်ဝဲသ့ၣ်... ပဖိပလံၤမ့ၢ်အိၣ်တခီကမၤလိဘၣ်တၢ်, ကန့ၢ် ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဘၣ်ဆၣ်ဒီး-----” “မုၢ်ပျၢ်စၢ, တဘၣ်ဆိကမိၣ်တၢ်အဂၤ တဂ့ၤအခါဘၣ်ဒီးပကန့ၢ်ဘၣ်လီၤ... ဆိကမိၣ်လၢတဂ့ၤ... နဖိအိၣ်တၢ်မံလံၤခါ, လုၢ်ထံလုၢ်နီပကအိၣ်မ့ၢ်တခီ” စီၤဝၣ်ယဲၤန့ၢ်သ့ၣ်ညါဝဲလၢအမါလိးကိအဖိဒီးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဖိခိၣ်အသးတမုၢ်အယိဆိတလဲက့ၤအတၢ်ကတိၤတဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

ဘၣ်တန့ၢ်စီၤဝၣ်ယဲၤမံၤမိၢ်လၢအဟံၣ်ကပၤကိကွံသ့ၣ်မံဘီဂ့ၤမးလၢအကျါအဝဲဒုဝဲ လၢအသၣ်ဂ့ၤကတၢ်တဖျါၣ်လၢအဂ့ၤလၢအမဲၣ်ဒီးအိၣ်ဝဲလီၤ. တၢ်စံးဝဲလၢကိကွံ သၣ်တဖျါၣ်အံၤဆၢဒီးန့ၢ်မူဒိၣ်မးန့ၢ်လီၤ. လၢအတၢ်မံၤမိၢ်အပူၤအိၣ်သကိးဝဲဒီးအ မါခံၤလီၤ. တုၤမ့ၢ်ဆ့ၣ်ဝါထီၣ်ဒီးတဲဘၣ်အမါလၢအတၢ်မံၤမိၢ်အဂ့ၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ဆၢ ကတိၤတယံၣ်ခံၣ်ဘၣ်ဒီးအမါနီၣ်ဖိခူးနီၣ်ထီၣ်ဘၣ်အသးလီၤ. ဒိမါဝဲၤခံၤအံၤသး ခုဒိၣ်မးလၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်အဖိတဂၤအယိလီၤ.

ဘၣ်တဂီၤစီၤဝၣ်ယဲၤလဲၤလၢခူးပူၤသ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢတၢ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖွံသးညီ, သဝီ သးပုၤန့ၢ်ဟူစိအကလုၢ်ဒီးစံးဘၣ်အီၤ, “ဟ့ၣ်ဝၣ်ယဲၤ, နသ့ၣ်ဖွံသးညီဂီၤလဲၣ်... ယနၢ် ဟူလၢနမါအိၣ်ထီၣ်ဒီးအဟူးသးလံမ့ၢ်ခါ.”

စီၤဝၣ်ယဲၤန့ၢ်ထီၣ်ကမူၣ်ကမူၣ်, “မ့ၢ်သးပုၤ”

“အၢၣ်, ယသးခုစၢၤန့ၢ်တဘီ... ကွၢ်ထွဲနမါဂ့ၤဂ့ၤစီၣ်”

“မ့ၢ်သးပုၤ, တၢ်ဘျုးလီၤ.”

သဝီသးပုၤအံၤပုၤန့ၢ်သဝီဖိအဲၣ်ဘၣ်အီၤဒိၣ်မးမ့ၢ်လၢတၢ်နီၤဖးတၢ်အန့ၢ်အဆၢတ အိၣ်ဘၣ်, ရ့ဒီးန့ၢ်သဝီဖိကိးဂၤဒီးတက့ၢ်မိၣ်တၢ်ဘၣ်အယိန့ၢ်လီၤ.

ကိုဖိတဖျဉ်လၢနူဖိသဝီဖိတဖဉ်တိတ်ဟ်ဝဲအံၤသဝီဖိတဖျဉ်အဂီၢ်ယံလၢဒိဉ်မး
အိဉ်ဒီးအလၢအကပိၤ, သဝီဖိတဖဉ်မၤသကိးဝဲလၢတၢ်သးတဖျဉ်ယိအယိဆၢက
တိတ်စၢကိတ်ဖိအတိတ်ပူၤဝံၤဝဲဂ့ၤဂ့ၤလီၤ. ကိုအိဉ်လံာ်ဘဉ်ဆဉ်သရဉ်လၢကသိဉ်လိ
ဖိသဉ်တအိဉ်ဘဉ်. လၢတၢ်န့ဉ်အယိသဝီသးပှၢ်လဲၤထီဉ်လၢဝှၢ်ဒီးလဲၤယုန့ၢ်သရဉ်
လၢကဟဲသိဉ်လိစၢန့ၢ်အဖိအလံၤအဂီၢ်လီၤ. ဒီးန့ၢ်ဝဲသရဉ်ဒီးသရဉ်မုဉ်ခံၤလၢ
အမ့ၢ်စီၤမူန့ၢ်ဒီးနီၢ်အဲဉ်ဖိလီၤ.

ကိုဖိတဖျဉ်အံၤယံလၢထီဉ်လံ. အိဉ်ဒီးကိုသရဉ်, သရဉ်မုဉ်ဒီးပှၢ်ကိုဖိသုဉ်တ
ဖဉ်, ပှၢ်ကိုဖိသုဉ်တဖဉ်ဖးလံာ်သိဉ်သတြးမး လိၤတနီၤ, တလိၤတနီၤလီၤ. ဘဉ်
ဆဉ်မုဉ်ဝဲလီၤ. ဘဉ်တနံၤပှၢ်ဖိသဉ်တနီၤဆဉ်နီၤပှိၢ်ပှိၢ်တၢ်လၢကိုဒီးပူၤလၢကိုပျၢ်မုဉ်
ထုဉ်အခါလီၤ. “တၢ်အမိၢ်ကိးအဖိဖျိး, မနုၤလိာ်” “ကျိ”
“နီၢ်ပၤမုဉ်ကူန့ဉ်တဝး” “စုမုဉ်”
“တၢ်ဒိဉ်ဝံၤဟဲလီၤလၢထး”

ဆၢကတိတ်ဖဲန့ဉ်ဘဉ်အတိတ်လၢသဝီသးပှၢ်ဟဲဟးလၢကိုသရဉ်တဖဉ်အအိဉ်ဒီးန့ၢ်
ဟူချုးဝဲ, “ဟံ, ပှၢ်သးပှၢ်လၢပျၢ်တဖဉ်စံးဝဲ, ပှိၢ်ပှိၢ်တၢ်လၢဘုမံဘုသဉ်အခါတဂ့ၤ
ဘဉ်. ဒုဘိးကဘဉ်ပှၢ်လီၤ. လၢခံတဘဉ်ပှိၢ်ပှိၢ်လၢတဂ့ၤ. ပကဘဉ်ပှိၢ်ပှိၢ်လၢကူးဘု
ဝံၤအခါမးလီၤ.” သးပှၢ်တဲတၢ်ဝံၤလဲၤဝဲဆူသရဉ်မူန့ၢ်အအိဉ်လီၤ. ဒီးပှၢ်ကိုဖိတ
ဖဉ်စ့ၢ်ကိးလိာ်ကွဲးကွၢ်တၢ်အဂၢၤတမံၤန့ဉ်လီၤ.

တနံၤအံၤစီၤဝဉ်ယဲၤကဘဉ်လဲၤတၢ်လီၤ. ကဘဉ်လဲၤကွၢ်ထွဲကဆိလၢပှၢ်ကျိဒီးက
ဘဉ်လဲၤပှၢ်လိၤတၢ်လၢဝှၢ်ပူၤစ့ၢ်ကိးလီၤ. အမါကတဲာ်ကတိတ်န့ၢ်အတၢ်ဝံၤလံ. ဘဉ်
ဆဉ်စီၤဝဉ်ယဲၤတအဲဉ်ဒီးလဲၤတၢ်ဘဉ်. အသးယၢလၢကဘဉ်ဟးဖးဒီးအမါ, သး
အုးလၢပှၢ်အိဉ်စၢၤအမါတအိဉ်ဘဉ်ဒီးအမါစ့ၢ်ကိးကအိဉ်ဖျဉ်ဘူးထီဉ်လံအယိ
လီၤ. စီၤဝဉ်ယဲၤမၤလိာ်တၢ်အမါလၢတၢ်ဂ့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်လၢဘဉ်ယိဉ်တၢ်လၢ
အမါအဂီၢ်အယိလီၤ. အမါတခိ, “ဖုပှၢ်စၢၤ, လဲၤလၢနတၢ်လဲၤဂ့ၤဂ့ၤတခိ... တဘဉ်
ဘဉ်ယိဉ်တၢ်လၢယဂီၢ်တဂ့ၤ. သဝီဖိတဖဉ်လၢကကွၢ်ထွဲယၢလၢနခၢဉ်စးအိဉ်အါ
မးလီၤ.” မၤလိာ်ထွဲဝဲပှၢ်ကိးဂၤလၢကကွၢ်ထွဲန့ၢ်အမါဂ့ၤဂ့ၤဝဲအလဲၤတၢ်အခါလီၤ.

ဒီစီဝန်ယူမလိက်တုံ့ပေးအသုံးပြုသမ္မတတဖန်ကွက်ထဲအမဲဂုဏ်မေးလို့၊ မှတ်စာကီး
ကညီလှိုလှိုတခါလအလီအဲဒါပုဂံကလိပ်ဘဏ်တံမာစာမုဂံ၊ တံလိပ်
တမံဂုဏ်တမံဂုဏ်မေးမကပ်လိက်အသးန့လီ၊ နံသီဘဏ်ဒီးနီဖိခူးဆံးစာန့
အဖိခူးမိတကန့လီ၊ ဖိခူးမိတကအံအိပ်ဖျဉ်ထိပ်ကွက်ဂီလှာပုဂံဘဏ်ပိခူးကစီဒီ
လီ၊ ဒီလှိုလှိုအိပ်ပဲအသးမှတ်ဖိခူးအယိဘျာလီအဖုပိလှာမိခိဒီလီ၊ မှတ်
အပိမုန့ကဘဏ်န့လီလှာယိမိလှာလီ၊ တံဆာကတီယံနံသီမေးစီဝန်ယူ
ပဲကွာတုလှာဟံလီ၊ ပုဂံတြိယာအီကွာထိပ်လှာယိတသ့ဘဏ်၊ ကဘဏ်ကွာ
ထိပ်လှာဟံထူလီန့လီ၊ (ဖဲအိပ်ဖျဉ်အခါပံမှတ်အိပ်လှာဟံ၊ လဲတံ
ကွာတံန့မှတ်ပဲကွာ၊ ပဲကွာထိပ်ယိတန့ဘဏ်၊ ဘဏ်ပဲကွာထိပ်ပမးဟံထူ
ဝံမေးထိပ်လှာဟံပုဂံသ့လီ၊) စီဝန်ယူထိပ်တုလှာဟံပုဂံဒီးထံဘဏ်အဖိလှာ
အပိခူးဖိပုဂံထိပ်လံတန့အယိယုဂံန့အမံလီ၊ ယုဂံန့အမံလှာစီန့လှာပုဂံ
န့လီ၊

စီန့လှာပုဂံမေးထိပ်အိပ်ကွာသ့လံ၊ အဲအိပ်စာကီးဒီးတံသကီးမိတဖန်မုဂံလိက်
အသး၊ အုဂံလိက်အသး၊ အဲလိက်အသးဒီမိသုအန့ဆာအသးလီ၊ စီန့လှာ
ပုဂံသးအိပ်တုထိပ်ဘိထိပ်တံဒီးစီထူအဲစာကီးလီ၊ မှတ် စီတိန့န့သးအိပ်လှာ
ကကဲထိပ်ကွာသရဲသိပ်လိတံတကပလီ၊ နီယံလှာတခိသးအိပ်လှာကကဲထိပ်
ကသံသရဲမုဂံကွာပုဂံဆုးပုဂံဆါတကလီ၊ ထံဒီပဲလှာကသံသရဲ၊ သရဲ
မုဂံတဖန်ပဲကွာပုဂံဆါလှာသဝီပုဂံဒီးအသးအိပ်ပဲလီ၊ ဖဲအဲသ့အသကီးလွံဂု
အိပ်ခံတံအခါနီယံလှာတခိအမိအပါသ့တဖန်လဲအိပ်ယုဂံအီလှာပုဂံအယိ
တထံလိက်ဘဏ်အသးလှာဘဏ်၊ စီန့လှာပုဂံ၊ စီတိန့၊ စီထူအဲသုဂံလှာဖျိ
ထိပ်ကွာလံ၊ ကဘဏ်ထိပ်ဆူညါဆူဖျဉ်စိမိလီ၊ သဝီမိတဖန်တအဲဒီးအိပ်ထဲအ
ပဲသ့လှာတံမလိလှာဘဏ်၊ တံကိတံခဲအိပ်လှာကွာမိတဖန်ကမလိတံကဒီး
လှာခါဆူညါအဂီလီ၊ သဝီမိတဖန်တမာစာလှာ၊ မိဂံမာစာလှာပုဂံမာတ
ဘဏ်လှာဘဏ်၊ သဝီသးပုဂံစာကီးအသးပုဂံထိပ်ဒီးပူးဂဲတကဲဒီးသးလှာညါလှာ
ဘဏ်၊ ဘဏ်ဆဲလှာတံအဲဘဏ်ဒီသဝီမိသ့ဘိသးစာတဖန်ထံစိတံလှာအ

ထိအယိဝဲနာ်ပာ်ကဒီးနူဖိသဝီဖိတဖန်လၢအဂ့ၢ်အကျါ, “ပမၤဘၣ်လံးဒီးပကမၤ
လၢအဂ့ၢ်ကတၢ်လီၤ. တစိၤလဲၤဒီးတစိၤကဟဲဝဲလီၤ.”

လၢအကျါသဝီဖိတဂၤဂဲၤဆၢထၢ်တဲဝဲ, “ပမၤတွံးမးတဘျုးနံၣ်လံ. တထံၣ်ဟဲ
က့ၤမၤစၢၤနူဖိသဝီဖိနီတမံၤမးလဲၣ်.”

သးပှၢ်တဲဘၣ်အဝဲသ့ၣ်, “တၢ်မုၢ်လၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်တလၢပှၢ်ဒီးအယိလီၤ. ယ
ယုလၢသုကမၤစၢၤသကိးကဒီးတဘျီလီၤ. တဘျီအံၤယနၢ်လၢသုကအိၣ်ဘၣ်
အသူအသၣ်သပှၢ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ.”

မုၢ်လၢသဝီသးပှၢ်တဲဒ်အံၤအယိနူဖိသဝီဖိတဖန်စ့ၢ်ကိးတူၢ်လိာ်မၤထွဲကဒီးဆူညါတ
ပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်လၢဖျၢ်စိမိၤအိးထီၣ်ဒီးကိုဖိတဖန်လဲၤလီၤထီၣ်ကိုလၢပှၢ်ပူၤ
န့ၣ်လီၤ. စီၤန့ၢ်လၢပှၢ်တခီလဲၤထီၣ်ကိုလၢအသးအိၣ်ဝဲဒိၣ်မးလၢအနီၢ်ဆံးခါမုၢ်တၢ်
တုတၢ်ဘျီစးဖိကဟၣ်တၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်စီၤထူအဲၣ်တခီထီၣ်ဝဲဒၣ်ဘၣ်ယးလၢက
သံၣ်သရၣ်တၢ်မၤလိတကပၤန့ၣ်လီၤ. စီၤတိနံတခီထီၣ်ဝဲဒ်အတၢ်မုၢ်လၢ်အိၣ်အသိး
ဘၣ်ယးတၢ်သိၣ်လိမၤဒီး, ကိုသရဏ်တၢ်မၤလိန့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်နီၢ်ယံလၢတဂၤလဲၤတုၤ
က့ၤတုၤဖဲလဲၣ်တနၢ်ဟူအပရၢပစၢ်လၢဘၣ်. ထီၣ်ကိုတဂၤတကို, တဂၤတကျါ
အယိတထံၣ်လိာ်သးအါအါလၢဘၣ်. ထံၣ်ဘၣ်လိာ်သးဖဲဟဲက့ၤဆူဟံၣ်ဒွဲအခါ
လီၤ.

ဘၣ်တနံၤစီၤထူအဲၣ်လဲၤထီၣ်ကိုထံၣ်ဝဲပိာ်မုၢ်ဖိတဂၤဒိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ပိာ်မုၢ်တဂၤ
လီၤ. လၢစီၤထူအဲၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်အပူၤလီၤကၢ်လၢအသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲတဘျီန့ၣ်
လီၤ. ပိာ်မုၢ်ဖိစ့ၢ်ကိးကွၢ်ထံအိၣ်ဒီးအထံၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဘၣ်အိၣ်တဘျီဘျီန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်
ဆၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်လံအယိစီၤထူအဲၣ်ဟ်တွံးအတၢ်ကွၢ်ထံဒီးကရီန့ၣ်လီၤဆူ
တၢ်မၤလိအတီၤဒီးပူၤန့ၣ်လီၤ. စီၤထူအဲၣ်န့ၣ်လီၤတီၤဒီးပိာ်မုၢ်ဖိလီၤအဲၣ်တဂၤ
န့ၣ်လီၤစ့ၢ်ကိးတီၤဒီးတဖျၢ်ပိာ်ဒီးထူအဲၣ်အယိထံၣ်လိာ်ဘၣ်သဂၢ်အသးအသိတ
ဘျီန့ၣ်လီၤ. ဒီးအတံၤသကိးအဂၤတဖန်တဲဘၣ်ထူအဲၣ်လၢပှၢ်အဝဲန့ၣ်ပအိၣ်အဂ့ၢ်

ကတၢ်အကဲဘဉ်နီၣ်ဂၢ်ဆဲးလၢလီၤ. ပှၤထိးဘူးတဘျဉ်နီၣ်တဂၢ်ဘဉ်. ထူအဲၣ်တခါ,
“မ့ၢ်ခါ. မ့ၢ်အတၢ်အဲၣ်တီၢ်အိၣ်တဂၢ်လၢလံၤခါ.”

“အန့ၢ်ပတသ့ၣ်ညါဘဉ်, ထူအဲၣ်ခါ, မၤဘူးတဂ့ၤ.” အသကိးသ့ၣ်တဖန်တဲပလီၢ်
အိၣ်လီၤ.

တုၤကွိစံၣ်လီၤမ့ၢ်ဆါခါအခါဘဉ်လၢပိၣ်မုၢ်ဖိအဲၣ်န့ၣ်ကလဲၤအိၣ်တၢ်လၢတၢ်အိၣ်အ
လီၢ်ဒီးထူအဲၣ်လဲၤပိၣ်ယုၢ်ဝဲကယိကယိလၢလီၢ်ခဲလီၤ. ထူအဲၣ်ကမၤတုၤလၢသ့ၣ်ညါ
ဘဉ်လီၤ. ဒီးလဲၤတဲတၢ်ဒီးအိၣ်လီၤ. “ဒုမုၢ်ခါ, နလီၤကၢ်လၢယတံၤသကိးမုၢ်လၢ
ယနီၣ်ဆံးဆံးဖိအခါလီၤ. နမၤဒ်လဲၣ်”

ပိၣ်မုၢ်တခါ, “မ့ၢ်ခါ, ယမံၤလၢယံလၢလီၤ. စးထီၣ်လၢယနီၣ်ဆံးဒီးတုၤခဲအံၤယမံၤ
မ့ၢ်ဒုၣ်ယံလၢလီၤ. နဲတခါလဲၣ်.”

“ယဲန့ၣ်ပှၤကိးယမံၤလၢထူအဲၣ်လီၤ.”

ပိၣ်မုၢ်ဖိတခါ, “ယနီၣ်ဘဉ်လံၤ, လၢယနီၣ်ဆံးဒီးအခါထူအဲၣ်နမ့ၢ်ယတံၤသကိး
ထူအဲၣ်နီၣ်နီၣ်လီၤ. ယကွၢ်နၤလၢတချုးကွိထီၣ်အခါလံၤ. နလီၤကၢ်ပှၤလၢယထံၣ်
ဘဉ်အိၣ်, မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်တီၣ်နီၣ်လၢပှၤတခါမိၣ်.”

ထူအဲၣ်စံးဆါအိၣ်, “ပဟဲထီၣ်ကွိတပူၤယီလီၤဘဉ်ဆဉ်ကွိတဂၢ်တဖျၢၣ်လီၤ. တီၣ်နံ
ဟံလၢကွိသရၣ်တကကပၤမ့ၢ်လၢပှၤတခါဒ်နသ့ၣ်ညါအသိးလီၤ. လၢစဲးဖိက
ဟဉ်တကပၤလီၤ. နနီၣ်ဘဉ်ဒီးခါလၢပှၤတခါန့ၢ်နၤမဲးဟံၣ်ဖိပမၤဟးဂီၤဒီးနသးထီၣ်
နလူၤတီၢ်ပှၤ.”

ယံလၢတဲအိၣ်, “သ့ၣ်နီၣ်ဝဲ... ဖဲန့ၣ်ခါယသးဒိၣ်မး, ယဟးလူၤတီၢ်နၤဒီးတီၣ်နံ,
လၢပှၤလူၤစၢၤယၢအဝဲလီၤယံ... ယဲယကဲကသံၣ်သရၣ်မုၢ်ယမၤဘျါက့ၤန့ၢ်အ
တၢ်ဆါမုၢ်ဘဉ်ယၢဒိၣ်မး.”

“ယထံၣ်ဘဉ်က့ၤနၤအဂ့ၢ်ယကတဲဘဉ်တီၣ်နီၣ်လၢပှၤနီၣ်. ယံလၢ”

ဖဲန့ၣ်အဖၢမုၢ်တီၣ်နံတဂၢ်အဟးယုထူအဲၣ်ဒီးဟဲန့ၣ်လီၤလၢတၢ်အိၣ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ.
တီၣ်နံစံး, “ဟ့, ထူအဲၣ်, ယဘဉ်လူၤယုနၤယကသံၤနဲနဟဲအိၣ်ဖဲအံၤ”

ထူအဲၣ်တခါ, “တီၣ်နံ, နကွၢ်ထံထံအဝဲမ့ၢ်မတၤလဲၣ်.”

“ယကသ့ၣ်ညါခါ, နကမ့ၢ်နတၢ်အဲၣ်တီလီၤသၢၣ်.”

ယံလၢတဲ, “တီနံ, နဲနဟ်ဒိၣ်နသးနီၣ်, ယမ့ၢ်ယံလၢနသကိးလၢနနီၢ်ဆံးအခါ မိၣ်... နတသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ယၤလၢၤဘၣ်ခါ.”

“ယံလၢ, ယတဆိကမိၣ်လၢယကထံၣ်က့ၤနၤလၢနလီၤအဲၣ်လီၤကွံၤအံၤဘၣ်... နနီၢ်ဆံးအခါပုၤကၤဆုမိၢ်ဝါနဲနကူလၢဖျိုင်ခံတကူၣ်နလိာ်ကွဲးလၢပိာ်ခွါအကျါနနါ အ့ၣ်လီၤနတလီၤအဲၣ်နီတဲး.”

ယံလၢတခါ, “တီနံဧၤ, နတဘၣ်တဲယၤတဂ့ၤ... နဲတခါလဲၣ်.”

တီနံစံး, “အၢၣ်ပတံၤသကိးတဖၣ်အိၣ်ဖျိုင်ထံၣ်လိာ်သးအိၣ်တွံၤဒီးလၢပုၤတဂၤဒီး, လၢပုၤမ့ၢ်ထံၣ်နၤကသးခုဒိၣ်န့ၢ်ပုၤခဲလၢာ်လီၤ. စးထီၣ်လၢနဟးထီၣ်လၢသဝီပူၤဒီး တုၤခဲအံၤယံလၢတယံလၢယီလီၤ. ယကက့ၤတဲဘၣ်လၢပုၤနီၣ်.”

ယံလၢစံး, “ယၤနက့ၤယသ့ၣ်နီၣ်သုကိးဂၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်က့ၤတဲတၢ်ဂ့ၢ် လၢသုထံၣ်ယၤတဂ့ၤ... ယအဲၣ်ဒီးလၢလၢပုၤကွၢ်နီၣ်ယၤဘၣ်လၢအမဲၣ်ဒုၣ်လီၤ.”

ထူအဲၣ်, “မ့ၢ်စံးန့ၢ်ပကက့ၤတဲဘၣ်လၢပုၤလၢခဲမ့ၢ်ဆုၣ်ကဟဲလၢတၢ်အိၣ်ကျးတ ဖျါအံၤလီၤ.”

“ဂ့ၤလံ... ဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်တဲလၢသုထံၣ်ယၤတဂ့ၤနီၣ်”

တီနံ, “တဘၣ်ကိာ်တဂ့ၤ. လၢနၤတခါမၤချုးမၤဒးနသးနီၣ်.” ဒီတံၤသကိးသၢဂၤ တဲသကိးတၢ်ဝံၤဒီးလီၤဖးလိာ်အသးန့ၢ်လီၤ.

မ့ၢ်နၤခိလံတီနံတခါ “ထူအဲၣ်, နကတဲခါ... မ့တမ့ၢ် ယကဘၣ်တဲခါ.”

“တဲနၤသၢၣ်”

“မ့မ့ၢ်န့ၢ်ယကတဲနီၣ်”

တီနံလဲၤဆူလၢပုၤအအိၣ်ဒီးတဲဝဲ, “လၢပုၤယကတဲနၤခဲမ့ၢ်ဆုၣ်မ့ၢ်ထူၣ်ကွီပျါန့ၢ် ဟဲလၢထူအဲၣ်တီၤကပၤတၢ်အိၣ်လီၤန့ၢ်ပကဒုးနဲၣ်နၤမ့ၢ်ကနီၤယံလၢတဂၤ.”

“ယလဲၤတမ့ၢ်ဘၣ်. ယဘၣ်မၤတၢ်မၤအိၣ်ဒီး.”

ထူအဲၣ်န့ၢ်လီၤတဲလၢအဘၣ်စၢၤ, “လၢပုၤ, တဘျီအံၤမၤချုးမၤဒးနသး... တဘျီ အံၤလီၤ. ဆူခံဆူညါတမၤဆူၣ်နၤလၢၤဘၣ်.”

“ထူအဲဒ်, မှ်နကဒုးနဲဒ်ယၤလၢနတၢ်အဲဒ်တီမုၢ်တခါဧါ.”

“တမ့ၢ်ဘၣ်... နလဲၤမ့ၢ်တုၤ နကသ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ. အရူဒိၣ်လၢနဂီၢ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.”
ဒီးလၢပွဲၤဟ့ၣ်ကွၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤလၢတလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဘၣ်လီၤ. “အၢၣ်, ယမ့ၢ်ချုး
ယကလဲၤ.”

မှ်ထူၣ်ကွီုပျၢ်ဒီးထူအဲဒ်, ယံလၢဒီးတီနံသၢဂၤဟဲတုၤဖျိၣ်လံ. တထံၣ်ဒီးလၢပွဲၤဟဲ
ဒီးဘၣ်. တစိမိလၢပွဲၤဟဲတုၤလီၤ. တီနံစံး, “လၢပွဲၤယဆိကမိၣ်နတဟဲလၢၤဘၣ်.
ခိးနၢတစိမိလံ, အိၣ်တုၢ်ဒ်ပကကွၢ်လီၤ.”

လၢပွဲၤစံးဝဲ, “မှ်ဧါ... ယတဲလံယမ့ၢ်ချုးမးယကဟဲ, ခဲအံၤယမၤကွီုတၢ်မၤဝံၤဒီး
ယဟဲလီၤ. သုကတဲယၤတၢ်ဂ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.”

ထူအဲဒ်ဒုးနဲဒ်အီၤဆူယံလၢအအိၣ်ဒီးသံကွၢ်အီၤ, “ကွၢ်ပှၤတဂၤအံၤနဆိကမိၣ်
ကမ့ၢ်မတၤလဲၣ်.”

စီၤန့ၢ်လၢပွဲၤကွၢ်ထံတဘျီအါအါဘၣ်. မှ်ပိာ်မုၢ်ဖိလၢလီၤအဲဒ်မးတဂၤလီၤ. တီနံ
တခါအိၣ်တကဲလၢၤအယိတဲထီၣ်ဝဲ, “လၢပွဲၤနနီၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဒီးဧါ... နနီၣ်ဆံးအခါ
နလီၤယံၤဘၣ်ဒီးကသံၣ်သရၣ်မုၢ်လၢအကွၢ်န့ၢ်နတၢ်ပူၤလီၤမိၣ်.”

ဒီးယံလၢနံၤထီၣ်ဝဲအိၣ်ဒီးအဘိးပၤလီၤဆၢၣ်ဖဲန့ၢ်လၢပွဲၤထံၣ်ဘၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါကွၢ်
ဝဲလၢအမ့ၢ်ယံလၢန့ၣ်လီၤ. “ယံလၢ, နမ့ၢ်ယံလၢတမ့ၢ်ဧါ.”

စီၤန့ၢ်လၢပွဲၤကတိၤထီၣ်တၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ပိာ်သးဝးအပူၤန့ၣ်လီၤ. “ယဆိကမိၣ်လၢန
ကွၢ်နီၣ်ယၤတဘၣ်လၢၤဘၣ်.”

“အိၣ်ခိးဒီးတီနံ, ထူအဲဒ်သုထံၣ်ယံလၢလၢယမဲၣ်ညါသုတတဲယၤဘၣ်... သုဟ်
ရူသ့ၣ်တၢ်အံၤအဘူးအလဲ.” စီၤန့ၢ်လၢပွဲၤတီၢ်အသကိးခံၣ်အချၢတဂၤတဘီလီၤ.
ယံလၢစံးအီၤ, “တမ့ၢ်ဘၣ်, လၢပွဲၤ. ပဝဲကိးဂၤပအဲဒ်ဒီးလၢနကကမၤကမၢ်နသး
ကရအယိလီၤ.”

အဝဲသ့ၣ်ထီၣ်ကဒီးကွီုတနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်ဖျိထီၣ်ဝဲဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်လီၤ. တုၤနံၣ်က
တၢ်လၢပွဲၤသ့ၣ်ညါဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်အသကိးတဖၣ်ကထံၣ်လိာ်အသးတညီလၢၤ
အယိတနံၤတခါစီၤလၢပွဲၤကိးထံၣ်ယံလၢလၢကတဲသကိးတၢ်ဒီးအီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လာပွဲဟဲကိးယံလာလာကိုတံအိၣ်ကသုၣ်အလီၤ, ဖဲအဝဲအိၣ်ဘျၣ်အခါတံကလုာ်သိၣ်လာအလီၤခံ, “ဟ့, လာပွဲၤ, နခိးယၤယံလံခါ.”

“တယံၣ်ဒီးဘၣ်... နဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်လီၤ.”

“နတဲနအဲၣ်ဒီးတဲယၤတံတမံၤန့ၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.”

“က့ၤဖးန့ၢ်ယၤယလံၣ်ကွဲးနီၣ်တဘျီအံၤနီၣ်”

ဒီးယံလာကအိးထီၣ်ဖးအဖၢမုၢ်လာပွဲၤတြီအီၤ, “တဘၣ်ဖးဖဲအံၤတဂ့ၤသၢၣ်... က့ၤဖးလာဟံၣ်, ယကွဲးခါယကွဲးလာသ့ၣ်ဒီးဖျၢၣ်သးဒီးဖျၢၣ်ဒီးကွဲးစ့ၢ်ကိးထဲတဂၤလီၤအယိယအဲၣ်ဒီးနကဖးလာတံသးအိၣ်ဒီးဖးထဲတဂၤခါလီၤ.”

ဝံၤတဲသကိးတံလာအံၤလာန့ၣ်နၤတဘီယၤတဘီဒီးလီၤဖးလိာ်အသးန့ၣ်လီၤ.

တုၤမုၢ်ခံးလီၤဒီးနီၣ်ယံလာက့ၤန့ၣ်လီၤဆူအလီၤမံခိၣ်ဒီးအိးထီၣ်ဖးလံာ်တံကွဲးနီၣ်လာစီၤန့ၢ်လာပွဲၤဟ့ၣ်လီၤအီၤန့ၣ်လီၤ. “ယံလာ, လာတံတမုၢ်လံာ်အပူၤထံၣ်ဘၣ်က့ၤနၤနီၣ်... နဲနသးခုစ့ၢ်ခါ. မ့မ့ၢ်ယဲတံသးခုလၢယသးပူၤယတဲဖျါက့ၤအဂ့ၢ်တသ့လၢၤဘၣ်. လာပနီၢ်ဆံးဖိအခါပလိာ်ကွဲးသကိး, ပထီၣ်ကွီ, ပမၤတံၢ် အမံၤမံၤမ့ၢ်နသ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်ဒီးခါ... တဘျီပလိာ်ကွဲးသကိးယစံၣ်လီၤဒီးယခိၣ်ဘၣ်ဒီးမ့မ့ၢ်နဲနကန့ၢ်ယၤကသံၣ်သရၣ်မုၢ်လာယါဘျါယတံဆါလီၤ. ပလိာ်ကွဲးဖိသၣ်အန့ဆၢၣ်ဘၣ်ဆၣ်ယသ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်ဒီး... ယတသးပုၤနီၣ်နီတဘျီဘၣ်. နသးလာအဲၣ်ဒီးယါဘျါပုၤဆူးပုၤဆါ, ကဟုကယာ်ပုၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးနဲမံၤအသိးနသးယံလာဒိၣ်မးလီၤ... နဟးသဒၣ်ပုၤအလီၤခံပအိၣ်တံၢ်ဒၣ်ထဲပိာ်ခွါသၢၣ်ဆၣ်နမံၤတလီၤမၢ်လာပသးပူၤနီတဘျီဘၣ်. ပသ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်နၤကိးဆါကိးကတီၢ်ဒီးလီၤ. ယယၤထီၣ်နမံၤထီၣ်အယိထူအဲၣ်ဒီးတိနံကွၢ်ယၤတမုၢ်ဘၣ်... ပတံၢ်မုၢ်လံာ်လာပနီၢ်ဆံးခါခဲအံၤကလာပွဲၤလီၤနီၣ်. နဲဒၣ်နကကဲထီၣ်ကသံၣ်သရၣ်မုၢ်ထူအဲၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. တိနံတခီကကဲထီၣ်ကိသရၣ်လာအလာပွဲၤဒီးအကံၢ်အစီအသူးအသ့ၣ်တဂၤ, မ့မ့ၢ်ယဲယကကဲထီၣ်ပုၤမၤတံၢ်လာစဲးဖိကဟၣ်တဂၤလီၤသၢၣ်... ပသဝီဖိကယံလာဒိၣ်မး, မိာ်ပာ်လာအဆုၢ်တုၤလာကိုကသးခုဖဲအထံၣ်ဘၣ်လာအဖိအလံာ်တဖန်ဖျါထီၣ်အခါအံၤလီၤ... ယမုၢ်လံာ်လာနကဟဲက့ၤမၤသကိးတံၢ်ဒီးပုၤလာသဝီဖိလာ

ပနီၢ်ဆံးဒီးအခါတဖျၢၣ်အပူၤလီၤ. တၢ်လၢယအဲၣ်ဒီးတဲန့ၤအရၣ်ဒိၣ်ကတၢၢ်တမံၤယ
မ့ၢ်လၢလၢနကမ့ၢ်ကသံၣ်သရၣ်မ့ၢ် လၢကမၤလၢပဲၤန့ၢ်ပှၤဆါဒ်ယၤအတၢ်ဘၣ်သး
လီၤ, ယံလၢ, ယအဲၣ်န့ၤဒိၣ်မး... ယအဲၣ်ဒီးတဲလၢယထးခိၣ်ဘၣ်ဆၣ်, ယတဲထီၣ်
တဘျီဘၣ်. ယနၢ်လၢနကနၢ်ပၢၢ်ယၤလီၤ. တၢ်လၢယပျံၤအဒိၣ်ကတၢၢ်မ့ၢ်ဝဲ,
“နကသမၤယတၢ်အဲၣ်” န့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၤကမ့ၢ်ယဟ့ၣ်တၢ်လံၤပှၤအါဂၤဘၣ်ဆၣ်ယ
တၢ်အဲၣ်န့ၣ်ယဟ့ၣ်ဆူၤတဂၤလီၤ. ကွဲးဒီးဒုးသ့ၣ်ညါယၤလၢနတၢ်စံးဆါနီၣ်.
ယအဲၣ်ဒီးထံၣ်ဘၣ်နတၢ်ကွဲးလၢအမ့ၢ်နတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢယဖီခိၣ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.”
တၢ်ကွဲးဖိကတၢၢ်ဒီးဆဲးလီၤဝဲအမံၤလီၤ.

ယံလၢဖးမးတၢ်ကွဲးအံၤလၢတၢ်သးဘၣ်ဒိအပူၤခီဖျိအမိၢ်အပၢ်ယုထၢန့ၢ်အသးသမူ
အတံၤသကိးလၢအဂီၢ်ဝံၤလံၤအယိလီၤ. တၢ်ခဲလၢၣ်စဲၤလံၤအဂီၢ်လံၤန့ၣ်လီၤ.
မ့ၢ်ဖိသ့ၣ်ဆံးဖိအတၢ်ရၣ်အတၢ်အဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်ဟဲစိၣ်ခိၣ်တုၤလၢအသးစၢ်ကတၢၢ်န့ၣ်
လီၤ. ယံလၢအဲၣ်ဘၣ်သးအိၣ်ဘၣ်လၢပဲၤနီၢ်နီၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲအါလီၤတၢ်
လံၤလၢကဒိကနၢ်အမိၢ်အပၢ်အကလုာ်ဒီးကမၤလၢပဲၤအမိၢ်ပၢ်တၢ်ဘၣ်သးအယိ
အဝဲဖိၣ်ထီၣ်ထီၣ် ဒီးဘိဒီးလံၤကဘျံးဝါဒီးကွဲးတၢ်ဆူစီၤန့ၢ်လၢပဲၤအအိၣ်ဒ်အံၤ,
“လၢပဲၤ, ပနီၢ်ဆံးခါပလိာ်ကွဲးသကိး, ပထီၣ်ကွဲးသကိးမုၢ်ဒိၣ်မးယထံၣ်မှဘၣ်ဒီး
တုၤခဲအံၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လၢအပူၤကွၢ်န့ၣ်ပကွၢ်တရံးကသုဒ်လဲၣ်. တဘျီဟ်
ကရၢၢ်ယၢ်နတၢ်အဲၣ်လၢပှၤထဲတဂၤအဂီၢ်တဂ့ၤ, တၢ်အဲၣ်န့ၣ်ယံလၢဒီးစီဆံၣ်လၢ
ပှၤကိးဂၤအဂီၢ်လီၤ. ယမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကတၢၢ်ကတီၤန့ၢ်တၢ်လၢယဂီၢ်လံၤ. ယမၤတၢ်
တသ့နီတမံၤလၢဘၣ်. ပှၤတဂၤလၢယတထံၣ်ဘၣ်နီတဘျီန့ၣ်ယကဘၣ်ဟ့ၣ်အီၤ
လၢယတၢ်အဲၣ်လီၤ. ဒ်ပမ့ၢ်ဖိအသိးပအိၣ်ဒီးပမူပဒါလၢပကဘၣ်မၤထွဲပမိၢ်ပၢ်အ
တၢ်ဘၣ်သးလီၤ. ဟ်နသးမုၢ်မုၢ်နီၣ်. ပကီၤသုထံန့ၢ်န့ၣ်ပအီဘၣ်ထံဆံၣ်လီၤ.”
ယံလၢကွဲးတၢ်ကတၢၢ်ဒီးဆဲးလီၤဝဲအမံၤဒီးချံးဒါန့ၣ်ဝဲ အတၢ်ပရၢဆူလံာ်ဒါပူၤလီၤ.
မုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တနံၤဟ့ၣ်လီၤခီဖျိဝဲဒီးထူအဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တုၤလၢပွဲၤဖးလံာ်ဝံၤဒီးသ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ကွဲးအသးလၢလံာ်အံၤအပူၤလီၤ. ထူအဲၣ်ဒီးတိနံမၤမ့ၢ်အသးအယိအသးမ့ၢ်ထီၣ်က့ၤလီၤ. န့ၢ်လီၤတၢ်ဒီးစးအကတၢ်တဘျီဝံၤဝဲကိးဂၤဒီးဂ့ၢ်ဂ့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်ဟံကဖၤလၢသးအပူၤက့ၤက့ၤဝဲဆူအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်ကိးဂၤဒီးန့ၣ်လီၤ.

သ့ၣ်ဘီၣ်သးစၢ်လၢအပူၤကွံာ်ပုၤဆုၤတၢ်လံာ်လၢကွံာ်တဖၣ်ခဲအံၤဟဲက့ၤဒီးဟံဖျိၣ်ထီၣ်က့ၤအသးဟဲက့ၤကွဲးယုာ်စ့ၢ်ကိးဒီးတံၤသကိးအဂ့ၢ်ဂၤတဖၣ်ဟဲက့ၤဒီးသ့ၣ်ထီၣ်က့ၤကွံာ်, ဟံၣ်ဒိၣ်ကျိၤသီ, စးဖိကဟၣ်အတၢ်မၤလီၢ်, တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အကလုာ်ကလုာ်, တၢ်ဆါဟံၣ်ဒီးတၢ်လၢအလိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ပုၤသ့ၣ်ကုသးပုၤဒီးပုၤဖူဖဲသဝီဖဲခဲလၢာ်အသးခုဒိၣ်မးဖဲအထံၣ်ဘၣ်က့ၤတၢ်ချံလၢအဖုံတၢ်လံာ်ဖိထီၣ်သၣ်ထီၣ်ဒီးအသၣ်န့ၣ်မံၤဒီးအိၣ်ဒီးအဂီၢ်လၢအဆါဒီးအလွဲၤလၢအဂ့ၢ်မးအယိလီၤ. တဘျီအံၤသဝီဖဲတဖျၢၣ်အံၤတလီၤကံလၢသဝီဖိဒ်လၢညါအသိးလၢဘၣ်. လီၤကံမးဝုၤဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်လၢတၢ်အိၣ်လၢအိၣ်ပွဲၤဝဲဒ်ဝုၤတဖျၢၣ်အက့ၢ်အဂီၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မုၢ်လၢလၢပုၤခဲလၢာ်အဂီၢ်လၢပွဲၤထီၣ်ဝဲလံာ်. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးစီၤဝၣ်ယဲၤဒီးနီၢ်ဖိခးအတၢ်အၢၣ်လီၤအသကိးစီၤခုတပွဲၤဒီးဘၣ်. လၢစီၤန့ၢ်လၢပွဲၤအမိၢ်ဒၤထီၣ်အခါအမိၢ်အပၢ်ကိးဒီးဒိၣ်ဒီးစီၤခုလီၤ. အဖိမုၢ်မ့ၢ်အိၣ်ကအဲၣ်တိနံၣ်ဒီးစီၤဝၣ်ယဲၤအဖိခါလီၤ. စီၤခုအိၣ်လၢဝုၤပူၤန့ၢ်ဟူစိဝဲလၢသဝီဖိလၢအအိၣ်တဝဲအပူၤကွံာ်တဖျၢၣ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လံာ်အယိအဝဲဟဲက့ၤဟးဒီးဟဲက့ၤသံကွံာ်စ့ၢ်ကိးအဖိအလံာ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ. စီၤခုဟဲက့ၤတုၤဒီးထံၣ်လိာ်အသးဒီးအဒိၣ်စီၤဝၣ်ယဲၤဒီးနီၢ်ဖိခးဒီးဒုးသ့ၣ်ညါဝဲလၢအဖိမုၢ်နီၢ်ယံလၢလီၤ. ယံလၢအမိၢ်တအိၣ်လၢဘၣ်. နီၢ်ယံလၢန့ၢ်ဟူပုၤသးပုၤတဖၣ်တသကိးတၢ်ဒီးသ့ၣ်ညါဝဲလၢပုၤတဂၤလၢအမိၢ်အပၢ်အဲၣ်တိနံၣ်အီၤန့ၢ်မ့ၢ်ဒ်စီၤန့ၢ်လၢပွဲၤလီၤ. အဝဲအသ့ၣ်ပိာ်သးဝးဒီးသ့ၣ်ခုသးခုတဝဲတသ့လၢဒီးသံကွံာ်စီၤန့ၢ်လၢပွဲၤန့ၣ်လီၤ. အပၢ်စီၤဝၣ်ယဲၤတဲအီၤလၢအလဲၤကွံာ်တၢ်လၢထံ

ကျိပျာဘိုထိုင်တိလကကိန်ဆူထံကျိတ်ဘးဒိအဂီလီ. ယံလသုညါတဘျီယံ
လဲလီလူကွန်လၢပုလၢထံကျိနံလီ. ယံလထံစိယံလၢပုဒီးလဲယံဝဲ
ဆူအကပကယိကယိ, “ပုဆါအိန်လကဒီးယါဘျီသးတဂၢမ့ၢ်ဧ.”
လၢပုတကွန်တရံးသးဘဉ်ဒီးစံးဆၢဝဲ, “ပုတဆူးတဆါနီတဂၢဘဉ်.”
ယံလၢတဲကဒီး, “ဖဲမကကပုဟဲတဲပုဆါအရံဒိန်အိန်တဂၢလကယါဘျီကွံာ်
အသးတၢ်ဆါလီ.”

လၢပုယဉ်ယံအသးဒီးကစံးဝဲလၢ “တအိန်ဘဉ်” လၢအကလုာ်ဖးဒိန်အခါထံာ်
ဝဲလၢယံလၢအဝဲကမၢကမၢ, အသုဉ်ပိသးဝး, “ဟါ, ယံလၢ, နဟဲတုၤသ့
ဒ်လဲဉ်.”

“လၢပုၤ, ယဟဲမၤဘျီက့ၤနသးတၢ်ဆါမိဉ်.”

လၢပုၤအသးခုဒိန်မးဖဲအနံဟူဘဉ်ယံလၢအတၢ်ကတိၤအံၤလီ.

ဒ်ပုၤကိးဂၢဒီးအတၢ်မုာ်လၢလၢပုၤအသိးစီၤဝဉ်ယဲဒီးနီၤဖိရုးအတၢ်အၢဉ်လီၤလၢ
ပုၤ, စီၤန့ၢ်လၢပုၤအတၢ်လိာ်ဘဉ်လၢပုၤထီၣ်ဝဲတၢ်ခဲလၢာ်မၤအသးဒ်တၢ်မံမိာ်အသိး
လၢသဝီဖိတဖျါအံၤအပူၤလၢပုၤကိးဂၢဒီးအဂီၢ်န့ၢ်လီ.

တၢ်အၢ်လီၤလၢအလၢအပျဲ

တၢ်စံးဝဲလၢသဝီၣ်နီၣ်ထူအပူၤပုၤဒီးသကိးအိၣ်ဝဲခံၤလၢအမၤစီၤဒိၣ်ဒီးစီၤဆံးဒ်အမၤပုၤဒီးတံၤဒီးသကိးအသိးအဲၣ်လိာ်အသးဒိၣ်မးလဲၤကွၢ်ဖံးမၤတပူၤယီၤစးထီၣ်လၢအဖိသၣ်လံၤလံၤတုၤလၢအဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပွဲၤတစုၤလီၤ. ပုၤသးပုၤအတၢ်ကတိၤအိၣ်ဝဲ, ပုၤကညီၣ်န့ၣ်တကြးအိၣ်တဂၢၤဘၣ်. ကဘၣ်အိၣ်ဒီးအဖိအမၤ, အဖိအတၢ်အဟံၣ်ယီၤဖိလီၤ. အဝဲသ့ၣ်တုၤအဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပွဲၤတစုၤမိၢ်ပၤယုၤန့ၣ်အမၤဒီးတူၢ်လိာ်ဝဲမၤလၢပွဲၤမိၢ်ပၤဖံဖုအတၢ်ကတိၤ, စီၤဒိၣ်ဒီးစီၤဆံးတဂၢၤဒီးတဂၢၤအိၣ်ဒီးအမၤစ့ၢ်ကိးလီၤ.

ဒ်အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤဒီးတံၤသကိးအသိးတအဲၣ်ဒီးအိၣ်လီၤဖးလိာ်အသးဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်ထီၣ်ပုၤတယံာ်တမိၢ်ဘၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ခံၤလိာ်အမၤန့ၣ်အိၣ်ထီၣ်ဒီးအဟူးအသးလီၤ. ဘၣ်တဟါစီၤဒိၣ်လဲၤအိၣ်သကိးအဂီၢ်မိၢ်စီၤဆံးဒီးကတိၤသကိးတၢ်တဆိဘၣ်တဆိဒီးသံကွၢ်အသကိးစီၤဆံး “တံၤသကိးဧၤ, နမၤနီၣ်ထီၣ်အသးလံၤဧၤ.”

“ယမၤတသးပုၤနီၣ်အသးနီၣ်တဘျီမးန့ၣ်”

“တံၤသကိးဧၤ, နတဂၢၤအံၤမိၢ်... ယသံကွၢ်နတၢ်လၢတၢ်သညးသပုၤအပူၤမ့ၢ်နဖူးဘၣ်နသးတခီဧၤ... နလီၤကံၤလၢထွံၣ်ယီၤဘၣ်မ့ၢ်အူၤဒီးမိၤနီၤတၢ်တခီလဲၣ်... နမၤအိၣ်ထီၣ်ဒီးအဟူးအသးလံၤဧၤ.”

“အၢၣ်, အၢၣ် ယမၤအိၣ်ထီၣ်ဒီးအဟူးအသးလံၤ, နဖိမ့ၢ်အိၣ်အပိာ်မုၢ်, ယဖိမ့ၢ်အိၣ်အပိာ်ခွါပကဒီဒိၣ်တဂ့ၤဘၣ်ဧၤ.”

“တလိာ်မးနတဲထီၣ်ဘၣ်န့ၣ်, ယဆိကမိၢ်ထီၣ်လၢယသးပူၤဃးဃးလံၤ.”

“မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ပဖိမ့ၢ်အိၣ်မုၢ်တဂၢၤခွါတဂၢၤဒုပဒီဒိၣ်သ့လံၤသၢၣ်”

တဲသကိးတၢ်ခံၤပွဲၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖွံးညီၣ်န့ၣ်လီၤ. တယံာ်တမိၢ်ဘၣ်ဒီးပုၤဒီးသကိးခံၤအံၤအမၤအမုၢ်အလါဘၣ်ဒီးဆံးစၢ်န့ၢ်အဖိခံၤလၢာ်တနၢၤယီၤန့ၣ်လီၤ.

တချူးမုၢ်ဝါထီၣ်အဆၢကတီၢ်ကဘဉ်ဖဲလုၢ်ခွဲမိသလၢ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်စီၤဒိၣ်ဒီး
စီၤဆံးကလဲၤလုၢ်လီၤအဖိဒုလၢကျဲးဒု, တဂၤဒီးတဂၤစးထီၣ်အတၢ်လဲၤလီၤ.
တဂၤဒီးတဂၤတသ့ၣ်ညါလိာ်သးလၢအဖိအိၣ်လံၣ်န့ၣ်ဘဉ်. လဲၤလဲၤဝဲလၢကျဲးဒီးဘဉ်
သၢကံၤလိာ်အသးဒီးသံကွၢ်လိာ်အသးယၢ်ခိယၢ်ခိလီၤ.

စီၤဒိၣ်စံး, “ယကလဲၤလုၢ်လီၤယဖိအဒု”

စီၤဆံးဝဲအီၤ, “မ့ၢ်ဧါ, ယၢစ့ၢ်ကိးဒ်န့ၢ်အသိးလီၤ.”

သံကွၢ်လိာ်အသးမ့ၢ်အဟိမုၢ်ဧါ, အဟိခွါဧါ. စီၤဒိၣ်စံး, “ယဲယဖိမ့ၢ်အဟိခွါ”

စီၤဆံးစံး, “ယဲယဖိအဟိမုၢ်” လီၤ.

စီၤဒိၣ်ယုၢ်န့ၢ်အဖိခွါအမံၤလၢ စီၤထူအဲၣ် မ့မ့ၢ်စီၤဆံးယုၢ်န့ၢ်အဖိမုၢ်အမံၤလၢ
နီၢ်ဖီဘျဉ် လီၤ. “ယဲယဖိအဟိခွါ, နဲနဲဖိအဟိမုၢ်ပခံၣ်ပဒိဒိၣ်လံ”

ဒီးန့ၢ်ထီၣ်မးဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်ဟီၤသးဝးအပူၤသီၣ်မးဝဲလၢပှၢ်ဖိအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲ
သ့ၣ်စံး, “ပကအိၣ်န့ၢ်အမူးဒီးကံၤန့ၢ်အစုဆံးယံၣ်လဲၣ်.”

“ပကအိၣ်န့ၢ်အမူးဖဲအဝဲသ့ၣ်ဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ဝဲၤတစုတဂ့ၤဘဉ်ဧါ.”

“ဂ့ၤဝဲသၢၣ်” အဝဲသ့ၣ်ခံၣ်လုၢ်လီၤအဖိအဒုဝံၤကွၢ်ကွၢ်ဆူတဂၤအဟံၣ်လီၤ.

ဖိသၢၣ်ခံၣ်အံၤဒိၣ်ထီၣ်သတြၢဂ့ၤမး “ဖီဘျဉ်” မ့ၢ်ဟိမုၢ်ဖိလၢအဒိၣ်တၢ်လီၤအဲၣ်,
ထူအဲၣ်မ့ၢ်ဟိခွါဖိလၢအဒိၣ်တၢ်ဂ့ၤမးတဂၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်ခံၣ်ဂ့ၤလိာ်အသးမုၢ်ဒိၣ်
မးတဆိကမိၣ်ဝဲလၢကဘဉ်အိၣ်လီၤဖးလိာ်အသးနီၣ်တဘျီဘဉ်. လၢတၢ်တဆိ
ကမိၣ်ဒီးတၢ်တဟ်သ့ၣ်ဟ်သးအပူၤသးမိၢ်စိရိၤတဖုဟဲန့ၣ်လီၤခးတၢ်ဆူသဝီပူၤဒီး
အဝဲသ့ၣ်ခံၣ်ဘဉ်လီၤဖးလိာ်အသးန့ၣ်လီၤ.

ထူအဲၣ်ဒီးဖီဘျဉ်မ့ၢ်ဒုၣ်ဖိသၢၣ်အယိတဆိကမိၣ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘဉ်. စီၤဆံးဒီးအဟံၣ်ဖိ
ယိဖဲလဲၤအိၣ်လၢဝဲၤပူၤမ့မ့ၢ်စီၤဒိၣ်ဒီးအဟံၣ်ဖိယိဖိအိၣ်တၢ်လၢ ကစၢ်ခိၣ်လၢကစၢ်
သီသံၣ်ခိၣ်တကပၤလီၤ. ပှၤဒီးသကိးခံၣ်အံၤတချူးအလီၤဖးဒီးဘဉ်န့ၣ်ဝဲလိာ်အ
သးလၢမ့ၢ်အိၣ်လီၤဖးဘဉ်ဆဉ်အတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်အသိးကမၤလၢပှၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

စီၤဆံးဒီးအဟံၣ်ဖိယိဖဲလဲၤအိၣ်လၢဝဲၤပူၤတဘျီအိၣ်ဘဉ်ဝဲမုၢ်မုၢ်ခုၣ်ခုၣ်လီၤ. ဖီဘျဉ်
လဲၤအိၣ်လၢဝဲၤပူၤသီသီအခါသ့ၣ်နီၣ်ဘဉ်ထူအဲၣ်ဒိၣ်မး, အိၣ်ဝဲယံၣ်ယံၣ်ဒီးသးပှၤ

နီၣ်ကွံာ်ဝဲတစးတစးန့ၣ်လီၤ. အဝဲအိၣ်ကွီလၢဝှ်ပူၤတနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်တုၤအဖျိထီၣ်တဆံတီၤတစုလီၤ. အဝဲဖျိထီၣ်တဆံတီၤဝံၤန့ၣ်လီၤသိၣ်လိတၢ်လၢတီၤမုၢ်ကွီဖဲအအိၣ်ဝဲဟီၣ်ကတိၤန့ၣ်လီၤ. ဖိဘျၣ်မ့ၢ်ပိာ်မုၢ်လၢအဒိၣ်တၢ်တစးတစးတဂၤအယိအတၢ်ယံတၢ်လၢတဖၣ်ထုးန့ၢ်မးပိာ်ခွါအါဂၤအသးလီၤ.

ဘၣ်တနၤလၢအလီၤမံခိၣ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ, “ယဖျိထီၣ်ကွီလံးဒီးယကဲထီၣ်ဘၣ်လၢကွီသရဏ်မုၢ်လံအယိခဲအံၤယကစးထီၣ်ယုထၢယသးသမူအတံၤသကိးတဂၤလီၤ.” သရဏ်စီၤလၢသိၣ်လိတၢ်လၢကွီတဖျၢၣ်ယိဒီးသရဏ်မုၢ်ဖိဘျၣ်လီၤ. “ဖိဘျၣ်, ဖိဘျၣ် နမ့ၢ်ပိာ်မုၢ်လၢအကဒုလီၤတၢ်, နတၢ်အိၣ်မူနတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲထီမးလၢယသးပူၤလီၤ.” အဝဲသ့ၣ်ခံၤမၤသကိးတၢ်လၢတၢ်လီၤတပူၤယိ, ဒီးကဲထီၣ်မးဝဲပှၤဒိတၢ်အဲၣ်တီ, အဲၣ်လိာ်အသးဂ့ၤမးလီၤ.

ဘၣ်တဟါဖဲကွီစံၣ်လီၤအကတီၢ်သရဏ်စီၤလၢလဲၤဆူသရဏ်မုၢ်ဖိဘျၣ်အဟံၣ်ဆ့ၣ်နီၤကတိၤသကိးတၢ်လၢဟံၣ်မဲၣ်ညါဘၣ်ယးအဝဲသ့ၣ်သိၣ်လိတၢ်အဂ့ၢ်ဒီးကဆိဟံၣ်ဆီယိအဂ့ၢ်အခါတၢ်ကလုာ်သိၣ်ထီၣ်လၢဟံၣ်ပူၤ, “ဖိမုၢ်, ဖိမုၢ်ဟဲက့ၤလၢပါပါအိၣ်တစီၢ်”

“မ့ၢ်ပါ, ဝဲၣ်ဖိလၢအိၣ်ခိးယၤမိကိာ်... ယကက့ၤလၢယပါအိၣ်တဘီၣ်နီၣ်”

ဘူးလၢမုၢ်ကဟါလံအယိဝဲၣ်ဖိလၢစံးဘၣ်ဒုဘျၣ်, “ဟါလၢအဂ့ၢ်... ခဲမုၢ်ဆ့ၣ်မးပကထံၣ်လိာ်ပသးလၢတၢ်သိၣ်လိအလီၤနီၣ်.” “မ့ၢ်, မ့ၢ် တၢ်ဘျူး”

“ပါပါယဟဲက့ၤတုၤလံ, ပါနကတဲယၤမနုၤလဲၣ်.”

“ပါပါအဖိမုၢ်အိၣ်တဂၤလီၤ. ဒိၣ်တၢ်ဒီးလီၤအဲၣ်, ပါပါအဲၣ်အါဒီးဒိၣ်... ခဲအံၤဖိမုၢ်, နဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပွဲၤလံ. နအိၣ်ကွီစ့ၢ်ကိးဖျိဒီးနန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤလံအယိပါကတဲနၤ, ယၤဒီးစီၤဒိၣ်ပမ့ၢ်ပှၤဒိတံၤဒိသကိးလီၤ. ပရူလိာ်ပသးလၢပနီၤဆံးတုၤလၢပအိၣ်ဒီးဟံၣ်ဒီးယိတစုလီၤ. စီၤဒိၣ်အဖိပိာ်ခွါဒီးယဖိမုၢ်ပအါၣ်လီၤလိာ်ပသးလၢပကဒိဒိၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်ပဖိဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပွဲၤတစုပကအိၣ်န့ၢ်အမူးဒီးကံၢ်န့ၢ်အစုလီၤ.

စီးဒိုက်အဟံဂ်ဖိယိဖိအိတ်တုံလကစာသိသံဂ်ခိတ်တခိလီ၊ ယအဲဂ်နုနုဒီးစီးဒိုက် အဖိခွါထူအဲဂ်လကသုအိတ်ဖျိတ်ထီဂ်သီ၊ သုဒုတတ်မိတ်တဖးဒီးအခါလီ၊”

ဖိဘျှင်တဲဆာအပါ၊ “ပါ၊ ကမဂ်လံစဉ်သၢ်”

ဘၣ်ဆၣ်တတဲအါတၢ်အဂနီတမံဘၣ်၊ ဒ်အဟံဂ်အဲဂ်တိနုအီဒီးထူအဲဂ်အသိး အဝဲအၢဂ်လီအဟံဒီးကမလၢပွဲၤအဟံအတၢ်ရဲဂ်တၢ်ကျဲသ့ဂ်တဖၣ်န့ၣ်လီ၊

မ့ၢ်လၢတသ့ဂ်ညါဆိအဟံဂ်ရဲဂ်တၢ်ကျဲဘၣ်အယိဖဲဖးဖိမ့ၢ်တၢ်ဘျှင်အခါဖိဘျှင်အ တၢ်ဆိကမိဂ်ဒီးအမဲၣ်ထံတဖၣ်မ့ၢ်အအိတ်ဖဲလဲၣ်တသ့ဂ်ညါဘၣ်၊ မ့မ့ၢ်တနၢ်အံၤ ဖိဘျှင်အသးပူၤတခိလီၤကံးဒ်မ့ၢ်အူအိတ်ကွံာ်အသးဒီးမဲၣ်ထံတဖၣ်ယွၤလီၤဝဲရၢ် ရၢ်ဒ်ထံပဲထီဂ်ဟံအသိးလီ၊ တနၢ်အံၤဖိဘျှင်လီၤထွံလၢတၢ်ဆိကမိဂ်အပူၤလီၤ၊

မ့ၢ်ဆုၣ်ထီဂ်အဝဲလဲၤထီဂ်ကွီဒီးထံၣ်လိာ်အသးဒီးအဝဲဖိလါလံ၊ ကဘၣ်တဲမနုၤတ သ့ဂ်ညါလၢဘၣ်၊ “ဒုဘျှင်၊ မဟါကၢဂ်နုပါတဲနၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်”

ဖိဘျှင်ဆူလီၤအခိတ်တစိဖိဒီးအမဲၣ်ထံယွၤလီၤလၢအဘိးပၤလီၤလီၤ၊ “ဒုဘျှင်၊ ယသံကွၢ်နၢ်တၢ်လၢနသးခုဒိတ်တလၢအယိနမၤနသးလီၤကံးလၢဆိဆိးဖု၊ တမ့ၢ် ဘၣ်၊ ယတဲလိာ်ကွၢ်နၢ်လီၤ၊ ပံ၊ ပံ” သီၣ်မးဖးဒိၣ်၊ သရၣ်မုၢ်ဖိဘျှင်ဖုးဘၣ်အ သးဒီးနံၤထီဂ်မးဝဲလီၤ၊ လၢအကလုာ်ကနိးကစုာ်အပူၤ၊ “ဝဲဖိလါ၊ စးထီဂ်တနံၤ အံၤဒီးဆူညါယအဲဂ်နုတသ့လၢဘၣ်၊” “ဘၣ်မနုၤလဲၣ်၊”

လၢတၢ်သးဘၣ်ဒ်အပူၤစီၤလါသံကွၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ၊ ဖိဘျှင်စံးဆာအီၤ၊ “မ့ၢ်လၢယဟံ အဲဂ်နုယၤဒီးပိာ်ခွါအိတ်လံအယိလီၤ၊”

မိာ်ပံဖုလၢညါတဖၣ်ဖိမုၢ်ဖိခွါတဖၣ်မိာ်ပံမ့ၢ်ဘၣ်သးန့ၢ်အီၤလၢပွၤတဂၢၤန့ၣ်မၤ ပးဂီၤဝဲတသ့ဘၣ်၊ ကဘၣ်မၤလၢပွဲၤမိာ်ပံတၢ်ဘၣ်အသးလီၤ၊ သရၣ်စီၤလါမ့ၢ်လၢ သ့ဂ်ညါဝဲလၢသရၣ်မုၢ်ဖိဘျှင်အံၤတမ့ၢ်အတၢ်အဲဂ်တိလၢမးလဲၣ်၊ မ့ၢ်မးပုၤဂၢၤအ တၢ်အဲဂ်တိအယိလၢတၢ်သးဘၣ်ဒ်အပူၤတဲဆာကွၢ်ဝဲသရၣ်မုၢ်ဖိဘျှင်၊ “နမိာ်ပံ

အိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢနဂီၢ်အသိးမၤလၢပွဲၤက့ၤအိၣ်တက့ၢ်.” ပျဲဝဲဖီၣ်တၢ်လၢတၢ်နၢ်ပၢ်အပူၤဂ့ၤလီၤ.

“ဒါလွဲသိၣ်ထီၣ်လံၤ, ပကလဲၤန့ၣ်လီၤဆူတီၤဒီးပူၤဒီးသိၣ်လိတၢ်တခါ.” အဝဲသ့ၣ်ခံၣ်ဂၤနၢ်ပၢ်လိာ်အသးဒီးမၤသကိးတၢ်တုၤန့ၣ်ကတၢၢ်ပွဲၤဒီးတၢ်ယူၤတၢ်ဖိးန့ၣ်လီၤ. “ဖိမုၢ်, ယတံၤသကိးစီၤဒိၣ်မၢ်လိာ်ယၤလၢတၢ်မ့ၢ်ယီၤထီၣ်ယကက့ၤထီၣ်ဟးဆူအိၣ်ယုၢ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.”

“မ့ၢ်ခါပါ, ယအဲၣ်ဒီးက့ၤဟးလၢကစၢ်ဒိခိၣ်ဒီးထံၣ်ဘၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်ယံၤတၢ်လၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.”

စီၤဒိၣ်ဒီးအဟံၣ်ဖိယီဖိအိၣ်တုၢ်လၢကစၢ်ခိၣ်ဖဲးအိၣ်ခုး, မၤအိၣ်ဝဲၤ, ကျိၢ်နီၣ်ဖျးမံၤတန့ၣ်ဘၣ်တန့ၣ်စီၤထူအဲၣ်စ့ၢ်ကိးဒိၣ်ထီၣ်တစဲးဘၣ်တစဲးတုၤလၢဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပွဲၤတစုလီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢကစၢ်ခိၣ်အိၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဘၣ်တၢ်လၢအဝံၣ်အဘဲ, မ့ၤလၢအပွဲၤဒီးအထူးအစီ, ဒုၣ်ဖိညၣ်ဖိ, တၢ်ဒီးတၢ်လၢ, တၢ်သ့ၣ်တၢ်သၣ်, တၢ်မံၤလၢအညၣ်လၢအသံသိးဝံၣ်ဘဲမးန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်တဟါသးပုၢ်စီၤဒိၣ်ကိးယီၤအဖိခါ, “ထူအဲၣ်, ဖိခါ, ဟဲက့ၤလၢပါပါအိၣ်တစါ... ပါကတဲနၤခဲအံၤန့ၣ်တုၢ်ခိၣ်ပွဲၤလံၤ... အဆၢကတီၢ်ဘၣ်လၢနကဘၣ်ဆီဟံၣ်ဆီယီလံၤ... ဒ်ပါအၢၣ်လီၤလိာ်ဟံၣ်စၢၤသးဒီး ယတံၤသကိးစီၤဆံးလၢပကဒီးဒိၣ်အသိးခဲအံၤပါကတဲနၤ, ယအဲၣ်န့ၣ်န့ၣ်ဒီးအဝဲအဖိမုၢ်နီၢ်ဖီၣ်တုၢ်စးထီၣ်လၢသုအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်သီသီအခါလီၤ. မ့ၢ်လၢန့ၣ်ဒါတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအယိပအိၣ်လီၤဖးလိာ်ပသးလီၤ. အဝဲဒီးအဟံၣ်ဖိယီဖိလဲၤအိၣ်လၢဝုၤပူၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်မ့ၢ်ယီၤထီၣ်န့ၣ်ယမၢ်လိာ်လၢကဟဲက့ၤဟးဒီးအဖိမုၢ်ဖီၣ်တုၢ်လၢပအိၣ်လီၤ.”

တုၤအဟံၣ်တဲဘၣ်အိၣ်လၢအဟံၣ်အဲၣ်တီၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးဟံၣ်မုၢ်တကၤလံၤအယိပွဲၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ခုသးခု, တၢ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးဝးလီၤ. ထူအဲၣ်ဒီးဖီၣ်တုၢ်ထံၣ်လိာ်အသးလၢအဖိသၣ်အခါ

ခဲအံၤဖိသ့ၣ်မ့ၢ်အဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒ်လဲၣ်အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဝဲတၢ်ဖျါယီၤလီၤ. ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢအဖွဲၤပူၤအဆၢကတီၢ်, “ဖိခွါဘူးတၢ်ကယီၤထီၣ်ဒီးတၢ်ကကီၢ်ထီၣ်လံၤအယီၤတၢ်သကိးကဟဲက့ၤဘူးထီၣ်လံၤအယီၤနီၤဒီးနတခွါနူၤလဲၤယုခးအိၣ်ဟ်တၢ်မံၤလၢ်ညါနီၣ်.” “မ့ၢ်, မ့ၢ်ပါ”

ဖဲဆိမါအိၣ်အိၣ်ထီၣ်န့ၣ်ထူအဲၣ်အမိၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်ဖိမ့ၢ်မ့ၢ်အဝဲဂဲၤဆၢထၢၣ်ကတၢ်ကတီၢ်ဟုသးမ့ၢ်ဆွံ, ကျိချဲၣ်သၣ်လၢကလဲၤစိၣ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ. သဝီဒီတဖျါၣ်ပုၤသဝီဖိတဖၣ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်ဆုအိၣ်ဘုသိၣ်မးကျါၣ်ကျါၣ်, ကျါၣ်ကျါၣ်လီၤ. ဘူးမ့ၢ်ကဝါထီၣ်ထူအဲၣ်ဒီးနူၤဝဲထီၣ်ထၢၣ်, တၢ်ဖိတၢ်လံၤကိးထီၣ်အထွံၣ်ဒီးထီၣ်ဝဲကစၢ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်ခံၤလဲၤသ့ၣ်ညါဟ်တၢ်မံၤလၢ်အိၣ်တၢ်အလီၢ်အယီၤလဲၤလဲၤဝဲတၢ်ဖျါယီၤလၢတၢ်မံၤလၢ်အိၣ်တၢ်အလီၢ်ဒီးထံၣ်န့ၣ်ဝဲတၢ်မံၤလၢ်အကလုာ်ကလုာ်ဒီးခးန့ၣ်ဝဲတၢ်ဟံ, တၢ်သ့ၣ်, ထိးမံၤ, ထီၣ်ကံၢ်, ဆိမံၤသ့ၣ်တဖၣ်အါမးလီၤ. မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဒီတနံၤညါထီၣ်ကစၢ်လီၤကလိးဒီးဟးခးအိၣ်တၢ်အယီၤလီၤဘုးလီၤတီၤဒီးသၣ်ဝံၤထီၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. ထူအဲၣ်ဖိထီၣ်မ့ၢ်, နူၤကုာ်လီၤထီၣ်ကံၢ်, ဆိမံၤအညါ, တၢ်အိၣ်မိၢ်ကံၢ်တီၢ်, ဒီဘျဲအိၣ်ဝဲဖိဆံၣ်ထံလီၤ. ဖိအိၣ်မးဝဲခံၤတးတးဒီးအိၣ်သကိးမးဝဲမ့ၢ်လၢသီသံၣ်ခိၣ်ကစၢ်တီၤဖၢဝံၣ်ဝံၣ်ဘဲဘဲလီၤ. အီၤသုမးကသုထဲအမဲၤဖျါဝါဝါခိဖျိလၢအဆံၣ်, မိၢ်ကံၢ်တီၢ်ဖိဘဲဘဲအိၣ်ဒီးထီၣ်ကံၢ်အညါကုာ်ယုတုၤမ့ၢ်ဒီးကသုလၢ်, လုၢ်အိၣ်အစုဒ်လၢ်, ဝံၣ်ထဲလဲၣ်.

အဝဲသ့ၣ်အိၣ်မ့ၢ်ဝံၤအိၣ်ဘုးအိၣ်သါတစိၢ်ဖိဒီးကူးလီၤကါလီၤဝဲတၢ်ဟံ, တၢ်သ့ၣ်, ထိးမံၤလၢအခးန့ၣ်ဝဲလၢမ့ၢ်ဆါခီသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်လီၤဝဲတလိၣ်တလိၣ်, ဖူဝဲဒီးအံၤသၣ်, တုထီၣ်န့ၣ်ဝဲတၢ်ကုာ်ယုတၢ်ညါအလီၢ်ဒီတနံၤကုာ်ယုသကိးဝဲတၢ်မံၤလၢ်ညါလၢပုၤပူၤတုၤအတၢ်မံၤဂ့ၤဂ့ၤတစုလီၤ. မ့ၢ်ဝါထီၣ်ကဒီးလံၤမ့ၢ်လၢပုၤဒီတခွါခံၤအံၤမၤန့ၢ်တၢ်မံၤလၢ်အညါလၢဝံတဂၤတဝံၤလံၤအယီၤယိးထီၣ်က့ၤအကျိ, ဝံထီၣ်တၢ်ညါကုာ်ယုဒီးကိးထီၣ်က့ၤအထွံၣ်ဒီးက့ၤသကိးက့ၤဝဲဆုအဟံၣ်လီၤ.

“ဖိမုဉ်တံယီၤတံလံအယိခဲမုဉ်ဆုဉ်ပကကွၤဟးဆူယတံသကိးစီၤဒိုင်အိဉ်တံအလီၤလီၤ. ဖိဘျဉ်ကတဲာ်ကတိၤထီဉ်အလီၤအကျဲးဒီးအဟံ, မုဉ်ဝါထီဉ်ဒီးကွၤဝဲဆူသိသံဉ်ခိဉ်ဖဲသးပုဉ်စီၤဒိုင်အိဉ်တံအလီၤန့ဉ်လီၤ. ကွၤဝဲခံသိမးတုၤလၢသးပုဉ်စီၤဒိုင်အသဝိန့ဉ်လီၤ. သးပုဉ်စီၤဒိုင်ထံဉ်ထီဉ်သးပုဉ်စီၤဆံးတဘျီယီ, “ဒိုင်, ဒိုင် ယဲထီဉ်အိဉ်ဘျးအိဉ်သါ, အိဉ်သဘျုဉ်တံယါ, အိထံအိနိ, အိမိဉ်အိခွဲး”

ဒီးဟံးစုကွၢ်မဲဉ်လိာ်အသးလၢတံသးခုအပူၤန့ဉ်လီၤ. “အအံၤယဖိမုဉ်ဖိဘျဉ်” သးပုဉ်စီၤဒိုင်တဲ, “အအံၤမုဉ်ယဖဲဉ်မုဉ်နဲဉ်.”

သးပုဉ်စီၤဒိုင်သးပုဉ်စီၤဆံးထံဉ်လိာ်အသးလၢအဝဲသ့ဉ်အဂီၢ်လီၤကံးမးလၢန့ဉ်ထံန့ဉ်ကီၢ်လံ, တံမုဉ်တံခုဉ်လၢပွဲၤလံလီၤ. “တံသကိး, နဖိခွါထူအဲဉ်မိဉ်”

“ယဖိခွါလဲၤယုးအိဉ်တံလၢသိသံဉ်ခိဉ်... တဟါအံၤကဟဲကွၤတုၤလီၤ.”

စီၤထူအဲဉ်ဒီးအတခွါခံဂၢမုဉ်လၢဝံမးတံညဉ်ယုလၢဝံအယိကွၤတုၤလၢအဟံဉ်မုဉ်ယုလီၤမးလီၤ. “ဖိခွါ, ဖိခွါ နဟဲတုၤလံခါ.” “ပါပါ, ဟဲကွၤတုၤလံ.”

“နလဲၤယုးအိဉ်တံဘဉ်စုာ်ကိးခါ.” “ပါဂၢဇဉ်, ဘဉ် ဝဲသၢဉ်... ပိာ်ခွါနဲဉ်. ပါ, ပါပုၤတမ့ၢ်တရၢအံၤအိဉ်ဖဲလဲဉ်... မုဉ်အဟဲဖဲလဲဉ်.” “ဖိခွါ, နတဂၢအံၤနဘဉ်ဟးတဲနါစီၤတံဒ်န့ဉ်တဂ့ၤ... အအံၤမုဉ်ယတံသကိးစီၤဆံး, အဝဲအံၤအဖိမုဉ်လၢယဟံအဲဉ်တိန့ဉ်ဒီးန့ၤ.” မုဉ်လၢဖိဘျဉ်ဒိုင်တံဂုၤမးအယိထူအဲဉ်အပါတဲအီၤလၢအတံအဲဉ်တိအယိဖုးဘဉ်အသးတဂၢဒီးတဂၢအမဲဉ်ဆုးလိာ်အသးတဖဲးန့ဉ်လီၤ.

သးပုဉ်စီၤဒိုင်သးပုဉ်စီၤဆံးခံဂၢတဲသကိးတံလၢဟံဉ်မဲဉ်ညါဘဉ်ယးလၢအတံအိဉ်စီၤစုၤယံလိာ်အသးလၢအါနံဉ်အါလါအတီၢ်ပူၤဒီးကဘဉ်အိဉ်န့ဉ်အဖိမုဉ်ဖိခွါခံဂၢအမူးဒီးကံးန့ဉ်အစုဆံးယံလဲဉ်န့ဉ်လီၤ. မုဉ်သးပုဉ်စီၤဒိုင်အမၤဒီးဖိဘျဉ်ဖိအိဉ်မုဉ်လၢတံဖိအိဉ်မုဉ်အလီၢ်, ဖိကပိာ်အိဉ်ဝဲတၢ်ဟံညဉ်ယုဒီးဂံၢ်သူပျီ, တံအိဉ်ဝဲဆိမံၤအညဉ်ယုလီၤ. ဖိဘျဉ်မုဉ်လၢတံအိဉ်ဘဉ်ကစၢ်ခိဉ်အယိဖိအိဉ်ဝဲကစၢ်ခိဉ်တံအိဉ်တသ့အါအါဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်ထူအဲဉ်အမိသိဉ်လိအီၤလၢကဘဉ်ဖိအိဉ်ဒ်အံၤဒ်န့ၤဒီးဖိအိဉ်ဝဲသ့ဂုၤဂုၤလီၤ.

ထူအိုင်တစ်ခုကဲ့သို့လည်းလိမ့်မည်၊ ဘာအာဘတ်သိအယိလဲလှည့်ထံလာထံ ဆင်ပူတော်လှည့်ထံအလိမ့်အတစ်ခွာခံ၊ ဖဲလှည့်ထံအခါထိုင်မှံဖိဘွင်လိမ့်။ တ နှိပ်ထူးယံလဲလှည့်ဘက်။ အတစ်ခွာကွဲအတော်လိမ့်ဆီဘက်အိ၊ “တဘျီအံနလှည့်ထံ လိမ့်ဆီမးလဲ... နသိပျာနှိပ်နသးတစ်ခါ။”

“တမုဒ်န့တဘက်နဲ... ယထိုင်မှံလာယတော်အိုင်တိဖိဘွင်အမဲတစ်ခါ။”

“ခွါန၊ နလှည့်ထံမှံဝံနကကွဲထိုင်ဘက်လိမ့်။”

ဖိဘွင်ဖိအိုင်မှံမံလံအယိခွဲလိမ့်မူ၊ ဘျာလိတော်ကဟိ၊ မိဂ်ကံတိခီးကိးဝဲအပါခီး သးပျာစီခိခီးအတော်အိုင်တိလာကဟဲကွဲအိုင်မှံန့လိမ့်။ ဟဲကွဲတူအဲသွင်က အိုင်သကိးမှံဝံဝံဘဲဘဲလိမ့်။ အဲသွင်ဆူးလိမ့်အခိခီးအိုင်ဝဲမှံခီးတော်ကဟိ ကိကိလာလာ၊ မိဂ်ကံတိဟဲဟဲမှံလာဖိဘွင်တအိုင်ဘက်ကစာခိတော်အိုင်ခံအံ နီတဘျီအယိအိုင်ဝဲဝံမးလိမ့်။

“ဖိခွါ၊ တဟါအံဟးစာနတော်အိုင်တိလာထံကျိအယာ၊ ထံကျိနံခီးဒုးနဲအိ လာကစာခိအတော်ယံတော်လာတဖန်နီ။”

ဖိဘွင်ထိုင်ဘက်ကစာကလိ၊ ထံကျိထံကွဲ၊ တံမဲတံမဲမာမုာ်အသးခိမးတအိုင် ခီးကွဲလာဆူဝံပူလာဘက်။ “ဘျာ၊ နဟဲဟးဖဲအံမုာ်စုခါ... ပလိမးလိပသး လာပနီဆံး၊ ပတသွင်ညါတံနီတမံဘက်။ မှံလာပမိပပာ်အိုင်တိန့ပျာအယိခီး သံခိခိမှံယါဝံပသွင်တသပာ်ယိအယိပထိုင်လိကွဲပသး။”

အဲသွင်ခံဟးတဲသကိးတော်တဆီဘက်တဆီဘူးမးတံခံလိမ့်ကကွဲယိလံအ ယိကွဲဝဲဆူဟံလိမ့်။

“ဖိမုာ်၊ ဖိခွါခံဟဲကွဲလာဟံမဲညါအံ၊ ယခီးနတံသးပျာစီဆံးပတၢ်ပိုင် ခီးရဲကျဲသကိးလာသလုလါထိုင်တသိပကအိုင်န့သုမူးခီးကံန့မူးခီးကံန့ သုစုလိမ့်။”

အဲသွင်ခံဟးဆဲးဆဲး၊ “မှံ၊ မှံ” လိမ့်။

မုၢ်လၢသလုၢ်လၢထီၣ် (၁) သီတုၤယီၤလံၤအယီၤပုၤအါဂၤဟဲဆူမူးအံၤမၤလုၢ်အုၣ်ထါ, အိၣ်အိၣ်သကိးဝဲဖိဖိသၣ်, မုၢ်ကနီၤဖိသၣ်ခွါ, သုၣ်ကုသးပုၤ, မုၢ်မုၢ်ပုၤဟဲသးဖုံယုၣ်ဒီးသးပုၤစီၤဒိၣ်ဒီးသးပုၤစီၤဆံးအတၢ်အိၣ်န့ၢ်အဖိမုၢ်ဖိခွါအမူးအံၤလီၤ. ဖိဘျၢၣ်ဒီးစီၤထူအဲၣ်ပုၤသးပုၤကံၢ်န့ၢ်အစုထုကဖၣ်သၣ်ကမဲၤလၢအဝဲသ့ၣ်ခံၣ်အဂီၢ်လၢလၢပွဲၤပွဲၤဝံၤစံး, “သုတအိၣ်တဂၤလၢၤဘၣ်. သုကအိၣ်ဒီးသုဟံၣ်ဖိယီၤဖိလီၤ.”

အဝဲသ့ၣ်မၤလၢပွဲၤမိၢ်ပာ်တဖၣ်အတၢ်ဘၣ်သး, ဒိကန့ၢ်မိၢ်ပာ်အကလုာ်အယီၤအတၢ်အိၣ်မူပွဲၤဒီးတၢ်အိၣ်ကုးအိၣ်ပွဲၤ, တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်, အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤဒီးထီၣ်ဖိနိလံၤက့ၤဝဲလီၤ.

လိမ္မံဒါလာအကဆို

ပဲ၊ဘိုင်ဘုမ္မာသဒါဒေသဝိဖိတဂလအိဉ်ဒီးဖိမုဉ်လာအကနုလီၤတံးဒီးဒိုတ်လီၤ
 အဲဉ်လီၤကွံခံဂလအမ့ၢ်ဝဲနီၣ်ဘိုင်ဘုဒီးနီၣ်ဖိမိာ်ဘီလီၤ. ဖိမုဉ်ခံဂအံၤဒိုတ်အစဉ်
 အစီၤဂ့ၤအခိဉ်သူခိဉ်လုာ်လီၤကံၤနုၤယါဖိအမဲာ်ဆဲးဒ်ဖိတၢ်ဆူဉ်အယီၤဒုစ့ၤတၢ်
 သုဉ်ကွဲၤပှၤတဂလၢလံာ်လံာ်ထီဉ်အီၤန့ဉ်တကျၢ်ဝဲအိဉ်တကဲနီတဂၤဘဉ်. လၢတၢ်
 ဖဲးတၢ်မၤတခီဒ်လဲာ်မၤတၢ်သ့အါမံၤထီထဉ်, အူကံဉ်အူဝုၤတၢ်သ့အကလုာ်က
 လုာ်, လီၤလၢခုးပူၤတုၤဒ်လဲာ်နီဉ်ဟဲထီဉ်တချူးဘဉ်. ဖိမုဉ်ဖိခံဂအံၤအကစီဉ်
 ဟူသက့ၤလူၤသီဖိဒုအကဝီၤပူၤလီၤ.

ဘဉ်တနံၤဖဲပိၤဘဉ်ဘုဆုၣ်နီၤဘျဉ်ဆါအခါပှၤဟဲကိးလၢဟံၣ်ခီၣ်ထံးတဂၤအဝဲ
ကွၢ်လီၤဝဲထံၣ်ဝဲလၢတံက့ၣ်ဖိလၢအိၣ်ဟဲလၢပဖဲဒၤတခီလီၤ. လၢတၢ်သုၣ်ခုးခုအ
ပူၤပိၤဘဉ်ဘုကိးထီၣ်တံက့ၣ်ဖိဆူဟံၣ်ပူၤဒီးကျၢမ့ၣ်ကျၢၤယုၤသကိးဝဲယၢ်ခိယၢ်ခိ
လီၤ. ဝီၤဘဉ်အတီၤတဘျီတံက့ၣ်ဖိစးထီၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလဲၤ.

တံကွပ်ဖို့, “ပိတောက်စာ၊ ခဲအံပိပျော်ဘီမာယဟကိပ်ဟကွေးကွာ်ခုပ်ချွန်ချမှ်အဘဉ်
ဂိဖိးဆဲးကီးလံဇါ။”

ပဲခူးတိုင်း၊ “အာဇာနည်တော်၊ တယောခိုခိုချစ်ချစ်ပျိုပျိုလိကေးမီးနွဲ့နွဲ့၊ နတ်ကုသန်ကွေးဒီးလှပသန်အကစာတော်တော်သွေးသွေးသားသား။”

ပိတောက်ကံးပီအဖိုမုတ်ဟဲဆူအအိတ်.

ပဲခူးတိုင်း၊ “မိမိတို့ အဖေအမိတို့ပျိုတို့ပျိုလေးတို့ကတော့မိမိတို့အဖေအမိတို့ကတော့
တော်တော်ကြီးကြီးလဲ။”

နီၵ်းတံၢ်ဘုၣ်လၢတၢ်မဲၤဆုးအပူၤဝဲဆါအဟံၤ, “ပါစာ, ယဲဒုဆါတဲာ်တသ့ဘဉ်. နီက့

ယအိၣ်လၢဆုဝါပူၤတဘျဲးဘၣ်. ကွဲးကွၢ်ကွၢ်လၢဒုးမုၢ်နဖီၣ်မိၢ်ဘီၣ်န့ၣ်မိၢ်... အဝဲန့ၣ် ကုဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပှၤလဲၣ်”

ဘၣ်ဘုမိၢ်, “ဖိမုၢ်ဒၢ, မ့ၤန့ၣ်ပှၤခွဲးလီၤလၢအခိၣ်ပှၤတခွဲးလၢသပၤအခံလၢညါ ဘၣ်.”

နီၣ်ဖိမိၢ်ဘီၣ်အိၣ်လၢဒၢဖိအပူၤဒီးတဲစိဝဲ, “မိသ့ၣ်ပါသ့ၣ်ဒၢ, တၢ်ဝဲၣ်န့ၣ်ကဘၣ်လဲၤ တၢ်လၢညါပှၤလဲၤလၢညါတသ့ဘၣ်... ပှၤမ့ၢ်လဲၤလၢညါကျဲတပျီဘၣ်.”

လၢတၢ်ပိၣ်သကိးတဲသကိးအပူၤခံခိယၢ်ခိသ့ၣ်လီၤပလိၣ်သးလီၤပလိၣ်အယိ, တံ ကုၣ်ဖိ (စီၤတလိၣ်ပၢ်) က့ၤဆူပဒဲးဒၢသဝီဆူပိၤပျၢ်ဘီၣ်အအိၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ကစီၣ်လၢ အမုၢ်လီၤ.

ပိၤပျၢ်ဘီၣ်မ့ၢ်ပဒဲးဒၢအထံခိၣ်ကီၢ်ကစၢ်လၢအိၣ်ဒီးအဖိခွါစီၤပျၢ်ဘီၣ်လၢအမ့ၢ်ဖိခွါထဲတ ဂၤဒၢ, လၢအမ့ၢ်ပိၣ်ခွါတၢ်နီၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ပှၤတၢ်ချ့, တၢ်စုသ့ခိၣ်ဘၣ်တဂၤလီၤ. န့ၣ်လီၤဆူပှၤပူၤဟးဆဲးအိၣ်ခးအိၣ်တၢ်တဟဲက့ၤကလိၣ်နီတဘျီဘၣ်. လီၤလၢထံန့ၢ် ဆုၣ်ထီၣ်, ဟးထီၣ်ကွဲးကွဲးနဲဒၢယီၤသ့ယီၤဂီၤဖဲလဲၣ်တခိၣ်န့ၣ်စီၤပျၢ်ဘီၣ်ထီၣ်ပျီဝဲသ့ ကိးခိၣ်ဒဲးလီၤ. ပှၤလၢအထံခိၣ်ဘၣ်အီၤတဖၣ်တပတြၢၤအီၤန့ၣ်အိၣ်ဝဲတကဲနီတ ဂၤဘၣ်.

ဘၣ်တဟါပိၤပျၢ်ဘီၣ်ကိးယီၤပျၢ်ဘီၣ်မိၢ်ဒီးတဲသကိးဝဲဘၣ်ယးအဖိခွါတဂၤအတၢ်ဆီ ဟံၣ်ဆီယီၤအဂ့ၢ်လီၤ. မိၢ်တခိက့ၤယီၤကစုဆူအဖိခွါအအိၣ်ထံၣ်ဝဲလၢအဖိခွါဒုတ နၢ်ကုၣ်ကျိၤဒီးအုၣ်ထီၣ်အထါလီၤမိၢ်လီၤမဲၤအခါ, မိၢ်, “ဖိခွါ, နပၤကိးယီၤန့ၢ်လၢ ဖၣ်ကွၢ်ထံးတစီၤဖိ.” ဖိခွါတခိတဝံခိၣ်ခိၣ်ခံယၢဘၣ်. လဲၤယီၤဝဲသ့ကန့ၢ်ဆူအဟံ အအိၣ်လီၤ.

ပၢ်, “ဖိခွါ, နမိၢ်တဲဝဲတၢ်ဟူထီၣ်သါန့ၢ်လၢန့ၢ်ဒီးနမုၢ်ဒဲးသုကကဲသံၣ်ကဲဖိမ့ၢ်ဒါ.”
 ဖိခွါ, “တမ့ၢ်ဘၣ်ပါ... ပှၤဟးလိၣ်လုနါစီၤတၢ်လီၤ. တၢ်တဘၣ်ယးနီတမံၤဘၣ်.”
 ပၢ်, “ဖိခွါ, ကးကိၣ်တဂ့ၤ, မ့မ့ၢ်တၢ်ဒီးတဲစိခိပမူပဒါအိၣ်လၢပကဘၣ်မၤဂ့ၤမၤဝါ ပဖိပလံၤလီၤ. သုမ့ၢ်လဲၤကန့ၢ်ကဆုကဘၣ်ဒိန့ၢ်လီၤသဝီပူၤအယိပသံကွၢ်ဆီန့ၢ်

မိန့်... နဘဉ်ဆာဘဉ်ကတီၢ်လံၤ. တမ့ၢ်လၢပကမူပိၣ်ထွဲနခံလီၤစါဘဉ်. သ့ၣ်ဇီၤ
ဝဉ်ဇီၤန့ၣ်တုၤအဆၢကတီၢ်ဘဉ်ကဘဉ်ဖိထီၣ်သဉ်ထီၣ်ဒၣ်အတၢ်လီၤ. နမ့ၢ်တ
ဘဉ်ဃးဒီးပှၤနီတဂၤတခီယၤဒီးနမိၢ်ပတဲသကိးလၢမ့ၢ်ဘဉ်နသးလၢပကလဲၤကွၢ်
ကွၢ်လၢပသကိးပိၤဘဉ်ဘုလၢသဒါဒါသဝီတခီအဖိမုၢ်နဘဉ်ဘုန့ၣ်ပှၤတဲကွးနး
နထံၣ်ကိးတဘျီဘျီခါ.”

အဖိခွါတခီအမဲၣ်ဆုးဒီးတဲထီၣ်ဝဲ, “ဖဲပလဲၤထီၣ်ခုးလၢသဒါဒါအခါယထံၣ်ဘဉ်
မိၤတဘျီန့ၣ်ကုယတတဲတၢ်ဒီးအီၤနီတထံၣ်ဘဉ်. ပါဇၢ, မ့ၢ်အအိၣ်ဒီးအဒဲၣ်အဒီဒု
ပမဲၣ်ကဆုးသၢၣ်.”

အဟံၤတဲအီၤ, “ပှၤသးပှၤတဲဝဲပိၣ်ခွါဘဉ်ဟံၤက့ၤ, ပိၣ်မုၢ်ဘဉ်ပိၣ်က့ၤ, ပဲဟံၤကွၢ်ကွၢ်က့ၤ
တဘိမ့ၢ်တပျီဝဲဆူအဂၤတဘိသ့ဝဲလီၤ.”

အဖိခွါစံး, “ကွၢ်ဖဲမိမိပါပါတာ်ဘဉ်အသးလီၤ.”

အမိၢ်တဲအီၤ, “အာၣ်မိၣ်, အဝဲအံၤမးပဖိခွါ... ဖိလၢအစုၢ်မိၢ်စုၢ်ပၢန့ၣ်မၤထီၣ်အိၣ်
ထီၣ်လီၤ.”

လၢဟံၣ်ဖိယိဖိအတၢ်သးလီၤပလိၣ်အယိပိၤပျါဘီကိးန့ၣ်တံက့ၣ်ဖိဒီးပျဲလီၤဝဲ
(စီၤတလိၢ်ပၢ) ဆူပိၤဘဉ်ဘုအအိၣ်လီၤ.

တံက့ၣ်ဖိပဲက့ၤစိတ်ကစီၣ်လၢအမုၢ်လံၤ. ခံခီယၢ်ဘးဒီသါလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ဆူဘူးတံၢ်
တဖၣ်အအိၣ်ဝးဝးလီၤ. စးထီၣ်ရဲၣ်သဲၣ်ကတီၤသံးကတံၤတဖၣ်လၢလၢလီၣ်လီၣ်
ခံကပၤလၢၣ်လီၤ. ဘူးတံၢ်တံၤသကိးတဖၣ်တုၤအန့ၢ်ဘဉ်တံၢ်ကစီၣ်လံန့ၣ်လၢတၢ်
သ့ၣ်ခုသးခုအပူၤကတီၤထီၣ်ထိး, ဆိတဖၣ်လၢကဟ့ၣ်လီၢ်ဟ့ၣ်ခီ, ဟ့ၣ်ကၣ်လီၢ်
သးအဂီၢ်လီၤ. (ပှၤလူၤသိဖိဒုတဖၣ်အလုၢ်အလုၢ်အိၣ်လၢမ့ၢ်တုဖျါ (အိၣ်မူး) အဖိအ
လံၤန့ၣ်ဟ့ၣ်လီၢ်ဟ့ၣ်ခီလီၢ်အသးလၢထိး, ဆိတဖၣ်လီၤ. တကွၢ်ဝဲအဒုထဲသိးမ့ၢ်
ဂ့ၤ, ဒိၣ်ဂ့ၤဆံးဂ့ၤ, တကွၢ်ဝဲဘဉ်. မ့ၢ်ခီဒုန့ၣ်ဒိၣ်ဂ့ၤဆံးဂ့ၤသးမဲဝဲကိးဂၤဒီးလီၤ.)

တၢ်ဆၢကတီၢ်တုၤယီၤလံၤ. လၢပိၣ်မုၢ်အသဝီတကပၤကတံၤကတီၤထီၣ်အတၢ်လီၢ်
တၢ်က့ၤ, ဘျီထီၣ်ပာ်ဝဲဘျီလၢတၢ်အိၣ်မူးအဆၢကတီၢ်ပှၤစၢထီၣ်ကျိၣ်ဒီးပိၣ်ခွါတ

ဖၣ်ပိၣ်သကိးဝဲကျိၣ်ဒုသကိးဝဲပိၣ်ကူအလိၣ်လီၤ. (ဘျီၣ်န့ၣ်ပှၤထီၣ်သ့ၣ်ထဲပိၣ်ခွါလီၤ.)

တချုးမူးအနံၤဘၣ်ဒီးတနံၤန့ၣ်လၢပိၣ်မုၢ်အသဝီတလးမူးပိၣ်မုၢ် (ဖိသူ) တကပၤဒိသံလီၤဟံၣ်ထိး, တနီၤ (တဘျုးဒု) လၢပှၤန့ၣ်ဖိသဝီဖိတဖၣ်ကကၣ်အိၣ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ. မၤန့ၣ်ဝဲပှၤကၣ်အိၣ်ထိးညၣ်အလိၣ်တကျိၣ်ဖးထီ, ပှၤတဂၤလၢလၢဟံၣ်ကိးဖျၢၣ်ဒီးလဲၤကၣ်အိၣ်ဝဲသ့, မ့ၢ်ဟဲက့ၤစိၣ်ဝဲဆူဟံၣ်ဒၣ်လဲၣ်ကဘၣ်ကၣ်ယုထီလၢမ့ၢ်အူတစးဝံၤမးဟဲက့ၤစိၣ်ဝဲဆူအဟံၣ်သ့လီၤ. မၤသကိးဝဲဒ်န့ၣ်အယုယုဖိးဖိးမုၢ်မးလီၤ. ပိၤဘၣ်ဘုဒီးပှၤသဒါဒါအထံခိၣ်ကီၢ်ကစၢ်, န့ၣ်ဖိသဝီဖိတဖၣ်မၤသကိးဝဲဒ်မ့ၢ်ပှၤလၢပျၢၤမၤတ့ၢ်ဝဲအသိးမၤသကိးအိၣ်သကိး, မၤလုၢ်အုၣ်ထါမုၢ်ခိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. တုၤမုၢ်ဘၣ်လီၤတစု (ဖိသူ) တလးမူးပိၣ်မုၢ်အန့ၣ်ဖိသဝီဖိတဖၣ်လဲၤအိၣ်ခိးသကၢ် (ဖိဝါ) တလးမူးပိၣ်ခွါဒီးအသကိးတဖၣ်အခိၣ်လၢသဝီအချၢ, ယုၣ်ဒီးသံးပိၤတဖၣ်ဒီးထံပိၤတဖၣ်လီၤ. လၢတၢ်ရဲလိၣ်မုၢ်လိၣ်တူၢ်လိၣ်ခိၣ်ဆၢလိၣ်သးအဂီၢ်ဒုးအိၣ်ဝဲဖိဝါဖိတဖၣ်လၢသံး, တနီၤနီၤထီၣ်လၢသ့ၣ်ခံၣ်ဖိလီၤဝဲဟ့ၣ်သးဒီးထံတဖၣ်လၢဖိဝါဖိတဖၣ်အခိၣ်ညီတခိၣ်ဟံၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အပနီၣ်လီၤ.

လၢတလးမူးပိၣ်ခွါ (ဖိဝါ) တကပၤကတဲၣ်ကတီၤထီၣ်အသးဟးထီၣ်သကိးဝဲမုၢ်လံၤမုၢ်, ဖိဒိးမိသၣ်, မုၢ်ကနီၤဖိသၣ်ခွါတဖၣ်ယုၣ်ဒီးမူးကစၢ်ဒီးပှၤလဲၤတၢ်အခိၣ်မုၢ်ဝဲ (စီၤတလိၣ်ပာ်) တံက့ၣ်ဖိလီၤ. ဆုမိၢ်သူဆုမိၢ်ဝါသိသိဖိတဖၣ်ဖျါလီၤကံၤဒံခိၣ်မုၢ်ယါဒီးလၢအခိၣ်န့ၣ်စၢဝဲခိၣ်ဖၢၣ်သတိၢ်ဂီၤတဖၣ်ဖဲပကွၢ်စိအီၤအခါဖျါဒ်ဖိတၢ်ဆူၣ်လၢမုၢ်ယါအကီၢ်အသိးဖျါယံလၢဂ့ၤမးလီၤ. ဖဲအလဲၤခီဘၣ်တုၤမုၢ်ဒါသဝီအခါကိးယုၣ်ပိၤလါဆၢ (သဝီခိၣ်) ယုၣ်ဒီးပှၤသဝီဖိတဖၣ်လၢကလဲၤအါမူအါသကိးလၢဖိဝါဖိအကျါလီၤ. ပှၤတုၤမုၢ်ဒါန့ၣ်ဖိသဝီဖိတဖၣ်စ့ၢ်ကိးပိၣ်ထီၣ်သကိးဖိဝါဖိအခံလဲၤကသကိးဖိဝါပှၤကညိၣ်အါဒ်မုၢ်လီၤ. လဲၤသကိးဝဲပျီၣ်ပျီၣ်တလၢကွံာ်ပိၤလံာ်ဘီအစံာ်တချုးတုၤဆူပိၤခးထီၣ်အစံာ်ပှၤဖိတပှၤအပူၤန့ၣ်တံက့ၣ်ဖိ (စီၤတလိၣ်ပာ်) ဆုၣ်နီၤခိးတၢ်လၢကျဲးခိၣ်ဒီးဖိဝါဖိတဖၣ်ဟဲဟ့ၣ်လီၤတလိၣ်ပာ်

လာသွင်ဒုမိတဂတဒုတဂတဒုဂ်ကွင်အိဉ်ခံကယယုဆဲယံဒု, အခိပညိမိဝါမိဟဲတဘျီအံအိဉ်ခံကယယုဆဲယံဂလီၤ. ဖဲန့ဉ်ဖိဝါမိတဖဉ်ဆုဉ်နီၤဝဲဝဲကဝီၤလၢစီၤတလိၢ်ပာ်အယၢၤဒီးစီၤတလိၢ်ပာ်စးထီဉ်သိဉ်လီၤသီလီၤအီၤလီၤ. စီၤတလိၢ်ပာ်သိဉ်လီၤဝဲဒ်အံၤ, “ဖိသ့ဉ်လံၤသ့ဉ်ဒၢ, ခဲအံၤပကလဲၤဆူပုၤသီးပုၤကျါဟးန့ဉ်ဟးမူဉ်ဟးနီၢ်, ဟးထီဉ်မံပုၤဖိတဂုၤ, ဟးထီဉ်မံပုၤမါတဂုၤ, ဟးအီၤဆဲးဆဲးလၢလၢ, မၤမူဉ်မၤနီၢ်သုး, နံၤဘဉ်ဖဉ်လဲ, န့ဉ်ခွဲဉ်ပယုနီၤစံဉ်နီၤစီၤတံတဂုၤ, သုမ့ၢ်ထံဉ်ပုၤခိဉ်ဖျါခံဖျါဟ်သုးဒ်သုထံဉ်ပုၤခိဉ်နာဉ်ခံဖျါအသီး, အိဉ်တံအီၤတံန့ဉ်တံၢ်သုး, ပုၤသးပုၤစံးဝဲ, တံမံခံယဉ်, တံကလံာ်ခံစု, ကသ့ဉ်အိဉ်ကသ့ဉ်ပျါ, ကဆီအိဉ်ကဆီပျါ, ပုၤဂုၤအိဉ်ပုၤဂုၤဟးဂီၤ, ပုၤပျါအိဉ်ပုၤပျါဂုၤထီဉ်, အယံဖဲသုအိဉ်သုအီၤတံအခါထီဉ်သ့ဉ်ကီၤသးမၤနီၤစံဉ်နီၤစီၤသုးတဂုၤ.”

တုၤစီၤတလိၢ်ပာ်သိဉ်လီၤသီလီၤတံဝံသံကွၢ်ဝဲ, “တံၢ်န့ဉ်လံၤစါ.” ဖိဝါမိတဖဉ်စံးဆာဝဲ, “တံၢ်န့ဉ်လံၤ.”

သံကွၢ်စံးဆာလိာ်အသးပုၤထီဉ်သၢထံဉ်ဝံအဝဲသ့ဉ်စးထီဉ်လဲၤန့ဉ်လီၤသကိးဝဲဆူသဝီပုၤလီၤ.

လၢသဝီကတိာ် (သဝီချၢ) ဖိသုဖိလၢအအိဉ်ခိးလီၤအခိဉ်တဖဉ်တနီၤဒုးအီၤဝဲလၢသံး, တနီၤဝဲဘဉ်စီဉ်ဖိဝါမိလၢထံ, တနီၤဖုံလီၤဝဲဟုးလၢဖိဝါမိတဖဉ်အကျါဝံက့ၤသကိးဝဲဆူသဝီပုၤပျီပျီလီၤ. တုၤဆူသဝီပုၤတစုပုၤသဝီမိတဖဉ် (ဒၢးကိးဖျါဒဲး) ခွဲးလီၤဟဲဝဲမ့ၢ်တဖဉ်လၢဖိဝါမိကဟဲအိဉ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ. ပိာ်မုဉ်တဖဉ်လဲၤဆူမူးကစၢ်အဒၢးဝံဘဉ်တံၢ်ဟဲကိးအိဉ်အီၤလၢမ့ၢ်, လၢဟံဉ်တဖျါဝံတဖျါဝံအယံအဝဲသ့ဉ်လဲၤသုစုဝံအိဉ်မ့ၢ်တမိဖိခံမိဖိဝံလဲၤကဒီးဆူညါတဖျါဝံတဖျါဝံကွၢ်ကွၢ်လီၤ. ဖိဝါမိပိာ်ခွါတဖဉ်ဖဲအဟဲအခါဟဲယုဉ်ဒီးဒၢ, မိၤ, ကွၢ်, ဖျါစံးတံၢ်ဆူတံၢ်ပျီတဖဉ်လီၤ. တုၤအဝဲသ့ဉ်တုၤဆူသဝီပုၤတစုန့ဉ်ပိာ်ခွါတဖဉ်ထီဉ်သကိးဆူဘျီဉ်ပိာ်ကျိဉ်တဖဉ်, ဆူကွၢ်, ပျီဒၢ, ဖျါစံး, ဒိယုဉ်မိၤ, မုဉ်သ့ဉ်မုဉ်သးလီၤကဟုကညီၢ်မးလီၤ. ဝံဖိဝါပိာ်ခွါဖိတဖဉ်လဲၤကဒီးဆူမူးကစၢ်ပိာ်မုဉ်အဒၢးဖဲန့ဉ်

တၢ်ဒုးထံၣ်လိာ်မူးကစၢ်ပိာ်မုာ်ပိာ်ခွါဝံၤဖိဝါဖိတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်မ့ၤဒ်ပိာ်မုာ်တဖၣ်အသိးလီၤ. ဖဲပုၤအိၣ်မူးအဆၢကတီၢ်ထိးညၣ်ကသူအကျါပုၤတဖၣ်လီၤသယိဘၣ်. ဘၣ်ဖိဝါကတၢ်ဝဲလီၤ. ထိးညၣ်, ဆိညၣ်တဖၣ်အိၣ်ဂီၢ်မုာ်ပုၤအိၣ်လၢအိၣ်လၢအိၣ်ဘျးအိၣ်ဘျးအိၣ်ကိးဂၤဒဲးလီၤ.

ဟါအဝဲအံၤမူးကစၢ်ပိာ်မုာ်ပိာ်ခွါဒီးအမိၢ်အဟံၣ်ဖိလီၤဖိခံၣ်ယၢ်ဘး, ယုာ်ဒီးတလိာ်မိၢ်တလိာ်ပၢ်တဖၣ်အိၣ်သကိးအိၣ်သကိး, ပိာ်သကိးတဲသကိးတၢ်ဝံၤတုၤမုာ်ယိာ်ထီၣ်တစဲးန့ၣ်, မူးကစၢ်ပိာ်ခွါဒီးအမိၢ်အဟံၣ်တဖၣ်လဲၤမံဆူပိၤသွဲဘီအဒးလီၤ. တုၤမုာ်ဆုၣ်ထီၣ်တခိပုၤသဝီဖိလၢအအိၣ်ဘျးအိၣ်တၢ်တဖၣ်ဟဲသကိးဝဲယူယူဖိးဖိးတုၤလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်လံန့ၣ်မူးကစၢ်ပိာ်မုာ်တဂၤဘၣ်တၢ်ဘျးလီၤကွံာ်အဆုမိၢ်ဝါလၢတၢ်လီၤတဒၢတတီးဒီးဒုးကူဒုးကၤထီၣ်က့ၤဝဲလၢနံၣ်အူဆုကံၣ်ဝံၤဆုၤဝဲဆုဒးမဲၣ်ညါဖဲပုၤသုၣ်ကုသးပုၤဘျးခိၣ်ဘျးနီၤတဖၣ်ဆုၣ်နီၤဒီးပာ်တၢ်အလီၤဒီးဖဲန့ၣ်မူးကစၢ်ပိာ်မုာ်ပိာ်ခွါခံၣ်လၢကံၣ်စုတၢ်ခိၣ်ဒီးထုကဖၣ်သၣ်ကမဲၤတၢ်လၢအဂီၢ်, ပုၤယုတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢကတီၢ်လိာ်အသးတုၤအသံတစုအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလိာ်အသးဝံၤဘျးခိၣ်ဘျးနီၤထုကဖၣ်သၣ်ကမဲၤလၢအဂီၢ်ဝံၤဒီးကဲထီၣ်နီၤဒီးမါဝါလီၤ.

ပုၤပိာ်တံၢ်ပိာ်ခွါတဖၣ်, ဖိသုဖိဝါတဖၣ်အုၣ်သကိးထါ, ဖိဝါအိၣ်သကိးသံးဒီးမ့ၤမိၢ်ဘၣ်ဆၣ်တလဲၤအသးလၢအကမူၤကမၣ်နီၤတမံၤဘၣ်. တုၤလၢတၢ်ကံၣ်စုတၢ်ခိၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤဝံၤဝဲတစုပုၤဒီးသဝီယုာ်ဒီးတမံၤတပျီၤလၢအဟဲတဖၣ်အိၣ်သကိးအိၣ်သကိးပျီၤပျီၤလၢအိၣ်လၢအိၣ်အမဲၣ်ညါ, ပုၤလၢဟဲအိၣ်မူးတဖၣ်လၢတၢ်ဆၢဂုၤဆၢဝါတၢ်ဖိးသကိးမၤသကိးအဂီၢ်ဟဲစိာ်ယုာ်ဒီးဆိတဂၤတယၢ်တဂၤတယၢ်, ဆိယၢ်တဖၣ်ဘျးလီၤစၢ်အသးပုၤပုၤဟံၣ်ကပၤလီၤ. တုၤလၢမူးဝံၤတစုပုၤသဝီဖိတဖၣ်မုာ်ဂုၤ, ပုၤတမံၤတဖၣ်မုာ်ဂုၤဖိသုဘိၣ်ထီၣ်န့ၣ်အိၣ်ထိးညၣ်တဂၤတဘိၣ်တဂၤတဘိၣ်လၢကက့ၤစိာ်အိၣ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ. တုၤလၢမူးဝံၤဝဲတစုတၢ်ကံၣ်ကွၢ်ကွၢ်ထိးလၢဖိသုတကပၤခံဆံတဖုလၢဖိဝါတကပၤခံဆံသၢဒုးလၢထိးလွံၢ်ဆံလွံၢ်ဒုဘၣ်ဆၣ်မူးကစၢ်တဖၣ်တဘၣ်ဘၣ်ယိာ်သးအုးလၢဒုၣ်ကမၢ်အဂီၢ်နီၤတမံၤဘၣ်. မ့ၤလၢပုၤကိးဂၤဒဲး

တိစာမစာ၊ ဟု၎်လိာ်ဟု၎်ခိလိာ်အသးကိးဂါဒးလာတၢ်မၤကိးဘျီဒးအယိတၢ်
ကိာ်တၢ်ဂီၤဒုၣ်ကမၢ်တအိၣ်ဘၣ်.

တၢ်အံၤဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲလာပဝဲကညိဖိတကလုာ်အံၤမ့ၢ်ပှၤတကလုာ်လာအိၣ်သကိးအိၣ်
သကိးဝဲယုယုဖိးဖိးနီၢ်တဂၤယီၤ, န်ပှၤတဖျါယိတထာယီၤဒီးဟ်ဖျါဝဲတၢ်စၢၤတၢ်ဒွဲ
တၢ်ယုတၢ်ဖိးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံအပနီၣ်လီၤ.

လာန့ၣ်အမၢ်ညါပိာ်မုာ်ပိာ်ခွါခံၣ်ဂၤအံၤမ့ၢ်တထံၣ်လိာ်ကတိၤလိာ်အသးဘူးဘူးတၢ်
တၢ်နီတဘျီဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်လာစုာ်မိာ်ကလုာ်ပာ်ကထါအယိဒ်မိာ်ပာ်အတၢ်သုးတၢ်ကျဲၤ
အသိးအၢၣ်လီၤဝဲဒီးတၢ်တုတၢ်ဖျါဒ်အံၤတကလုာ်ပှၤဖျါဒီးတၢ်သံၣ်သုမိာ်ကျၢ်ဒီးမ့ၢ်
တၢ်တုတၢ်ဖျါလာပကိးအီၤလာလီၢ်မံၤဒါလာအကဆီသုဝဲလီၤ. တုၤလာတၢ်တုတၢ်ဖျါ
ဝံၤဝဲတစုာ်နီၢ်ဘၣ်ဘုဒီးအသကိးဖိတနီၤပိာ်ထီၣ်စီၤပျါဘီဒီးအသကိးတဖၣ်အခံဆူ
ပဒဲဒါသဝီလဲၤမံၤဝဲတနၤဝံၤ, နီၢ်ဘၣ်ဘုအသကိးတဖၣ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤဆူသဒါ
ဒါသဝီလီၤ.

တၢ်အံၤမ့ၢ်ပှၤကညိအတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ, တၢ်လုာ်တၢ်လၢတူသန့ဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဆီ
ဟံၣ်ဆီယိန့ၣ်လီၤ.